

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 702/2014

2014 m. birželio 25 d.

kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1998 m. gegužės 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 994/98 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims ⁽¹⁾, ypač į jo 1 straipsnio 1 dalies a ir b punktus,

paskelbusi šio reglamento projektą pagal Reglamento (EB) Nr. 994/98 6 straipsnį ir 8 straipsnio 2 dalį,

pasikonsultavusi su Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu,

kadangi:

- (1) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus atitinkantis valstybės teikiamas finansavimas yra valstybės pagalba, apie kurią pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį turi būti pranešta Komisijai. Tačiau pagal Sutarties 109 straipsnį Taryba gali nustatyti pagalbos kategorijas, kurioms tas reikalavimas pranešti netaikomas. Pagal Sutarties 108 straipsnio 4 dalį Komisija gali priimti reglamentus, susijusius su tų kategorijų valstybės pagalba. Reglamentu (EB) Nr. 994/98 Komisija įgaliojama pagal Sutarties 109 straipsnį paskelbti, kad Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti gali būti netaikomas tam tikrų kategorijų pagalbai. Remdamasi tuo reglamentu, Komisija priėmė Reglamentą (EB) Nr. 1857/2006 ⁽²⁾, kuris taikomas iki 2014 m. birželio 30 d.
- (2) 2013 m. liepos 22 d. Reglamentas (EB) Nr. 994/98 buvo iš dalies pakeistas Tarybos reglamentu (ES) Nr. 733/2013 ⁽³⁾ siekiant įgalinti Komisiją išplėsti bendrosios išimties taikymą naujų kategorijų pagalbai, kuriai galima nustatyti aiškias suderinamumo sąlygas. Tokios naujos žemės ir miškų ūkio sektoriams teikiamos pagalbos kategorijos turėtų būti, pavyzdžiui, paveldo išsaugojimo pagalba, gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba bei pagalba miškų ūkio sektoriui, ir tokiai pagalbai tam tikromis sąlygomis galėtų būti netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti;

⁽¹⁾ O L L 142, 1998 5 14, p. 1.

⁽²⁾ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1857/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo valstybės pagalbai mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurios verčiasi žemės ūkio produktų gamyba, iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 70/2001 (OL L 358, 2006 12 16, p. 3), su pakeitimais, padarytais 2013 m. lapkričio 7 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1114/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (EB) Nr. 1857/2006 nuostatos dėl jo taikymo laikotarpio (OL L 298, 2013 11 8, p. 34).

⁽³⁾ 2013 m. liepos 22 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 733/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 994/98 dėl Europos bendrijos steigimo sutarties 92 ir 93 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 204, 2013 7 31, p. 11).

- (3) Sutarties 42 straipsnyje numatyta, kad konkurencijos taisyklės žemės ūkio produktų gamybai ir prekybai taikomos tik tiek, kiek nustato Europos Parlamentas ir Taryba. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ⁽¹⁾ 211 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad valstybės pagalbos taisyklės taikomos pagalbai žemės ūkio produktų gamybai ir prekybai laikantis specialių nukrypti leidžiančių nuostatų. Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 211 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad valstybės pagalbos taisyklės netaikomos išmokoms, valstybių narių mokamoms už tame reglamente numatytas priemones, kurios iš dalies arba visiškai finansuojamos Sąjungos lėšomis, ir to reglamento 213–218 straipsniuose nurodytas priemones. Be to, valstybės pagalbos taisyklės netaikomos išmokoms, kurias valstybės narės moka pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 ⁽²⁾, ir į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį patenkančiam papildomam nacionaliniam finansavimui. Kad Komisija patvirtintų, jog išmokos, skiriamos kaip į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį patenkančios papildomas nacionalinis finansavimas, yra mokamos pagal tam tikros valstybės narės kaimo plėtros programą, jos turi atitikti Reglamente (ES) Nr. 1305/2013 nustatytus kriterijus. Vis dėlto, jei priemonės nepatenka į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį, valstybės pagalbos taisyklės taikomos tiek bendram Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis teikiamam finansavimui, tiek papildomam nacionaliniam finansavimui;
- (4) nors ekonominis pagalbos poveikis nepriklauso nuo to, ar dalį pagalbos finansuoja Sąjunga, ar ją visą finansuoja tik valstybė narė, Komisijos vykdoma valstybės pagalbos kontrolės politika ir parama, skiriama pagal Sąjungos vykdomą bendrą žemės ūkio ir kaimo plėtros politiką, turėtų būti iš esmės suderintos ir susietos;
- (5) todėl reikėtų suderinti šio reglamento ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 taikymo sritis, visų pirma su pagalba miškų ūkio sektoriui ir pagalba kaimo vietovėse veiklą vykdančioms labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVI) susijusias nuostatas. Šis reglamentas turėtų būti taikomas pagalbos miškų ūkio sektoriui priemonėms ir kaimo vietovėse veiklą vykdančioms MVI skirtoms pagalbos priemonėms, kurios nepatenka į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį ir kurioms taikomas Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013, tik jei tos priemonės yra įtrauktos į kaimo plėtros programas ir bendrai finansuojamos EŽŪFKP lėšomis. Kita vertus, šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai įmonėms, kurios kaimo vietovėse vykdo į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį nepatenkančią veiklą, arba pagalbai miškų ūkio sektoriui, jei nėra tiesioginės sąsajos su kaimo plėtros programomis ir jei tokia pagalba bendrai nefinansuojama EŽŪFKP lėšomis. Tačiau pagalbą žinių perdavimo ir informavimo veiklai miškų ūkio sektoriuje ir miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalbą turėtų būti galima teikti ne pagal kaimo plėtros programas, kurias visiškai finansuoja valstybės narės, jei tokia pagalba atitinka šiame reglamente nustatytas atitinkamas suderinamumo sąlygas;
- (6) kai reikalaujama, jog valstybės narės pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 81 straipsnio 1 dalį gautų patvirtinimą, kad jų nacionalinių kaimo plėtros programų bendrai finansuojama dalis ir papildomas finansavimas yra valstybės pagalba, joms turėtų būti suteikta galimybė naudotis supaprastinta procedūra. Tuo atžvilgiu tokiai pagalbai neturėtų būti taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šiame reglamente nustatytas atitinkamas suderinamumo sąlygas;
- (7) 2012 m. gegužės 8 d. komunikatu Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui "ES valstybės pagalbos modernizavimas" ⁽³⁾ Komisija pradėjo platesnį valstybės pagalbos taisyklių persvarstymą. Pagrindiniai tokio modernizavimo tikslai: i) pasiekti tvarų, pažangų ir integracinį ekonomikos augimą konkurencingoje vidaus rinkoje ir kartu prisidėti prie valstybių narių pastangų užtikrinti veiksmingesnį viešųjų finansų naudojimą, ii) Komisijai atliekant *ex ante* nagrinėjimą, daugiausia dėmesio skirti didžiausią poveikį vidaus rinkai turintiems atvejams ir kartu stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą užtikrinant valstybės pagalbos teisės aktų vykdymą ir iii) racionalizuoti taisykles ir sudaryti sąlygas, kad sprendimai būtų grindžiami aiškiais ekonominiais argumentais, bendru požiūriu ir aiškiais išpareigojimais ir būtų greičiau priimami, labiau pagrįsti informacija ir tvirtesni;
- (8) šiuo reglamentu turėtų būti sudaromos sąlygos geriau nustatyti valstybės pagalbos taisyklių vykdymo užtikrinimo veiklos prioritetus, labiau supaprastinti reikalavimus ir padidinti skaidrumą, padėti veiksmingai vertinti ir tikrinti, kaip valstybės pagalbos taisyklių laikomasi nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis, ir kartu išsaugoti Komisijos ir valstybių narių institucijų kompetenciją. Pagal proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL L 347, 2013 12 20, p. 487).

⁽³⁾ COM(2012) 209 galutinis.

- (9) žemės ūkio produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos veiklą vykdančioms MVĮ Komisija daugeliu atvejų taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius, ypač remdamasi Reglamentu (EB) Nr. 1857/2006, Komisijos reglamentu (EB) Nr. 800/2008 ⁽¹⁾ ir Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gairėmis ⁽²⁾. Taigi šioje srityje ji įgijo daug patirties. Remdamasi šia patirtimi Komisija, viena vertus, galėjo geriau nustatyti sąlygas, kuriomis tam tikrų kategorijų pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, ir išplėsti bendrosios išimties taikymo sritį; kita vertus, išaiškėjo būtinybė didinti skaidrumą, gerinti stebėseną ir sudaryti sąlygas tinkamai vertinti plataus masto schemas, atsižvelgiant į jų poveikį konkurencijai vidaus rinkoje;
- (10) bendrosios šio reglamento taikymo sąlygos turėtų būti apibrėžtos remiantis bendrais principais, kuriais užtikrinama, kad pagalba atitiktų bendros svarbos tikslą, turėtų aiškų skatinamąjį poveikį, būtų tinkama ir proporcinga, būtų teikiama visiškai skaidriai ir jai būtų taikomos kontrolės priemonės bei reguliarius vertinimas, kad ji neišvengiamai nepaveiktų prekybos sąlygų daugiau, nei gali būti priimtina bendros svarbos požiūriu;
- (11) Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti neturėtų būti taikomas pagalbai, kuri tenkina visas bendrąsias ir specialiąsias atitinkamų kategorijų pagalbai taikomas šio reglamento sąlygas; Siekiant užtikrinti veiksmingą priežiūrą ir supaprastinti administravimą, bet nesusilpninti Komisijos vykdomos stebėsenos, skelbiant apie pagalbą (pagalbos schemą ir individualią pagalbą), kuriai taikoma išimtis, turėtų būti pateikiama aiški nuoroda į šį reglamentą;
- (12) valstybės pagalbai pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, kuriai netaikomas šis reglamentas, toliau taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti. Šiuo reglamentu neapribojama valstybių narių galimybė pranešti apie pagalbą, kurios tikslai atitinka šio reglamento tikslus;
- (13) atsižvelgiant į didesnę galimą didelių schemų poveikį prekybai ir konkurencijai, iš esmės turėtų būti atliekamas pagalbos schemų, kurių vidutinis metinis valstybės pagalbos biudžetas viršija absoliučia verte grindžiamą ribą, valstybės pagalbos vertinimas. Vertinimu turėtų būti siekiama patikrinti, ar pasitvirtino schemos suderinamumą pagrindžiančios prielaidos ir ar laikomasi suderinamumo sąlygų, taip pat patikrinti pagalbos priemonės veiksmingumą atsižvelgiant į jos bendruosius ir specialiuosius tikslus, ir parodyti schemos poveikį konkurencijai ir prekybai. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, valstybės pagalbos vertinimas turėtų būti vykdomas pagal Komisijos patvirtintą vertinimo planą. Nors paprastai toks planas turėtų būti parengiamas schemos kūrimo metu ir patvirtinamas laiku, kad schema įsigaliojotų, tai gali būti įmanoma ne visais atvejais. Todėl nenorint atidėti schemų įsigaliojimo, šis reglamentas bus taikomas tokioms schemoms ne ilgesnį negu šešių mėnesių laikotarpį. Tvirtindama vertinimo planą, Komisija gali nuspręsti šį laikotarpį pratęsti. Todėl vertinimo planą Komisijai reikėtų pranešti per 20 darbo dienų nuo schemos įsigaliojimo. Komisija taip pat gali išimties tvarka nuspręsti, kad vertinimas nereikalingas dėl atvejo ypatumų. Komisija iš valstybės narės turėtų gauti reikiamą informaciją, kad vertinimo planą galėtų įvertinti ir nepagrįstai nedelsdama paprašyti papildomos informacijos — suteikti galimybę valstybei narei pateikti informaciją, kurios trūksta Komisijos sprendimui priimti. Kadangi šis procesas naujas, Komisija atskirame dokumente pateiks išsamias rekomendacijas dėl procedūros, taikytinos vertinimo planui patvirtinti 6 mėnesių laikotarpį, ir atitinkamus šablonus, pagal kuriuos vertinimo planas turės būti pateikiamas. Vertintinų schemų pakeitimai, išskyrus pakeitimus, kurie negali turėti poveikio pagalbos schemos suderinamumui pagal šį reglamentą ar negali turėti reikšmingo poveikio patvirtinto vertinimo plano turiniui, turėtų būti vertinami atsižvelgiant į tokio vertinimo rezultatus ir atitinkamai neįtraukiami į šio reglamento taikymo sritį. Iš esmės neturėtų būti laikoma, kad pakeitimai, kaip antai grynai formalūs pakeitimai, administraciniai pakeitimai arba pakeitimai, kurie atliekami pagal ES bendro finansavimo priemones, turi reikšmingą poveikį patvirtinto vertinimo plano turiniui;
- (14) šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai, kuria remiamas vietinių produktų naudojimas vietoje importuojamų produktų, arba pagalbai su eksportu susijusiai veiklai. Visų pirma jis neturėtų būti taikomas pagalbai, kuria finansuojamas platinimo tinklo kūrimas kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje ir jo veikla. Dalyvavimo prekybos mugėse arba tyrimų ar konsultavimo paslaugų, kurių reikia pateikiant naują arba esamą produktą naujai rinkai kitoje valstybėje narėje ar trečiojoje šalyje, išlaidoms kompensuoti skirta pagalba paprastai neturėtų būti laikoma pagalba su eksportu susijusiai veiklai;

⁽¹⁾ 2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 800/2008, skelbiantis tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) (OL L 214, 2008 8 9, p. 3).

⁽²⁾ OL C 319, 2006 12 27, p. 1.

- (15) Komisija turėtų užtikrinti, kad leista pagalba neigiamai nepaveiktų prekybos sąlygų taip, jog tai prieštarautų visuotinės svarbos tikslui. Todėl į šio reglamento taikymo sritį neturėtų būti įtraukta pagalba, teikiama pagalbos gavėjui, kuriam pagal ankstesnę Komisijos sprendimą, kuriuo pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti, išskyrus pagalbą, kuria kompensuojama tam tikrų gaivalinių nelaimių padaryta žala;
- (16) sunkumų patiriančioms įmonėms teikiama pagalba, išskyrus, tam tikromis sąlygomis, šiame reglamente numatytą pagalbą, kuria kompensuojama tam tikrų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie prilyginami gaivalinėms nelaimėms, ir gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padaryta žala, taip pat pagalbą, skirtą gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kenkėjų, ligų, katastrofinių įvykių ir klimato kaitos sukeltų įvykių miškams padarytai žalai likviduoti, neturėtų būti įtraukta į šio reglamento taikymo sritį, nes ji turėtų būti vertinama pagal Gaires dėl valstybės pagalbos sunkumus patiriančioms įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ⁽¹⁾ arba jas pakeisiančias gaires, kad būtų išvengta jų nepaisymo. Be to, siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą ir atsižvelgiant į ekstremalias situacijas, gyvūnų ligų likvidavimo išlaidų kompensavimo pagalba ir kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo pagalba tam tikromis sąlygomis neturi priklausyti nuo įmonės ekonominės padėties. Siekiant suteikti teisinio tikrumo, reikėtų nustatyti aiškius kriterijus, pagal kuriuos nereikia vertinti visų įmonės padėties ypatybių norint nustatyti, ar taikant šį reglamentą įmonė laikoma patiriančia sunkumų;
- (17) jei valstybės pagalba arba su ja susietos sąlygos, įskaitant jos finansavimo metodą, kuris yra neatsiejama jos dalis, neišvengiamai nulemia Sąjungos teisės aktų pažeidimą, tokia pagalba negali būti paskelbta suderinama su vidaus rinka. Todėl šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai, kuri neišvengiamai nulemia Sąjungos teisės aktų pažeidimą;
- (18) valstybės pagalbos teisės vykdymo užtikrinimas labai priklauso nuo valstybių narių bendradarbiavimo. Todėl valstybės narės turėtų imtis visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad būtų laikomasi šio reglamento, įskaitant individualios pagalbos, suteiktos pagal schemas, kurioms taikoma bendroji išimtis, atitiktį;
- (19) dėl didelės neigiamo poveikio prekybos sąlygoms rizikos, dideles pagalbos sumas, skirtas arba individualiai, arba sumuojant, Komisija turėtų vertinti gavusi apie jas pranešimą. Todėl atsižvelgiant į atitinkamą pagalbos kategoriją ir tikėtiną poveikį prekybos sąlygoms, reikėtų nustatyti tam tikrų kategorijų pagalbos investicijoms, kuriai taikomas šis reglamentas, ribas, išreikštas didžiausia valstybės pagalbos suma. Tas ribas viršijančiai pagalbai toliau turėtų būti taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti. Šiame reglamente nustatytos ribos neturėtų būti apeinamos dirbtinai išskaidant pagalbos schemas arba pagalbos projektus, pavyzdžiui, į kelias panašius ypatumus, tikslus arba pagalbos gavėjus turinčias pagalbos schemas arba projektus. Turėtų būti laikoma, kad kitų kategorijų pagalba, kuri atitinka suderinamumo sąlygas ir neviršija šiame reglamente nustatyto didžiausio pagalbos intensyvumo ar didžiausių pagalbos sumų, nekelia didelės neigiamo poveikio prekybos sąlygoms rizikos;
- (20) siekiant užtikrinti skaidrumą, vienodas sąlygas ir veiksmingą kontrolę, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik pagalbai, kurios bendrąją subsidijos ekvivalentą įmanoma tiksliai apskaičiuoti *ex ante* be rizikos vertinimo (skaidriai pagalbai);
- (21) šiuo reglamentu turėtų būti apibrėžtos sąlygos, kuriomis tam tikros konkrečios pagalbos priemonės, kaip antai paskolos, garantijos, mokesčių priemonės ir ypač grąžintini avansai, gali būti laikomos skaidriomis. Pagalba, kurią sudaro garantijos, turėtų būti laikoma skaidria, jeigu bendrasis subsidijos ekvivalentas apskaičiuotas remiantis saugumo garanto ("saugaus uosto") priemokomis, kurios nustatytos atitinkamos rūšies įmonėms. Pavyzdžiui, Komisijos pranešime dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai ⁽²⁾ nurodytos MVI taikomos metinių priemokų ribos, kurias viršijus valstybės garantija nebūtų laikoma pagalba. Pagalba taip pat turėtų būti laikoma skaidria, jei prieš įgyvendinant priemonę apie pagalbą, kurią sudaro garantijos, intensyvumo apskaičiavimo metodiką buvo pranešta Komisijai ir ji ją patvirtino laikydama Komisijos pranešimo dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai. Taikant šį reglamentą pagalba, kurią sudaro rizikos finansų priemonės ir kapitalo injekcijos, neturėtų būti laikoma skaidria;

⁽¹⁾ OL C 244, 2004 10 1, p. 2.

⁽²⁾ OL C 155, 2008 6 20, p. 10.

- (22) apie pagalbą, kuri galėtų patekti į šio reglamento taikymo sritį, tačiau nėra skaidri, visada turėtų būti pranešama Komisijai. Pranešimus apie neskaidrią pagalbą Komisija turėtų vertinti, visų pirma, atsižvelgdama į 2014–2020 m. valstybės pagalbos žemės ir miškų ūkio sektoriams bei kaimo vietovėms Europos Sąjungos gairėse ⁽¹⁾ ar kitose atitinkamose sistemose, gairėse, komunikatuose ir pranešimuose nustatytus kriterijus;
- (23) siekiant užtikrinti, kad pagalba būtų būtina ir skatintų toliau plėtoti veiklą ar projektus, šis reglamentas neturėtų būti taikomas pagalbai veiklai arba projektams, kuriuos pagalbos gavėjas vykdė ir tuo atveju, jei pagalba nebūtų suteikta. Pagalba neturėtų būti teikiama atgaline data veiklai arba projektams, kuriuos jau vykdė pagalbos gavėjas. Pagal šį reglamentą Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti neturėtų būti taikomas pagalbai tik tuo atveju, jeigu su remiamu projektu susijusi veikla ar darbai buvo pradėti po to, kai pagalbos gavėjas pateikė rašytinę pagalbos paraišką;
- (24) teikdama bet kokią *ad hoc* pagalbą, kuriai taikomas šis reglamentas, pagalbos gavėjui, kuris yra didelė įmonė, valstybė narė turėtų įsitikinti, kad ne tik laikomasi MVĮ taikomų su skatinamuoju poveikiu susijusių sąlygų, bet ir kad pagalbos gavėjas vidiniame dokumente išanalizavo remiamo projekto ar veiklos perspektyvumą tuo atveju, jei pagalba bus suteikta, ir tuo atveju, jei pagalba nebus suteikta. Valstybė narė turėtų patikrinti, ar tame vidiniame dokumente patvirtinama, kad iš esmės padidėtų projekto arba veiklos aprėptis, taip pat bendra suma, kurią pagalbos gavėjas išleidžia vykdydamas remiamą projektą arba veiklą, arba kad atitinkamas projektas arba veikla būtų užbaigti daug greičiau. Be to, skatinamąjį poveikį turėtų būti galima nustatyti remiantis tuo, kad be pagalbos toks investicinis projektas arba veikla nebūtų buvę įvykdyti atitinkamoje kaimo vietovėje;
- (25) automatinėms pagalbos, kurią sudaro mokesčių lengvatos, schemoms toliau turėtų būti taikoma speciali skatinamojo poveikio sąlyga dėl to, kad pagalba taikant tokias schemas yra teikiama pagal kitokias nei kitų kategorijų pagalbai taikomas procedūras. Tokia speciali sąlyga reiškia, kad tos pagalbos schemas turėjo būti patvirtintos prieš pradėdant su remiamu projektu ar veikla susijusią veiklą ar darbus. Tačiau ši sąlyga neturėtų būti taikoma fiskalinių teisių perėmimo schemoms, jeigu veiklai jau buvo taikomos ankstesnės fiskalinės pagalbos, kurią sudaro mokesčių lengvatos, schemas. Vertinant tokių pagalbos schemų skatinamąjį poveikį labai svarbus yra momentas, kuriuo mokesčių priemonė pirmą kartą buvo nustatyta pirminėje schemoje, kuri vėliau buvo pakeista fiskalinių teisių perėmimo schema;
- (26) jei žemės konsolidavimo pagalba, pagalba, skirta leisti žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo leidiniams, kuriais siekiama didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie tuos produktus, taip pat nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, padarytų nuostolių kompensavimo pagalba, gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų likvidavimo išlaidų ir tų gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytų nuostolių kompensavimo pagalba, kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidų kompensavimo pagalba, pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, gaivalinės nelaimės padarytos žalos kompensavimo pagalba ir pagalba žemės ūkio valdos kultūros ir gamtos paveldo išsaugojimo investicijoms atitinka šiame reglamente tokių kategorijų pagalbai nustatytas specialias sąlygas, jei neturėtų būti taikomas skatinamojo poveikio reikalavimas arba turėtų būti daroma prielaida, kad jai būdingas toks poveikis;
- (27) siekiant užtikrinti, kad pagalba būtų proporcinga ir neviršytų būtinos sumos, didžiausios pagalbos sumos, kai tik įmanoma, turėtų būti išreiškiamos pagalbos intensyvumu pagal nustatytas tinkamas finansuoti išlaidas. Kai didžiausio pagalbos intensyvumo neįmanoma nustatyti, nes negalima nustatyti tinkamų finansuoti išlaidų, arba siekiant nedidelėms sumoms numatyti paprastesnes priemones, turėtų būti nustatytos didžiausios pagalbos sumos, išreikštos nominalia suma, kad būtų užtikrintas pagalbos priemonių proporcingumas. Atsižvelgiant į Komisijos patirtį, turėtų būti nustatytas toks pagalbos intensyvumas ir didžiausios pagalbos sumos, kad remiamame sektoriuje būtų kuo mažiau iškraipoma konkurencija ir kartu būtų tinkamai siekiama palengvinti pagalbos gavėjų ekonominės veiklos plėtrą žemės ūkio sektoriuje, kaimo vietovėse arba miškų ūkio sektoriuje. Siekiant darnos su Sąjungos finansuojamomis kaimo plėtros priemonėmis, viršutinės ribos turėtų būti suderintos su nustatytosiomis Reglamente (ES) Nr. 1305/2013, jei tai neprieštarauja valstybės pagalbos principams;
- (28) apskaičiuojant pagalbos intensyvumą, turėtų būti įtraukiamos tik tinkamos finansuoti išlaidos. Pagal reglamentą išimtis neturėtų būti taikoma pagalbai, kuri viršija atitinkamą pagalbos intensyvumą dėl įtrauktų netinkamų finansuoti išlaidų. Tinkamos finansuoti išlaidos turėtų būti nustatytos remiantis aiškiais, tiksliais ir naujausiais patvirtinamaisiais dokumentais. Visi naudojami skaičiai turėtų būti imami prieš bet kokį mokesčių ar kitokios rinkliavos atskaitymą. Keliomis dalinėmis išmokomis mokama pagalba turėtų būti diskontuojama iki jos vertės pagalbos suteikimo dieną. Tinkamos finansuoti išlaidos taip pat turėtų būti diskontuojamos iki jų vertės pagalbos suteikimo dieną. Palūkanų norma, naudojama diskontuojant ir apskaičiuojant pagalbos sumą tuo atveju, kai pagalba

⁽¹⁾ OL C 204, 2014 7 1, p. 1.

teikiama ne kaip dotacija, turėtų būti atitinkamai diskonto norma, taikoma pagalbos suteikimo dieną, kaip nustatyta Komisijos komunikate dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo ⁽¹⁾. Jei pagalba teikiama ne kaip dotacija, pagalbos suma turėtų būti išreikšta bendruoju subsidijos ekvivalentu. Jei pagalba teikiama suteikiant mokesčių lengvatas, pagalbos dalys turėtų būti diskontuojamos remiantis diskonto normomis, taikytinomis įvairiu metu, kai išgalioja mokesčių lengvatos. Turėtų būti skatinama teikti pagalbą grąžintiniais avansais, kadangi tokios rizikos pasidalijimo priemonės leidžia sustiprinti skatinamąjį pagalbos poveikį. Todėl tikslinga nustatyti, kad tais atvejais, kai pagalba teikiama grąžintiniais avansais, šiame reglamente nustatytas taikytinas pagalbos intensyvumas gali būti padidintas;

- (29) ateityje mokėtinų mokesčių lengvatų atveju taikytina diskonto norma ir tiksli pagalbos dalių suma gali būti iš anksto nežinoma. Tokiu atveju valstybės narės, neviršydamos taikomo pagalbos intensyvumo, turėtų iš anksto nustatyti diskontuotos pagalbos vertės viršutinę ribą. Vėliau, sužinojus pagalbos dalies sumą tam tikrą konkrečią dieną, diskontuoti galima remiantis tuo metu taikoma diskonto norma. Kiekvienos pagalbos dalies diskontuota vertė turėtų būti atskaityta iš bendros didžiausios sumos (apribotos sumos);
- (30) siekiant nustatyti, ar laikomasi šiame reglamente nustatytų atskirų pranešimo ribų ir didžiausio pagalbos intensyvumo ar didžiausių pagalbos sumų, reikėtų atsižvelgti į bendrą remiamai veiklai ar projektui skiriamos valstybės pagalbos sumą. Be to, šiame reglamente turėtų būti įvardytos aplinkybės, kuriomis galima sumuoti įvairių kategorijų pagalbą. Pagalba, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas reikalavimas pranešti, gali būti sumuojama su bet kokia kita suderinama pagalba, kuriai pagal kitą reglamentą taikoma išimtis arba kuri yra patvirtinta Komisijos, jeigu tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti. Jeigu skirtingi pagalbos šaltiniai yra susiję su tomis pačiomis iš dalies ar visiškai sutampančiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti, sumuoti turėtų būti leidžiama iki didžiausio intensyvumo ar pagalbos sumos, pagal šį reglamentą taikomos tokiai pagalbai. Šiame reglamente taip pat turėtų būti nustatytos pagalbos, kurios finansuotinas išlaidas galima nustatyti ir kurios tinkamų finansuoti išlaidų negalima nustatyti, sumavimo ir sumavimo su *de minimis* pagalba specialiosios taisyklės. *De minimis* pagalba dažnai nesuteikiama tam tikroms tinkamoms finansuoti išlaidoms, kurias galima nustatyti, arba su jomis nesiejama. Tokiu atveju turėtų būti galima laisvai sumuoti *de minimis* pagalbą su valstybės pagalba, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis. Tačiau jeigu *de minimis* pagalba suteikiama finansuoti toms pačioms tinkamoms išlaidoms, kurias galima nustatyti, kaip ir valstybės pagalba, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, sumuoti turėtų būti leidžiama tik iki šio reglamento III skyriuje nustatyto didžiausio pagalbos intensyvumo;
- (31) Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kurio tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja valstybės narės, nėra valstybės pagalba. Kai toks Sąjungos finansavimas yra derinamas su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų ir didžiausio pagalbos intensyvumo arba didžiausių pagalbos sumų, turėtų būti atsižvelgiama tik į pastarąjį elementą, su sąlyga, kad suteikto viešojo finansavimo, susijusio su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, visa suma neviršija palankiausios finansavimo normos, nustatytos taikomose Sąjungos teisės taisyklėse;
- (32) atsižvelgiant į tai, kad valstybės pagalba, kaip nustatyta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, iš esmės yra draudžiama, visoms šalims svarbu turėti galimybę patikrinti, ar pagalba yra suteikta laikantis taikytinų taisyklių. Taigi, siekiant teisingai taikyti Sutartyje nustatytas taisykles, labai svarbu užtikrinti valstybės pagalbos skaidrumą, kuris leidžia užtikrinti geresnę atitiktį, geresnę atskaitomybę, tarpusavio peržiūrą ir galiausiai veiksmingesnes viešąsias išlaidas. Siekiant užtikrinti skaidrumą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės regioniniu arba nacionaliniu lygmeniu sukurtų išsamias valstybės pagalbos svetaines, kuriose būtų teikiama informacijos apie kiekvieną pagalbos priemonę, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, santrauka. Ši pareiga turėtų būti sąlyga, pagal kurią užtikrinamas individualios pagalbos suderinamumas su vidaus rinka. Laikantis standartinės informacijos skelbimo praktikos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/37/ES ⁽²⁾ turėtų būti naudojama standartinė forma, kuri leidžia vykdyti informacijos paiešką, ją parsisiųsti ir lengvai paskelbti internete. Komisijos svetainėje turėtų būti skelbiamos nuorodos į visų valstybių narių valstybės pagalbos svetaines; Pagal Reglamento (EB) Nr. 994/98 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) Nr. 733/2013, 3 straipsnio 2 dalį informacijos apie kiekvieną pagalbos priemonę, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, santrauka turėtų būti skelbiama Komisijos svetainėje;

⁽¹⁾ OL C 14, 2008 1 19, p. 6.

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/37/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 175, 2013 6 27, p. 1).

- (33) reikėtų nustatyti informacijos apie individualios pagalbos skyrimo atvejus skelbimo ribines vertes, kurias viršijus tos informacijos paskelbimas gali būti laikomas proporcingu atsižvelgiant į tos pagalbos svarbą. Remdamasi pirminiam žemės ūkio sektoriui teikiamos pagalbos investicijoms schemų, kurių metinės išlaidos, nurodytos 2013 m. metinėse ataskaitose, yra didžiausios, ir kurios gali būti laikomos labiau iškraipiančiomis bendrąją rinką nei kitų kategorijų pagalba, Komisija nustatė vidutinę pagalbos sumą vienam pagalbos gavėjui — 59 596 EUR. Todėl, siekiant sumažinti valstybių narių administracinę naštą, tikslinga nustatyti informacijos apie pirminiams žemės ūkio gamintojams teikiamos individualios pagalbos atvejus skelbimo ribinę vertę — 60 000 EUR. Atsižvelgiant į tai, kad žemės ūkio produktų perdirbimas ir prekyba yra panašūs į pramonės produktų perdirbimą ir prekybą, tikslinga suderinti informacijos apie tų sektorių dalių ir miškų ūkio sektoriaus pagalbos gavėjams bei pagalbos gavėjams, vykdančioms į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį nepatenkančią veiklą, skirtos individualios pagalbos atvejus skelbimo ribinę vertę su Komisijos reglamente (ES) Nr. 651/2014] ⁽¹⁾ nustatyta verte;
- (34) siekiant užtikrinti veiksmingą stebėseną, tikslinga pagal Reglamento (EB) Nr. 994/98 3 straipsnio 2 dalį nustatyti standartinę formą, kuria valstybės narės pateiktų Komisijai informacijos santrauką tais atvejais, kai remiantis šiuo reglamentu yra įgyvendinama pagalbos schema arba individuali pagalba teikiama ne pagal pagalbos schemą; be to, tikslinga pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 ⁽²⁾ 5 straipsnį ir Reglamento (EB) Nr. 994/98 3 straipsnio 4 dalį nustatyti pagalbos, kuriai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, metinių ataskaitų, kurias valstybės narės turi pateikti Komisijai, teikimo taisykles, laikantis šiame reglamente nustatytų sąlygų, įskaitant specialiuosius tam tikrų kategorijų pagalbai taikytinus reikalavimus;
- (35) atsižvelgiant į plačias galimybes pasinaudoti būtinomis technologijomis, informacijos santrauka ir metinė ataskaita turėtų būti pateikiamos kompiuteriniu būdu ir perduodamos Komisijai jos elektroninėmis sistemomis;
- (36) be to, tikslinga pagal Reglamento (EB) Nr. 994/98 3 straipsnio 3 dalį nustatyti pagalbos, kuriai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, duomenų, kuriuos valstybės narės turi saugoti laikydamosi Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 ⁽³⁾ 15 straipsnyje nustatyto senaties termino, registravimo taisykles;
- (37) siekiant padidinti šiame reglamente išdėstytų suderinamumo sąlygų veiksmingumą, turėtų būti numatyta galimybė Komisijai atšaukti bendrosios išimties taikymą būsimoms pagalbos priemonėms, jeigu nesilaikoma šių reikalavimų. Turėtų būti numatyta galimybė Komisijai apriboti bendrosios išimties atšaukimo taikymą tam tikrų rūšių pagalbai, tam tikriems pagalbos gavėjams arba pagalbos priemonėms, priimtoms tam tikrų institucijų, kai šio reglamento nesilaikymas paveikia tik ribotą priemonių grupę arba tam tikras institucijas. Toks tikslinis atšaukimas turėtų būti proporcinga taisomoji priemonė, tiesiogiai susijusi su nustatytu šio reglamento nesilaikymo atveju. Nesilaikant I ir III skyriuose nustatytų bendrųjų suderinamumo sąlygų suteiktai pagalbai šis reglamentas netaikomas, todėl tokia pagalba yra neteisėta ir ją Komisija nagrinės pagal Reglamente (EB) Nr. 659/1999 nustatytą atitinkamą procedūrą. Jeigu nesilaikoma II skyriaus reikalavimų, bendrosios išimties taikymo būsimoms pagalbos priemonėms atšaukimas nekeičia fakto, kad ankstesnėms priemonėms, atitinkančioms šį reglamentą, buvo taikoma bendroji išimtis;
- (38) atsižvelgiant į Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą, vienintelis pagalbos poveikis neturėtų būti įprastų pagalbos gavėjo veiklos išlaidų nuolatinis arba periodiškai mažinimas ir pagalba turėtų būti proporcinga kliūtims, kurias būtina įveikti norint užtikrinti socialinę ir ekonominę naudą, kuri laikoma atitinkančia Sąjungos interesus. Vienašalė valstybės pagalba, kuria tiesiog siekiama pagerinti finansinę gamintojų padėtį, tačiau visiškai neskatinama sektoriaus plėtra, ypač pagalba, kuri teikiama remiantis tik kaina, kiekiu, gamybos vienetu arba gamybos priemonių vienetu, yra laikoma su vidaus rinka nesuderinama pagalba veiklai. Be to, tikėtina, kad tokia žemės ūkio sektoriui suteikta pagalba kliudytų įgyvendinti bendro rinkų organizavimo priemones. Todėl tikslinga šį reglamentą taikyti tik tam tikrų rūšių pagalbai;

⁽¹⁾ 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL L 187, 2014 6 26, p. 1).

⁽²⁾ 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 794/2004, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999, nustatantį išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 140, 2004 4 30, p. 1).

⁽³⁾ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

- (39) MVĮ atlieka lemiamą vaidmenį kuriant darbo vietas ir, bendresne prasme, padeda užtikrinti socialinį stabilumą ir ekonominę vystymąsi. Tačiau jų plėtrą gali riboti rinkos nepakankamumas, dėl kurio MVĮ kyla būdingų kliūčių. Dažnai MVĮ sunku gauti kapitalo ar paskolų, atsižvelgiant į tai, kad kai kuriose finansų rinkose vengiama rizikuoti, ir į ribotas užtikrinimo priemones, kurias šios įmonės sugeba pasiūlyti. Be to, dėl ribotų išteklių joms gali būti sunku gauti informacijos, ypač informacijos apie naujas technologijas ir potencialias rinkas. Siekiant palengvinti MVĮ ekonominės veiklos vystymąsi, MVĮ teikiama tam tikrų kategorijų pagalba pagal šį reglamentą neturėtų būti taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti;
- (40) siekiant panaikinti skirtumus, dėl kurių gali būti iškraipyta konkurencija, ir palengvinti MVĮ skirtų įvairių Sąjungos ir nacionalinių iniciatyvų koordinavimą, taip pat siekiant užtikrinti administracinį aiškumą ir teisinį tikrumą, šiame reglamente MVĮ apibrėžtis turėtų būti pagrįsta apibrėžtimi, pateikta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ⁽¹⁾;
- (41) siekiant darnos su kaimo plėtros politika ir supaprastinti taisykles remiantis Komisijos patirtimi, įgyta taikant Reglamentą (ES) Nr. 1857/2006 ir Reglamentą (ES) Nr. 800/2008, tikslinga Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti netaikyti įvairių kategorijų pagalbą MVĮ, vykdančioms pirminės žemės ūkio produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos veiklą;
- (42) tų kategorijų pagalba turėtų, visų pirma, apimti pagalbą investicijoms (į materialųjį ar nematerialųjį turtą arba ūkio pastatų perkėlimą), verslo pradžios ir verslo galimybių kūrimo pagalbą (pvz., pagalbą jauniems ūkininkams ir smulkiems ūkiams), pagalbą gamintojų grupėms ir pagalbą naujiems kokybės sistemų dalyviams, pagalbą verslo plėtrai (pvz., pagalbą žinių perdavimo ir informavimo veiklai), konsultavimo paslaugų teikimo pagalbą, pagalbą pardavimo skatinimo veiklai, pavadavimo ūkyje pagalbą, rizikos ir krizių valdymo pagalbą (pvz., nuostolių, patirtų dėl nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kompensavimo pagalbą), pagalbą, kurios lėšomis kompensuojama gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencija, kontrolė ir likvidavimas ar išnaikinimas, draudimo įmokų mokėjimo pagalbą, taip pat pagalbą gyvulininkystės sektoriui, kuria siekiama bendrų visuomenei naudingų tikslų, pvz., išsaugoti genetinę kokybę ir apsaugoti gyvūnų ir visuomenės sveikatą. Tokia pagalba visų pirma turėtų būti siekiama stiprinti viso žemės ūkio sektoriaus konkurencingumą ir gyvybingumą;
- (43) be to, kaimo vietovėse veiklą vykdančioms MVĮ teikiamos pagalbos priemonės pagal šį reglamentą taip pat turėtų būti netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti. Atsižvelgiant į tai ir siekiant užtikrinti kaimo plėtros priemonių, bendrai finansuojamų EŽŪFKP lėšomis, ir priemonių, finansuojamų iš papildomų nacionalinių išteklių, darną, šiame reglamente nustatytos taisyklės turėtų kuo labiau derėti su Reglamente (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą priimtuose deleguotuose bei įgyvendinimo aktuose nustatytais taisyklėmis;
- (44) kitų kategorijų pagalba, pvz., pagalba žemės ir miškų ūkio moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, gaivalinės nelaimės žemės ūkio sektoriui padarytos žalos likvidavimo pagalba, pagalba žemės ūkio valdose esančio kultūros ar gamtos paveldo išsaugojimo investicijoms ir pagalba miškų ūkio sektoriui, skiriamai tiek MVĮ, tiek didelėms įmonėms, turėtų būti netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti. Visų pirma, teikiama pagalbą miškų ūkio sektoriui ir siekiant užtikrinti EŽŪFKP lėšomis bendrai finansuojamų kaimo plėtros priemonių ir priemonių, finansuojamų iš papildomų nacionalinių išteklių, arba priemonių, finansuojamų tik valstybės pagalba lėšomis, darną, šiame reglamente nustatytos taisyklės turėtų kuo labiau derėti su Reglamente (ES) Nr. 1305/2013 ir deleguotuose bei įgyvendinimo aktuose nustatytais taisyklėmis;
- (45) pagalba, skiriamai pirminės žemės ūkio produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos veiklą vykdančioms MVĮ, pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, pagalba miškų ūkio sektoriui arba pagalba kaimo vietovėse į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį nepatenkančią veiklą vykdančioms MVĮ taip pat gali būti netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, laikantis Komisijos reglamente (ES) Nr. 651/2014] nustatytų sąlygų. Jei valstybės narės mano, kad taip yra tikslingiau, jos gali pasinaudoti kita galimybe — skirti pirmiau nurodytų kategorijų pagalbą laikydamosi Reglamente (ES) Nr. 651/2014] nustatytų sąlygų. Visų

⁽¹⁾ Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

pirma, valstybės narės gali nuspręsti regioninę pagalbą veiklai skirti pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą vykdančioms MVĮ, siekdamas kompensuoti papildomas išlaidas (išskyrus transporto išlaidas atokiausiuose regionuose), MVĮ skirtą konsultavimo pagalbą, rizikos finansavimo pagalbą, MVĮ skirtą pagalbą moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, MVĮ skirtą pagalbą inovacijoms, pagalbą aplinkos apsaugai, mokymo pagalbą ir pagalbą nepalankias sąlygas darbo rinkoje turintiems asmenims pagal Reglamente (ES) Nr. 651/2014] nustatytas sąlygas. Atsižvelgiant į tai ir siekiant patikrinti šio reglamento ir Reglamente (ES) Nr. 651/2014] taikymo sričių sąsają, reikėtų pažymėti, kad šiuose dviejuose reglamentuose nustatyti tikslai, pagalbos kategorijos ir pagalbos sąlygos skiriasi, nors jie gali būti skirti to paties tipo pagalbos gavėjams;

- (46) siekiant pagerinti žemės ūkio veiklą vykdančių MVĮ ekonominės veiklos ir aplinkosaugos rezultatus ir našumą, sukurti žemės ūkio plėtrai reikalingą infrastruktūrą ir remti nerentabilias investicijas, kurios būtinos siekiant aplinkosaugos tikslų, pagalba turėtų būti skiriama investicijoms į materialųjį ar nematerialųjį turtą, kurios padeda siekti šių tikslų. Tokios investicijos turėtų atitikti Sąjungos ir atitinkamų valstybių narių nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Be to, pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/92/ES ⁽¹⁾, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto veiklos vykdymo gautas iki dienos, kurią buvo suteikta individuali pagalba;
- (47) dėl rizikos, kad tikslinė pagalba investicijoms pirminės žemės ūkio gamybos sektoriuje gali iškraipyti konkurenciją, pagalba investicijoms, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, neturėtų būti skiriama tik už konkretų žemės ūkio produktą. Ši sąlyga neturėtų kliudyti valstybei narei tam tikros pagalbos neskirti už kai kuriuos žemės ūkio produktus, ypač jei nėra įprastų tų produktų prekybos rinkų. Be to, pagalba tam tikrų rūšių investicijoms neturėtų *per se* būti laikoma pagalba, kuriai pagal šį reglamentą galima netaikyti Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti;
- (48) siekiant užtikrinti tinkamą kuo mažesnio konkurencijos iškraipymo ir veiksmingo energijos bei išteklių naudojimo skatinimo pusiausvyrą, šiame reglamente turėtų būti numatyta, kad investicijų į žemės ūkio valdas, susijusias su pirmine žemės ūkio gamyba, atveju pagalba turėtų būti skiriama tik investicijoms, susijusioms su biodegalų arba energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamyba ūkyje, ir tik jei tokia gamyba neviršija to ūkio vidutinio metinio sunaudojamų degalų arba energijos kiekio; Biodegalų gamybos pagalbai šis reglamentas turėtų būti taikomas tik jeigu ji teikiama tvariems biodegalams gaminti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (EB) 2009/28/EB ⁽²⁾;
- (49) siekiant paskatinti perėjimą prie pažangesnių biodegalų rūšių, kaip numatyta horizontaliosiose aplinkos apsaugos ir energetikos sričių valstybės pagalbos taisyklėse, pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu susijusioms investicijoms pagal šį reglamentą neturėtų būti skiriama maistinės kilmės biodegalams gaminti;
- (50) kad jaunieji ūkininkai būtų skatinami įsikurti, o potencialiai ekonomiškai perspektyvūs smulkieji ūkiai — plėstis, ir jiems būtų sudarytos palankesnės sąlygos, Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti tikslinga netaikyti veiklos pradžios pagalbai. Siekiant užtikrinti naujos žemės ūkio veiklos gyvybingumą, pagalba turėtų būti teikiama tik tada, kai pateikiamas verslo planas. Veiklos pradžios pagalba turėtų būti skiriama tik pradiniu įmonės egzistavimo laikotarpiu ir neturėtų tapti pagalba veiklai;
- (51) kad žemės ūkio sektoriaus subjektai galėtų įveikti dėl didėjančios konkurencijos ir galutinės grandies rinkų konsolidavimo kylančius sunkumus, susijusius su prekyba žemės ūkio produktais, įskaitant prekybą vietos rinkose, reikėtų skatinti steigti gamintojų grupes ir organizacijas. Todėl Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti tikslinga netaikyti gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalbai. Tokia pagalba turėtų būti teikiama tik gamintojų grupėms ir organizacijoms, kurias galima laikyti MVĮ. Siekiant užtikrinti, kad gamintojų grupė ir organizacija taptų ekonomiškai perspektyviu ūkio subjektu, turėtų būti nustatyta sąlyga, kad valstybės narės oficialiai pripažįsta gamintojų grupę tik šiai pateikus verslo planą. Kad nebūtų teikiama pagalba veiklai ir būtų išlaikytas skatinamasis poveikis, tokia pagalba turėtų būti teikiama ne ilgiau kaip penkerius metus;

⁽¹⁾ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

⁽²⁾ 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

- (52) siekiant didesnių rinkos galimybių ir sukurti atitinkamų žemės ūkio produktų pridėtinę vertę, reikėtų skatinti MVĮ dalyvauti Sąjungos arba nacionalinėse kokybės sistemose, todėl pagalbai, kuri teikiama kokybės sistemų dalyviams, neturėtų būti taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti. Kadangi įsitraukiant į tokią kokybės sistemą ir ankstyvaisiais dalyvavimo joje metais MVĮ tenka papildomų su dalyvavimu susijusių išlaidų bei įpareigojimų, kurie yra nevisiškai kompensuojami rinkos, tiesioginė pagalba turėtų būti skiriama tik naujiems dalyviams ne ilgiau kaip penkerius metus. Be to, pagalba, kurią sudaro subsidijuojamos paslaugos, turėtų būti kompensuojamos pagal kokybės sistemas taikomų privalomų kontrolės priemonių išlaidos, rinkos mokslinių tyrimų išlaidos arba Sąjungos kokybės sistemos pripažinimo paraiškos parengimo išlaidos;
- (53) kad MVĮ taptų konkurencingesnės, veiksmingiau naudotų išteklius, pagerėtų jų aplinkosaugos, tvaraus valdymo ir bendrieji veiklos rezultatai, Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti tikslinga netaikyti žinių perdavimo ir informavimo, ūkio konsultavimo paslaugų teikimo bei pardavimo skatinimo priemonių įgyvendinimo pagalbai;
- (54) pagrindinė tvaraus ir konkurencingo žemės ūkio sektoriaus funkcionavimo priemonė — geras rizikos ir krizių valdymas. Pirminiai žemės ūkio gamintojai susiduria su tam tikra gamtos ir klimato reiškinių keliama rizika, pavojais sveikatai ir krizėmis. Todėl rizikos bei krizių valdymo pagalba ir pagalba gyvulininkystės sektoriui turėtų būti teikiama tik pirminę žemės ūkio produktų gamybą vykdančioms MVĮ. Valstybės pagalba, kuria kompensuojami dėl nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, patirti nuostoliai, pagalba kovai su gyvūnų ligomis bei augalų kenkėjais ir draudimo įmokų mokėjimo pagalba turėtų būti siekiama tik padėti pagalbos gavėjams, kurie susiduria su tam tikrais sunkumais, nors ir ėmėsi pagrįstų tokios rizikos mažinimo pastangų. Valstybės pagalba neturėtų skatinti jos gavėjų be reikalo rizikuoti. Pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą vykdančios MVĮ turėtų pačios atsakyti už neapgalvoto gamybos metodų ar produktų pasirinkimo pasekmes;
- (55) Komisija daugeliu atvejų Sutarties 107 ir 108 straipsnius taikė pagalbai, kuria siekiama išsaugoti gamtos ir kultūros paveldą, visų pirma pagal Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gaires ir Reglamentą (EB) Nr. 1857/2006. MVĮ skirtai pagalbai investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti tradicinius kraštovaizdžius ir pastatus, 2007–2013 m. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1857/2006 buvo netaikomas reikalavimas pranešti, o didelėms įmonėms skirtai pagalbai investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti tradicinius kraštovaizdžius ir pastatus, reikalavimas pranešti buvo taikomas ir patvirtintas Komisijos pagal Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gaires. Tuo laikotarpiu Komisija įvertino daugiau kaip 87-ias pagalbos investicijoms, skirtos žemės ūkio valdoje esantiems tradiciniams kraštovaizdžiams ir pastatams išsaugoti, priemones. Paveldo išsaugojimo projektai, net tada, kai juos įgyvendina didelės įmonės, paprastai nesukelia jokio didelio konkurencijos iškraipymo. Todėl reikėtų, kad ir gamtos ir kultūros paveldo išsaugojimo pagalbos atveju Komisija pasinaudotų įgaliojimais, jai suteiktais Reglamentu (EB) Nr. 994/98;
- (56) kad pagal šį reglamentą reikalavimas pranešti nebūtų taikomas kultūros ir gamtos paveldo išsaugojimo pagalbai, tokia pagalba turėtų būti skiriama investicijoms į materialųjį turtą arba į kapitalinius darbus, kuriais siekiama išsaugoti kultūros ar gamtos paveldą. Kultūros ar gamtos paveldas turėtų būti pagalbos gavėjo žemės ūkio valdoje ir turėtų būti oficialiai tokiu pripažintas valstybės narės kompetentingos institucijos. Atsižvelgiant į šiai pagalbai taikomą pranešimo ribą — 500 000 EUR vienam šiame reglamente numatytam investiciniam projektui, kuris pagal 2014–2020 m. valstybės pagalbos žemės ir miškų ūkio sektoriams bei kaimo vietovėms Europos Sąjungos gaires laikomas nedidelio masto infrastruktūra, tikslinga pagal šį reglamentą nustatyti pagalbos intensyvumą, kuris siektų iki 100 % finansuoti tinkamų išlaidų;
- (57) tuo atveju, kai gaivalinės nelaimės sukelia ekstremalias situacijas, pagalbą skiriančios institucijos turi nedelsdamos imtis veiksmų. Todėl svarbu užtikrinti, kad būtų skubiai įgyvendinamos numatytos pagalbos priemonės. Priimdama daugelį sprendimų dėl žemės ūkiui gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo Komisija taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius. Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gairėse jau numatyta galimybė leisti taikyti pagalbos schemas, kuriomis siekiama kompensuoti gaivalinių nelaimių padarytą žalą. Taikydama Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gaires, 2007–2012 m. Komisija patvirtino daugiau kaip 25-ias žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytos žalos

kompensavimo pagalbos priemonės. Komisijos patirtis rodo, kad norint, jog tokios pagalbos priemonės būtų veiksmingos, jas reikia įgyvendinti skubiai. Todėl būtina supaprastinti pranešimo apie tokias pagalbos priemones tvarką. Be to, šių priemonių kompensuojamasis pobūdis ir aiškūs suderinamumo su vidaus rinka kriterijai turėtų apsaugoti nuo didelio konkurencijos iškraipymo vidaus rinkoje. Todėl reikėtų, kad įgaliojimais, suteiktais Reglamentu (EB) Nr. 994/98, Komisija pasinaudotų ir pagalbos, kuria siekiama kompensuoti gaivalinių nelaimių žemės ūkio sektoriui padarytą žalą, atveju;

- (58) todėl gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba turėtų būti teikiama viso žemės ūkio sektoriaus įmonėms — tiek MVĮ, tiek didelėms įmonėms. Sąlygų, kuriomis reikalavimas pranešti netaikomas pagalbai, kuria siekiama kompensuoti gaivalinių nelaimių padarytą žalą, taikymo tvarka jau yra nusistovėjusi ir susijusi su oficialiu valstybių narių institucijų pripažinimu, kad tam tikras įvykis yra gaivalinės nelaimės pobūdžio, ir su tiesioginiu gaivalinės nelaimės ir gavėjo patirtos žalos priežastiniu ryšiu; tos sąlygos turėtų būti tokios, kad būtų išvengta per didelės kompensacijos. Visų pirma, valstybės narės turėtų vengti per didelės kompensacijos, kurią gavėjai galėtų gauti sumuodami tokią pagalbą su kitomis kompensacijomis, įskaitant išmokas pagal draudimo sistemą;
- (59) pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai gali prisidėti prie tvaraus ekonomikos augimo ir didinti konkurencingumą. Remiantis Komisijos patirtimi, įgyta pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose taikant Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gaires, Bendrijos valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui sistemą ⁽¹⁾ ir Reglamentą (EB) Nr. 800/2008, būtų tikslinga Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti netaikyti šiame reglamente nustatytas sąlygas atitinkančiai pagalbai moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai. Kadangi, svarbus bendros svarbos tikslas yra skatinti mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, šiuo reglamentu turėtų būti reikalaujama, kad mokslinių tyrimų projektas būtų naudingas visoms įmonėms, vykdančioms veiklą tam tikrame žemės ar miškų ūkio sektoriuje ar jo dalyje. Informacija apie mokslinių tyrimų projektą ir jo rezultatus turėtų būti viešai skelbiama internete. Be to, suinteresuotosioms įmonėms turėtų būti sudarytos sąlygos nemokamai susipažinti su mokslinių tyrimų rezultatais;
- (60) miškų ūkis yra neatsiejama kaimo plėtros dalis. Priimdama daugelį sprendimų, visų pirma priimamų pagal Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gaires, Komisija miškų ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms taikė Sutarties 107 ir 108 straipsnius. 2007–2012 m. Komisija pagal tas gaires patvirtino 140 pagalbos miškų ūkio sektoriui priemonių. Atsižvelgiant į didelę Komisijos patirtį taikant tas gaires miškų ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms ir siekiant supaprastinti procedūras, tačiau kartu užtikrinti veiksmingą priežiūrą bei Komisijos vykdomą stebėseną, reikėtų, kad ir pagalbos miškų ūkio sektoriui atveju Komisija pasinaudotų įgaliojimais, jai suteiktais Reglamentu (EB) Nr. 994/98. Komisijos patirtis rodo, kad pagalba, skirta kaimo plėtros programose numatytiems miškų ūkio sektoriaus priemonėms įgyvendinti, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis arba teikiama kaip papildomas tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinis finansavimas, labai neiškreipia konkurencijos vidaus rinkoje. Be to, žinių perdavimo miškų ūkio sektoriuje pagalba ir miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba labai neiškraipo konkurencijos vidaus rinkoje net jei ji teikiama ne pagal kaimo plėtros programas. Šiame reglamente turėtų būti apibrėžtos aiškios tokių priemonių suderinamumo su vidaus rinka sąlygos. Tos sąlygos turėtų kuo labiau atitikti Reglamente (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą priimtuose deleguotuose bei įgyvendinimo aktuose nustatytas taisykles;
- (61) šių kategorijų pagalba turėtų, visų pirma, apimti miško veisimo ir miškų plotų kūrimo pagalbą, agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalbą, miškų gaisrų prevencijos ir gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų arba katastrofinių įvykių pažeistų miškų atkūrimo pagalbą, pagalbą investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė, išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su "Natura 2000" miško plotais, apibrėžtais Tarybos direktyvos 92/43/EEB ⁽²⁾ 3 straipsnyje ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/147/EB ⁽³⁾ 3 straipsnyje, kompensavimo pagalbą, miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalbą, žinių perdavimo ir informavimo pagalbą, konsultavimo paslaugų teikimo pagalbą, pagalbą investicijoms į infrastruktūrą ir pagalbą investicijoms į miškų ūkio technologijas ir į miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą. Skiriant pagalbą miškų ūkio sektoriui turėtų būti vengiama konkurencijos iškraipymo, o pagalbos poveikis rinkai turėtų būti neutralus;

⁽¹⁾ OL C 323, 2006 12 30, p. 1.

⁽²⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁽³⁾ 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

- (62) siekiant darnos su Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir supaprastinti taisykles, pagal kurias patvirtinama, kad nacionalinių kaimo plėtros programų bendrai finansuojama dalis ir papildomas finansavimas yra valstybės pagalba, miškų ūkio sektoriui skirtos pagalbos, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje numatytas reikalavimas pranešti, priemonės turėtų būti identiškos pagrindinėms kaimo plėtros priemonėms, o pagalba, kuriai netaikomas reikalavimas pranešti, turėtų būti skiriama tik pagal atitinkamos valstybės narės kaimo plėtros programą ir ją atitikti; Tačiau pagalbos intensyvumas ir tinkamos finansuoti išlaidos taip pat turėtų atitikti bendruosius Sąjungos valstybės pagalbos principus ir žemės ūkio sektoriui taikomas valstybės pagalbos taisykles. Todėl tokioms išlaidoms kaip apyvartinis kapitalas, kuris papildo naujas investicijas ir yra su jomis susijęs, kompensuoti neturėtų būti skiriama pagalba pagal šį reglamentą. Remiantis atitinkamomis Komisijos patvirtintomis kaimo plėtros programomis, į miškų ūkio priemones įtraukta investavimo veikla taip pat galėtų apimti vienkartinės miškų ūkio operacijas, kurių reikia investicijoms parengti, jei tai galima pagal atitinkamos kaimo plėtros nuostatos tikslą. Žinių perdavimo pagalbą, konsultavimo paslaugų teikimo pagalbą ir miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalbą turėtų būti įmanoma skirti neatsižvelgiant į tai, ar tokia pagalba yra įtraukta į nacionalinę kaimo plėtros programą;
- (63) siekiant skatinti kaimo vietovių ir, visų pirma, MVĮ, kurios yra Sąjungos kaimo ekonomikos varomoji jėga, plėtrą ir gerinti jų konkurencingumą, būtina įvairinti ekonomiką ir kurti naują ekonominę veiklą. Reglamente (ES) Nr. 1305/2013 numatytos priemonės, skirtos remti ne žemės ūkio verslo plėtrą kaimo vietovėse, kuriomis siekiama skatinti užimtumą, kurti kokybiškas darbo vietas kaimo vietovėse, išlaikyti jau esamas darbo vietas, mažinti sezoninius užimtumo svyravimus, vystyti su žemės ūkiu nesusijusius ne žemės ūkio sektorius ir maisto produktų perdirbimą, kartu skatinant verslo integraciją ir vietos sektorių sąsajas;
- (64) siekiant darnos su Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir supaprastinti taisykles, pagal kurias patvirtinama, kad kaimo plėtros programų bendrai finansuojama dalis ir papildomas nacionalinis finansavimas yra valstybės pagalba, Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo pranešti pagal šį reglamentą reikėtų netaikyti įvairių kategorijų pagalbai, kuri teikiama kaimo vietovėse veiklą vykdančioms MVĮ. Šių kategorijų pagalba turėtų, visų pirma, apimti pagalbą su žemės ūkio produktų perdirbimu ir ne žemės ūkio produktus susijusioms investicijoms arba pagalbą medvilnės gamybai, ne žemės ūkio verslo pradžios pagalbą, konsultavimo paslaugų teikimo pagalbą, žinių perdavimo ir informavimo pagalbą, pagalbą naujiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemų dalyviams ir maisto produktų pardavimo skatinimo priemonės. Pagalbos priemonės, kurioms pagal šį reglamentą netaikytinas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, turėtų būti identiškos pagrindinėms kaimo plėtros priemonėms, o pagalba, kuriai netaikomas reikalavimas pranešti, turėtų būti skiriama tik pagal atitinkamos valstybės narės kaimo plėtros programą ir ją atitikti. Tačiau pagalbos intensyvumas ir tinkamos finansuoti išlaidos taip pat turėtų atitikti bendruosius Sąjungos valstybės pagalbos principus ir horizontaliąsias valstybės pagalbos taisykles. Todėl tokioms išlaidoms kaip apyvartinis kapitalas, kuris papildo naujas investicijas ir yra su jomis susijęs, kompensuoti neturėtų būti skiriama pagalba pagal šį reglamentą;
- (65) reikėtų nurodyti, kad pagalba investicijoms, susijusioms su žemės ūkio produktų perdirbimu ir ne žemės ūkio produktus, pagal šį reglamentą neteikiama investicijoms, susijusioms su biodegalų arba energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamyba, vykdyti. Iš esmės tokioms investicijoms turėtų būti taikomos horizontaliosios aplinkos apsaugos ir energetikos sričių valstybės pagalbos taisyklės;
- (66) tam tikrų kategorijų pagalba, pavyzdžiui: a) pagalba, kuria kompensuojamos rinkos tyrimų veiklos, produkto koncepcijos ir dizaino išlaidos, ir kokybės sistemų pripažinimo paraiškų rengimo pagalba; b) pagalba, kuria kompensuojamos pagal kokybės sistemas taikomų privalomų kontrolės priemonių išlaidos; c) pagalba žinių perdavimo ir informavimo veiklai; d) konsultavimo paslaugų teikimo pagalba; e) pavadavimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba; f) pardavimo skatinimo priemonių įgyvendinimo pagalba; g) pagalba, kuria kompensuojamos išlaidos, susijusios su gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencija ir likvidavimu, ir h) pagalba gyvulininkystės sektoriui, netiesiogiai teikiama galutiniams pagalbos gavėjams natūra kaip subsidijuojamos paslaugos. Tokiais atvejais pagalba turėtų būti mokama atitinkamos paslaugos teikėjui arba veiklos vykdytojui. Renkantis paslaugų teikėją ar veiklos vykdytoją turėtų būti deramai atsižvelgiama į atitinkamas taikytinas viešųjų pirkimų taisykles, o atrankos procedūra turėtų būti vykdoma laikantis skaidrumo, atvirumo ir nediskriminavimo principų;
- (67) atsižvelgiant į Komisijos patirtį šioje srityje, iš esmės būtina periodiškai persvarstyti valstybės pagalbos politiką. Todėl šio reglamento taikymo laikotarpis turėtų būti ribotas. Taigi tikslinga nustatyti pereinamojo laikotarpio nuostatas, įskaitant taisykles dėl pagalbos schemoms, kurioms taikoma išimtis, skirtos suderinimo laikotarpio baigiantis šio reglamento galiojimo laikotarpiui. Tokiomis taisyklėmis valstybėms narėms turėtų būti suteikiama laiko prisitaikyti prie galimos būsimos tvarkos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

TURINYS

I SKYRIUS.	BENDROSIOS NUOSTATOS	13
II SKYRIUS.	PROCEDŪRINIAI REIKALAVIMAI	25
III SKYRIUS.	PAGALBOS KATEGORIJS	26
1 skirsnis.	Pagalba MVĮ, vykdančioms pirminės žemės ūkio produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos veiklą	26
2 skirsnis.	Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose esantį kultūros ir gamtos paveldą	43
3 skirsnis.	Žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba.....	44
4 skirsnis.	Pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose	45
5 skirsnis.	Pagalba miškų ūkio sektoriui	46
6 skirsnis.	Pagalba kaimo vietovių MVĮ, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis arba teikiama kaip papildomas tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinis finansavimas.....	59
IV SKYRIUS.	PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS.....	65

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas šių kategorijų pagalbai:

- a) Pagalba labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ).
  - i) vykdančioms veiklą žemės ūkio sektoriuje, visų pirma pirminę žemės ūkio produktų gamybą, perdirbimą ir prekybą, išskyrus 14, 15, 16, 18, 23 ir 25–28 straipsnius, kurie taikomi tik pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą vykdančioms MVĮ;
  - ii) į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį nepatenkančiai veiklai vykdyti, jei tokiai pagalbai taikomas Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 ir jei ji bendrai finansuojama Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis arba skiriama kaip papildomas tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinis finansavimas;
- b) pagalbai investicijoms, skirtoms žemės ūkio valdoje esančiam kultūros ir gamtos paveldui išsaugoti;
- c) pagalbai, skirtai žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytai žalai kompensuoti;
- d) pagalbai moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose;
- e) pagalbai miškų ūkio sektoriui.

2. Kai valstybės narės mano, kad būtų tikslinga, jos gali nuspręsti teikti šio straipsnio 1 dalies a, d ir e punktuose nurodytą pagalbą Reglamente (ES) Nr. 651/2014 nustatytais sąlygomis ir laikantis jo nuostatų.

3. Šis reglamentas netaikomas šių rūšių pagalbai:
  - a) pagalbai miškų ūkio sektoriui, kuri nėra bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis arba teikiama kaip papildomas tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinis finansavimas, išskyrus 31, 38, 39 ir 43 straipsnius;
  - b) pagalbai į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį nepatenkančią veiklą vykdančioms MVL, kuri nėra bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis arba teikiama kaip papildomas tokios bendrai finansuojamos priemonės nacionalinis finansavimas.
4. Šis reglamentas netaikomas:
  - a) pagalbos schemoms, numatytoms šio reglamento 17, 32 ir 33 straipsniuose, 34 straipsnio 5 dalies a–c punktuose ir 35, 40, 41 ir 44 straipsniuose, valstybės pagalbos, jeigu vidutinis metinis valstybės pagalbos biudžetas viršija 150 mln. EUR, po šešių mėnesių nuo jų įsigaliojimo. Per 20 darbo dienų nuo schemos įsigaliojimo įvertinusi valstybės narės praneštą atitinkamą vertinimo planą, Komisija gali nuspręsti, kad šis reglamentas ir toliau taikomas ilgesniam laikotarpiui bet kuriai iš šių pagalbos schemų;
  - b) bet kokiems šio straipsnio 4 dalies a punkte nurodytų schemų pakeitimams, išskyrus pakeitimus, kurie negali turėti poveikio pagalbos schemos pagal šį reglamentą suderinamumui ar negali turėti reikšmingo poveikio patvirtinto vertinimo plano turiniui;
  - c) pagalbai su eksportu susijusiai veiklai trečiojoje šalyje arba valstybėse narėse, t. y. pagalbai, tiesiogiai susijusiai su eksportuojamais kiekiais, platinimo tinklo kūrimu bei veikla arba su kitomis einamosiomis išlaidomis, susijusiomis su eksporto veikla;
  - d) pagalbai, kuria remiamas vietinių prekių naudojimas vietoje importuojamų prekių.
5. Šis reglamentas, išskyrus 30 straipsnį, netaikomas:
  - a) pagalbos schemoms, į kurias nėra aiškiai neįtrauktas individualios pagalbos mokėjimas įmonei, kuriai išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti pagal ankstesnį Komisijos sprendimą, kuriuo pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka;
  - b) *ad hoc* pagalbai įmonei, kuriai išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti pagal ankstesnį Komisijos sprendimą, kuriuo pagalba skelbiama neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka.
6. Šis reglamentas netaikomas pagalbai sunkumų patiriančioms įmonėms, išskyrus:
  - a) pagalbą, skirtą gaivalinių nelaimių padarytai žalai kompensuoti pagal 30 straipsnį, gyvūnų ligų likvidavimo išlaidų kompensavimo pagalbą pagal 26 straipsnio 8 dalį ir kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo pagalbą pagal 27 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktus;
  - b) pagalba toliau nurodytais atvejais, jei dėl nurodyto reiškinio įmonė patyrė tokių nuostolių ar žalos, kad tapo sunkumų patiriančia įmone:
    - i) pagalba, skirta dėl nepalankaus klimato reiškinio, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, patirtiems nuostoliams kompensuoti pagal 25 straipsnį;
    - ii) pagalba, skirta augalų kenkėjų išnaikinimo išlaidoms ir dėl gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų patirtiems nuostoliams kompensuoti pagal 26 straipsnio 8 ir 9 dalis;
    - iii) miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinų, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinų, augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių ir klimato kaitos sukeltų įvykių miškams padarytos žalos likvidavimo pagalba pagal 34 straipsnio 5 dalies d punktą.

7. Šis reglamentas netaikomas pagalbai, kuri savaime, dėl su ja susietų sąlygų arba dėl jos finansavimo metodo nulemia neišvengiamą ES teisės pažeidimą, visų pirma:

- a) pagalbai, kurios suteikimas yra susietas su įpareigojimu pagalbos gavėjui turėti būstinę atitinkamoje valstybėje narėje arba būti iš esmės įsisteigusių toje valstybėje narėje;
- b) pagalbai, kuri teikiama su sąlyga, kad pagalbos gavėjas naudoja nacionalinėje teritorijoje pagamintas prekes arba nacionalines paslaugas;
- c) pagalbai, kuria ribojamos pagalbos gavėjų galimybės naudoti mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų rezultatus kitose valstybėse narėse.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) pagalba — visus Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus atitinkanti priemonė;
- 2) MVĮ arba labai mažos, mažosios ir vidutinės įmonės — I priede nustatytus kriterijus atitinkančios įmonės;
- 3) žemės ūkio sektorius — visos įmonės, kurios vykdo pirminę žemės ūkio produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos veiklą;
- 4) žemės ūkio produktas — Sutarties I priede išvardyti produktai, išskyrus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1379/2013 ⁽¹⁾ I priede išvardytus žvejybos ir akvakultūros produktus;
- 5) pirminė žemės ūkio produktų gamyba — Sutarties I priede išvardytų dirvožemio ir gyvulininkystės produktų gamyba nesiimant tolesnių veiksmų, kuriais keičiamas tokių produktų pobūdis;
- 6) žemės ūkio produktų perdirbimas — bet kokia operacija su žemės ūkio produktu, kurią atlikus taip pat gaunamas žemės ūkio produktas, išskyrus ūkyje vykdomą veiklą, susijusią su pasiruošimu pirmą kartą parduoti gyvūninį arba augalinį produktą;
- 7) prekyba žemės ūkio produktais — produktų laikymas arba eksponavimas ketinant parduoti, siūlymas pirkti, tiekimas arba kitoks pateikimas rinkai, išskyrus atvejus, kai pirminis gamintojas produkciją pirmą kartą parduoda perpardavėjams arba perdirbėjams, ir bet kokią produkto paruošimo tokiam pirmam pardavimui veiklą; pardavimas, kai pirminis gamintojas produktus parduoda galutiniams vartotojams, laikomas prekyba, jei prekiaujama atskirose tam skirtose patalpose;
- 8) žemės ūkio valda — vienetą, kurį sudaro pirminei žemės ūkio produktų gamybai naudojama žemė, patalpos ir įrenginiai;
- 9) gaivalinė nelaimė — žemės drebėjimas, griūtis, nuošliauža, potvynis, viesulas, uraganas, ugnikalnio išsiveržimas ar laukinės augmenijos gaisras;
- 10) pagalbos schema — kiekvienas aktas, pagal kurį bendrai ir abstrakčiai akte nurodytoms įmonėms galima teikti individualią pagalbą nereikalaujant kitų įgyvendinimo priemonių, ir kiekvienas aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms gali būti neribotą laiką teikiama su konkrečiu projektu nesusijusi neriboto dydžio pagalba;
- 11) vertinimo planas — dokumentas, kuriame nurodoma bent tokia informacija: vertinamos pagalbos schemos tikslai; vertinimo klausimai; rezultatų rodikliai; numatyta vertinimo vykdymo metodika; duomenų rinkimo reikalavimai; pasiūlytas vertinimo laikas, įskaitant galutinės vertinimo ataskaitos pateikimo datą; nepriklausomos įstaigos, vykdančios vertinimą arba jos vykdomai atrankai naudosisių kriterijų aprašymas ir vertinimo viešumo užtikrinimo sąlygos;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1184/2006 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000 (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

- 12) individuali pagalba:
  - a) *ad hoc* pagalba ir
  - b) atskiriems pagalbos gavėjams pagal pagalbos schemą teikiama pagalba;
- 13) *ad hoc* pagalba — ne pagal pagalbos schemą skirta pagalba;
- 14) sunkumų patirianti įmonė — įmonė, kuri susiduria su bent jau viena iš šių aplinkybių:
  - a) ribotos turtinės atsakomybės bendrovė (kuri nėra MVĮ, veikianti trumpiau nei trejus metus), kurios daugiau nei pusė pasirašytojo akcinio kapitalo buvo prarasta dėl sukauptų nuostolių. Taip yra tuomet, kai sukauptus nuostolius atėmus iš rezervų (ir visų kitų elementų, kurie paprastai laikomi bendrovės nuosavų lėšų dalimi) gaunama bendra neigiama suma, viršijanti pusę pasirašytojo akcinio kapitalo. Šioje nuostatoje "ribotos turtinės atsakomybės bendrovė" visų pirma yra tokios rūšies bendrovė, kuri nurodyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/34/ES ⁽¹⁾ I priede, o "akcinis kapitalas", jeigu taikoma, apima bet kokius akcijų priedus;
  - b) bendrovė, kurioje bent keli nariai turi neribotą turtinę atsakomybę už bendrovės (kuri nėra MVĮ, veikianti trumpiau nei trejus metus) skolą, kurios daugiau nei pusė jos kapitalo, kaip parodyta bendrovės apskaitoje, buvo prarasta dėl sukauptų nuostolių. Šioje nuostatoje "bendrovė, kurioje bent keli nariai turi neribotą turtinę atsakomybę už bendrovės skolą" visų pirma yra tokios rūšies bendrovė, kuri nurodyta Direktyvos 2013/34/ES II priede;
  - c) jeigu įmonei taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra arba ji atitinka nacionalinės teisės kriterijus, kad jos kreditorių prašymu jai būtų pradėta kolektyvinė nemokumo procedūra;
  - d) jeigu įmonė gavo sanavimo pagalbą ir dar negrąžino skolos ar baigėsi jos garantijos galiojimas, arba gavo restruktūrizavimo pagalbą ir vis dar laikosi restruktūrizavimo plano;
  - e) įmonė, kuri nėra MVĮ, jeigu per paskutinius dvejus metus:
    - i) įmonės balansinis skolos ir nuosavo kapitalo santykis viršija 7,5 ir
    - ii) įmonės EBITDA (pajamų neatskaičius palūkanų, mokesčių, nusidėvėjimo, ir amortizacijos) palūkanų padengimo santykis yra mažesnis negu 1,0.
- 15) kritę gyvuliai — gyvuliai, kurie nustatčius galutinę diagnozę arba jos nenustatčius buvo numarinti eutanazijos būdu arba kurie nugaišo (įskaitant gimusius negyvus ir negimusius gyvulius) ūkyje ar bet kokiuose jo statiniuose arba vežant, bet nebuvo paskersti žmonėms vartoti;
- 16) nepalankus klimato reiškiny, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimėi — nepalankios oro sąlygos, pavyzdžiui, šalna, audra ir kruša, ledėjimas, nepalaujamas lietus arba didelė sausra, dėl kurių prarandama daugiau kaip 30 % vidutinės produkcijos, apskaičiuotos pagal:
  - a) pastarąjį trejų metų laikotarpį arba
  - b) trejų metų vidurkį (išskyrus didžiausią ir mažiausią užregistruotą vertę) per pastarąjį penkerių metų laikotarpį;
- 17) kiti nepalankūs klimato reiškiniai — nepalankios oro sąlygos, neatitinkančios šio reglamento 2 straipsnio 16 dalies sąlygų;
- 18) augalų kenkėjas — Tarybos direktyvos 2000/29/EB ⁽²⁾ 2 straipsnio 1 dalies e punkte apibrėžtas ligų sukėlėjas (kenksmingasis organizmas);
- 19) katastrofinis įvykis — žmogaus veiklos sukeltas nenumatytas biotinio arba abiotinio pobūdžio įvykis, dėl kurio labai sutrinka miškų struktūros ir taip ilginiui padaroma didelės ekonominės žalos miškų ūkio sektoriui;
- 20) bendrasis subsidijos ekvivalentas — pagalbos suma, jeigu ta pagalba jos gavėjui buvo suteikta kaip dotacija, prieš bet kokį mokesčių ar kitų rinkliavų atskaitymą;

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/34/ES dėl tam tikrų rūšių įmonių metinių finansinių ataskaitų, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir susijusių pranešimų, kuria iš dalies keičiama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/43/EB ir panaikinamos Tarybos direktyvos 78/660/EEB ir 83/349/EEB (OL L 182, 2013 6 29, p. 19).

⁽²⁾ 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyva 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL L 169, 2000 7 10, p. 1).

- 21) materialusis turtas — su žeme, pastatais, įranga, mašinomis ir įrenginiais susijęs turtas;
- 22) nematerialusis turtas — turtas, kuris nėra fizinis ar finansinis, kaip antai patento teisės, licencijos, praktinė patirtis arba kitas intelektinis turtas;
- 23) agrarinės miškininkystės sistema — žemėnaudos sistema, pagal kurią toje pačioje žemėje auginami medžiai ir vystomas žemės ūkis;
- 24) grąžintinas avansas — paskola projektui, kuri sumokama iš karto arba dalinėmis išmokomis ir kurios grąžinimo sąlygos priklauso nuo projekto rezultatų;
- 25) projekto arba veiklos darbų pradžia — su investicija susijusios veiklos ar statybos darbų pradžia arba pirmasis teisiškai privalomas įsipareigojimas užsakyti įrenginius ar paslaugas, arba bet kuris kitas įsipareigojimas, dėl kurio projektas arba veikla tampa neatšaukiami, atsižvelgiant į tai, kuris įvykis pirmesnis; žemės pirkimas ir parengiamieji darbai, pvz., leidimų gavimas ir galimybių studijų vykdymas, nelaikomi darbų arba veiklos pradžia;
- 26) didelės įmonės — įmonės, neatitinkančios I priede nustatytų kriterijų;
- 27) fiskalinių teisių perėmimo schema — schema mokesčių lengvatų forma, kuri yra anksčiau galiojusios schemos mokesčių lengvatų forma versija, kuria ta schema keičiama;
- 28) pagalbos intensyvumas — bendras pagalbos dydis prieš mokesčių ar kitokios rinkliavos atskaitymą, išreikštas tinkamų finansuoti išlaidų procentine dalimi;
- 29) pagalbos suteikimo diena — diena, kurią pagalbos gavėjui pagal taikomą nacionalinį teisinį režimą suteikiama juridinė teisė gauti pagalbą;
- 30) Sąjungos standartas — Sąjungos teisės aktuose nustatytas privalomasis standartas, kuriuo reglamentuojamas lygis (visų pirma, aplinkos, higienos ir gyvūnų gerovės), kurio turi siekti atskiros įmonės; Sąjungos standartais nėra laikomi Sąjungos lygmens standartai ar tikslai, kurie privalomi valstybėms narėms, bet neprivalomi atskiroms įmonėms;
- 31) kaimo plėtros programa — kaimo plėtros programa, numatyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 1 dalyje;
- 32) negamybinės investicijos — investicijos, dėl kurių labai nedidėja valdos vertė ar pelningumas;
- 33) investicijos, kuriomis siekiama atitikties Sąjungos standartui — investicijos, kuriomis, pasibaigus Sąjungos teisės aktuose numatytam pereinamajam laikotarpiui, siekiama atitikties Sąjungos standartui;
- 34) jaunasis ūkininkas — asmuo, kuris paraiškos teikimo dieną yra ne vyresnis nei 40 metų, turi pakankamai profesinių įgūdžių bei kompetencijos ir pirmą kartą kuriasi kaip žemės ūkio valdos valdytojas;
- 35) atokiausi regionai — Sutarties 349 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodyti regionai;
- 36) mažosios Egėjo jūros salos — Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 229/2013 ⁽¹⁾ 1 straipsnio 2 dalyje nurodytos mažosios salos;
- 37) mažiau išsivystę regionai — regionai, kurių bendrasis vidaus produktas (BVP) vienam gyventojui yra mažesnis nei 75 % vidutinio ES-27 BVP;
- 38) ES-25–25 Europos Sąjungos valstybės narės, kurios buvo Sąjungos valstybės narės 2005 m. gegužės mėn.;

(¹) 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).

- 39) ES-27–27 Europos Sąjungos valstybės narės, kurios buvo Sąjungos valstybės narės 2007 m. sausio mėn.;
- 40) kapitaliniai darbai — paties ūkininko arba jo darbuotojų atliekami darbai, kuriais sukuriamas turtas;
- 41) maistinės kilmės biodegalai — biodegalai, gaminami iš javų ir kitų krakmolingų augalų, cukraus ir aliejinių augalų, kaip apibrėžta Komisijos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės ir Direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, pasiūlyme ⁽¹⁾;
- 42) aktyvus ūkininkas — aktyvus ūkininkas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 ⁽²⁾ 9 straipsnyje;
- 43) gamintojų grupė ir organizacija — grupė ar organizacija, įkurta siekiant:
- a) priderinti tokioms gamintojų grupėms ar organizacijoms priklausančių gamintojų gamybos procesą ir produkciją prie rinkos reikalavimų; arba
  - b) bendrai tiekti rinkai prekes, įskaitant jų paruošimą parduoti, pardavimo centralizavimą ir tiekimą didmenininkams; arba
  - c) nustatyti bendrąsias informavimo apie produktus, ypač apie derliaus nuėmimą ir produktų prieinamumą, taisykles; arba
  - d) vykdyti kitą gamintojų grupių ar organizacijų veiklą, kaip antai plėtoti verslo ir rinkodaros įgūdžius ir organizuoti bei palengvinti inovacinius procesus;
- 44) fiksuotosios dalyvavimo kokybės sistemoje išlaidos — įsitraukimo į remiamą kokybės sistemą ir dalyvavimo joje metinio įnašo išlaidos, įskaitant, jei būtina, patikrų, kurios būtinos atitiktčiai tos kokybės sistemos specifikacijoms nustatyti, išlaidas;
- 45) konsultacijos — išsamios konsultacijos pagal tą pačią sutartį;
- 46) ūkininko namų ūkio narys — fizinis ar juridinis asmuo (išskyrus ūkio darbuotojus) arba tokių asmenų grupė, kad ir koks yra tai grupei ir jos nariams pagal nacionalinę teisę suteiktas teisinis statusas;
- 47) užkrečiamosios spongiforminės encefalopatijos (USE) ir galvijų spongiforminės encefalopatijos (GSE) tyrimų išlaidos — visos išlaidos, įskaitant mėginiams imti ir laboratoriniams tyrimams atlikti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001 ⁽³⁾ X priedo C skyrių būtinų tyrimų komplektų išlaidas ir tuo tikslu būtinų mėginių ėmimo, vežimo, laikymo ir sunaikinimo išlaidas;
- 48) ūkinių gyvūnų kilmės knyga — knyga, registras, kartoteka arba duomenų bazė:
- a) kurią tvarko valstybės narės oficialiai pripažinta joje įsteigta veislininkystės organizacija arba asociacija ir
  - b) į kurią įrašomi arba kurioje registruojami konkrečios veislės grynaveisliai ūkiniai gyvūnai ir nurodomi jų protėviai;
- 49) saugomas gyvūnas — bet kuris gyvūnas, saugomas Sąjungos arba nacionalinės teisės aktais;
- 50) mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacija — bet kokio teisinio statuso (kuris reglamentuojamas viešosios arba privatinės teisės) ir bet kokių būdu finansuojamas subjektas (pavyzdžiui: universitetai arba mokslinių tyrimų institutai, technologijų perdavimo agentūros, inovacijų tarpininkai, mokslinių tyrimų srities fiziniai arba virtualūs bendradarbiavimo subjektai), kurio pagrindinė paskirtis yra vykdyti nepriklausomus fundamentinius tyrimus, pramoninius tyrimus ar bandomąją taikomąją veiklą arba per rengiamus mokymus, leidžiamus leidinius arba perduodamas žinias plačiai skleisti šios veiklos rezultatus. Jeigu toks subjektas taip pat vykdo ekonominę veiklą, tos ekonominės veiklos finansavimo duomenys, išlaidos ir pajamos į apskaitą turi būti įrašomi atskirai. Įmonės, galinčios daryti įtaką tokio subjekto veiklai, pavyzdžiui, per akcininkus arba narius, negali turėti lengvatinės galimybės naudotis tokio subjekto mokslinių tyrimų pajėgumais arba jo sukurtais rezultatais;

⁽¹⁾ COM(2012) 595, 2012 10 17.

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347, 2013 12 20, p. 608).

⁽³⁾ 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 999/2001, nustatantis tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles (OL L 147, 2001 5 31, p. 1).

- 51) įprastos rinkos sąlygos — sutarties šalių sandorio sąlygos, nesiskiriančios nuo sąlygų, kuriomis sandorį būtų sudariusios nepriklausomos įmonės, kuriose nėra slapto susitarimo elementų. Laikoma, kad sandoriui taikant atvirą, skaidrią ir besąlyginio konkurso procedūrą paisoma įprastų rinkos sąlygų principo;
- 52) greitai augantys medžiai — trumpos rotacijos miško medžiai, kurių trumpiausias auginimo laikas iki nukirtimo yra ne mažiau nei 8 metai, o ilgiausias auginimo laikas iki nukirtimo neviršija 20 metų;
- 53) trumpos rotacijos želdiniams skirti medžiai — KN kodu 06 02 9041 žymimų ir valstybių narių nustatytinų rūšių medžiai, kuriems priskiriami sumedėję daugiamečiai augalai, šakniastiebiai arba atžalos, likę žemėje po derliaus nuėmimo ir kitą sezoną išleidžiantys naujus daigus, ir kuriems būdingas ilgiausias valstybių narių nustatytinas derliaus ciklas;
- 54) sandorio išlaidos — papildomos išlaidos, susijusios su išpareigojimo įvykdymu, bet tiesiogiai nepriskirtinos to išpareigojimo įgyvendinimo išlaidoms arba neįtrauktos į išlaidas arba prarastas pajamas, kurios kompensuojamos tiesiogiai; tos išlaidos gali būti apskaičiuotos standartinių išlaidų pagrindu;
- 55) kitas žemės valdytojas — žemę valdanti įmonė, išskyrus žemės ūkio sektoriuje veiklą vykdančią įmonę;
- 56) žemės ūkio produktų perdirbimas į ne žemės ūkio produktus — su žemės ūkio produktu atliekama operacija, kurią atlikus gaunamas produktas, kuriam netaikomas Sutarties I priedas;
- 57) a punkto vietovės — vietovės, taikant Sutarties 107 straipsnio 3 dalies a punkto nuostatas nurodytos patvirtintiname 2014 m. liepos 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpio regioninės pagalbos žemėlapyje;
- 58) c punkto vietovės — vietovės, taikant Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkto nuostatas nurodytos patvirtintiname 2014 m. liepos 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpio regioninės pagalbos žemėlapyje;
- 59) retai apgyvendintos vietovės — vietovės, kurias tokiais pripažįsta Komisija savo individualiuose sprendimuose dėl 2014 m. liepos 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpio regioninės pagalbos žemėlapyje;
- 60) NUTS 3 lygmens vietovė — pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1059/2003 ⁽¹⁾ sukurtame bendrame teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriuje nurodytas 3 lygmens regionas;
- 61) iš anksto nenustatytos c punkto vietovės — vietovės, kurias, taikydama Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkto nuostatas, valstybė narė savo nuožiūra priskiria prie c punkto vietovių, įrodžiusi, kad šios vietovės atitinka tam tikrus socialinius ir ekonominius kriterijus ir kad jos nurodytos patvirtintiname 2014 m. liepos 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpio regioninės pagalbos žemėlapyje;
- 62) ankstesnės a punkto vietovės — vietovės, nurodytos kaip a punkto vietovės patvirtintiname 2011 m. sausio 1 d.–2014 m. birželio 30 d. laikotarpio regioninės pagalbos žemėlapyje;
- 63) maisto produktai — Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 ⁽²⁾ I priede nurodyti maisto produktai, kurie nėra žemės ūkio produktai.

3 straipsnis

Išimties taikymo sąlygos

1. Pagalbos schemas, pagal pagalbos schemas teikiama individuali pagalba ir *ad hoc* pagalba yra suderinamos su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 2 arba 3 dalį ir joms netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu tokia pagalba atitinka visas šio reglamento I skyriuje nustatytas sąlygas ir konkrečias šio reglamento III skyriuje atitinkamų kategorijų pagalbai nustatytas sąlygas.

⁽¹⁾ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

⁽²⁾ 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012 12 14, p. 1).

4 straipsnis

Pranešimo ribos

1. Šis reglamentas netaikomas individualiai pagalbai, kurios bendrasis subsidijos ekvivalentas viršija šias ribas:
  - a) pagalba investicijoms į materialųjį ar nematerialųjį turtą su pirmine žemės ūkio produktų gamyba susijusioje žemės ūkio valdoje, kaip nurodyta 14 straipsnyje, — 500 000 EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
  - b) pagalba su ūkio pastato perkėlimu susijusioms investicijoms, dėl kurių modernizuojami įrenginiai arba padidėja gamybos pajėgumas, kaip nurodyta 16 straipsnio 4 dalyje, — 500 000 EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
  - c) pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ir prekyba susijusioms investicijoms, kaip nurodyta 17 straipsnyje, — 7,5 mln. EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
  - d) pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdoje esantį kultūros ir gamtos paveldą, kaip nurodyta 29 straipsnyje: 500 000 EUR vienos įmonės vienam investiciniam projektui;
  - e) pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose, kaip nurodyta 31 straipsnyje, — 7,5 mln. EUR vienam projektui;
  - f) miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba, kaip nurodyta 32 straipsnyje, — 7,5 mln. EUR vienam kūrimo projektui;
  - g) agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba, kaip nurodyta 33 straipsnyje, — 7,5 mln. EUR vienam agrarinės miškininkystės sistemos diegimo projektui;
  - h) pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė, kaip nurodyta 35 straipsnyje, — 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
  - i) pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu, kaip nurodyta 40 straipsnyje, — 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
  - j) pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir į miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą ir prekybą, kaip nurodyta 41 straipsnyje, — 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui;
  - k) pagalba investicijoms, susijusioms su žemės ūkio produktų perdirbimu į ne žemės ūkio produktus arba su medvilnės gamyba, kaip nurodyta 44 straipsnyje, — 7,5 mln. EUR vienam investiciniam projektui.
2. 1 dalyje nustatytos ribos neturi būti apeinamos dirbtinai išskaidant pagalbos schemas arba pagalbos projektus.

5 straipsnis

Pagalbos skaidrumas

1. Šis reglamentas taikomas tik pagalbai, kurios bendrąjį subsidijos ekvivalentą įmanoma tiksliai *ex ante* apskaičiuoti neatliekant rizikos vertinimo (skaidriai pagalbai).
2. Skaidria laikoma šių kategorijų pagalba:
  - a) pagalba, kurią sudaro dotacijos ir palūkanų normų subsidijos;

- b) pagalba, kurią sudaro paskolos, kai bendrasis subsidijos ekvivalentas buvo apskaičiuotas remiantis pagalbos suteikimo metu rinkoje galiojusiomis orientacinėmis palūkanų normomis;
  - c) pagalba, kurią sudaro garantijos:
    - i) jeigu bendrasis subsidijos ekvivalentas buvo apskaičiuotas remiantis Komisijos pranešime nustatytais saugumo garanto ("saugaus uosto") priemokomis; arba
    - ii) jeigu prieš suteikiant pagalbą garantijos bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodika buvo patvirtinta remiantis Komisijos pranešimu dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai arba kitu paskesniu pranešimu, apie tą metodiką pranešus Komisijai pagal bet kokį tuo metu taikomą Komisijos priimtą valstybės pagalbos reglamentą, ir patvirtintoje metodikoje aiškiai apibrėžta garantijos rūšis ir pagrindinio sandorio rūšis atsižvelgiant į šio reglamento taikymą;
  - d) pagalba, kurią sudaro mokesčių lengvatos, kai priemonėje yra nustatyta viršutinė riba, kuria užtikrinama, kad nebūtų viršijama taikytina riba;
  - e) pagalba, kurią sudaro grąžintini avansai, jeigu visa nominali grąžintino avanso suma neviršija pagal šį reglamentą taikytinų ribų arba jeigu, prieš įgyvendinant priemonę, grąžintino avanso bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodika buvo patvirtinta apie ją pranešus Komisijai.
3. Taikant šį reglamentą, skaidria nelaikoma šių kategorijų pagalba:
- a) pagalba, kurią sudaro kapitalo injekcijos;
  - b) pagalba, kurią sudaro rizikos finansų priemonės.

6 straipsnis

Skatinamasis poveikis

1. Šis reglamentas taikomas tik skatinamąjį poveikį turinčiai pagalbai.
2. Laikoma, kad pagalba turi skatinamąjį poveikį, jei, prieš pradėdamas vykdyti su projektu ar veikla susijusius darbus, gavėjas atitinkamai valstybei narei pateikia rašytinę pagalbos paraišką. Pagalbos paraiškoje nurodoma bent tokia informacija:
  - a) įmonės pavadinimas ir dydis;
  - b) projekto arba veiklos aprašymas, įskaitant jo pradžios ir pabaigos datas;
  - c) projekto arba veiklos vykdymo vieta;
  - d) tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas;
  - e) rūšis (dotacija, paskola, garantija, grąžintinas avansas ar kt.) ir viešojo finansavimo suma, kurios reikia projektui ir (arba) veiklai vykdyti.
3. Didelėms įmonėms suteikta *ad hoc* pagalba laikoma turinčia skatinamąjį poveikį, jei ne tik užtikrinama, kad būtų tenkinama 2 dalyje nustatyta sąlyga, bet valstybė narė, prieš suteikdama atitinkamą *ad hoc* pagalbą, įsitikina, kad gavėjo parengtuose dokumentuose matyti, jog pagalba turės vieną iš šių padarinių:
  - a) dėl pagalbos iš esmės padidėja projekto arba veiklos mastas;
  - b) dėl pagalbos iš esmės padidėja visa projektui arba veiklai gavėjo išleista suma;

- c) iš esmės paspartėja atitinkamo projekto arba veiklos užbaigimas;
- d) *ad hoc* pagalbos investicijoms atveju toks projektas arba veikla nebūtų buvę įgyvendinti atitinkamoje kaimo vietovėje arba nebūtų pakankamai pelningi pagalbos gavėjui atitinkamoje kaimo vietovėje, jeigu pagalba nebūtų buvusi suteikta.
4. Nukrypstant nuo 2 ir 3 dalių, priemonės, kurias sudaro mokesčių lengvatos, laikomos turinčiomis skatinamąjį poveikį, jei tenkinamos šios sąlygos:
- a) priemone suteikiama teisė į pagalbą pagal objektyvius kriterijus, toliau nepaliekant valstybei narei teisės spręsti savo nuožiūra, ir
- b) priemonė patvirtinta ir galioja prieš pradėdant vykdyti su remiamu projektu ar veikla susijusius darbus, išskyrus fiskalinių teisių perėmimo schemų atveju, jeigu veiklai jau buvo taikomos ankstesnės schemos, kurias sudaro mokesčių lengvatos.
5. Nukrypstant nuo 2, 3 ir 4 dalių, toliau nurodytų kategorijų pagalbai netaikomas skatinamojo poveikio reikalavimas arba laikoma, kad šių kategorijų pagalba turi skatinamąjį poveikį:
- a) žemės konsolidavimo pagalbos schemos, jei tenkinamos 15 straipsnyje arba 43 straipsnyje nustatytos sąlygos ir jei:
- i) pagalbos schema suteikiama teisė į pagalbą pagal objektyvius kriterijus, toliau nepaliekant valstybei narei teisės spręsti savo nuožiūra, ir
- ii) pagalbos schema buvo priimta ir įsigaliojo iki pagalbos gavėjui patiriant finansuoti tinkamų išlaidų pagal 15 straipsnį arba 43 straipsnį;
- b) pagalba, skirta žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo leidiniams, kuriais siekiama didinti plačiosios visuomenės informuotumą apie tuos produktus, leisti, jei ji atitinka 24 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytas sąlygas;
- c) pagalba, skirta dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimėi, patirtiems nuostoliams kompensuoti, jeigu tenkinamos 25 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- d) pagalba, skirta gyvūnų ligų likvidavimo ir augalų kenkėjų išnaikinimo išlaidoms ir dėl tų gyvūnų ligų arba augalų kenkėjų patirtiems nuostoliams kompensuoti, jei tenkinamos 26 straipsnio 9 ir 10 dalyse nustatytos sąlygos;
- e) pagalbai, skirtai kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidoms kompensuoti, jei ji tenkina 27 straipsnio 1 dalies c, d ir e punktuose nustatytas sąlygas;
- f) pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose esantį kultūros ir gamtos paveldą, kaip nurodyta 29 straipsnyje;
- g) gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba, jei tenkinamos 30 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- h) pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose, jei tenkinamos 31 straipsnyje nustatytos sąlygos;
- i) gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų, gyvūnų ligų, katastrofinių įvykių ir klimato kaitos sukeltų įvykių miškams padarytos žalos likvidavimo pagalba pagal 34 straipsnio 5 dalies d punktą, jei tenkinamos 34 straipsnyje nustatytos sąlygos.

7 straipsnis

Pagalbos intensyvumas ir tinkamos finansuoti išlaidos

1. Apskaičiuojant pagalbos intensyvumą ir tinkamas finansuoti išlaidas, visi naudojami skaičiai imami prieš bet kokį mokesčių ar kitokios rinkliavos atskaitymą. Tinkamos finansuoti išlaidos patvirtinamos dokumentais, kurie yra aiškūs, tikslūs ir yra atnaujinti.

2. Pagalba neteikiama pridėtinės vertės mokesčiui (PVM) kompensuoti, išskyrus atvejus, kai to mokesčio neįmanoma susigrąžinti pagal nacionalinius PVM reglamentuojančius teisės aktus.
3. Jeigu pagalba teikiama ne kaip dotacija, pagalbos suma atitinka pagalbos bendrąjį subsidijos ekvivalentą.
4. Keliomis dalinėmis išmokomis mokama pagalba diskontuojama iki jos vertės pagalbos suteikimo dieną. Tinkamos finansuoti išlaidos diskontuojamos iki jų vertės pagalbos suteikimo dieną. Palūkanų norma, naudojama diskontuojant, yra pagalbos suteikimo dieną taikoma diskonto norma.
5. Kai pagalbą sudaro mokesčių lengvatos, pagalbos dalys diskontuojamos remiantis diskonto normomis, taikomomis įvairiu mokesčių lengvatos įsigaliojimo metu.
6. Kai pagalba teikiama grąžintinais avansais, kurie tais atvejais, kai nėra patvirtintos jų bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodikos, išreiškiami tinkamų finansuoti išlaidų procentine dalimi, o pagal priemonę numatyta, kad sėkmingai įgyvendinus projektą, kaip apibrėžta remiantis pagrįsta ir atsargia prielaida, avansai grąžinami su palūkanomis, kurių norma yra bent ne mažesnė nei pagalbos suteikimo dieną taikoma diskonto norma, III skyriuje nustatytas didžiausias pagalbos intensyvumas gali būti padidintas 10 procentinių punktų.

8 straipsnis

Sumavimas

1. Nustatant, ar laikomasi 4 straipsnyje numatytų pranešimo ribų ir III skyriuje nustatyto didžiausio pagalbos intensyvumo bei didžiausių pagalbos sumų, atsižvelgiama į visą remiamai veiklai, projektui arba įmonei skiriamos pagalbos sumą.
2. Kai toks Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kurio tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja valstybė narė, yra derinamas su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų, didžiausio pagalbos intensyvumo ir viršutinių ribų, atsižvelgiama tik į valstybės pagalbą, su sąlyga, kad suteikto viešojo finansavimo, susijusio su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, visa suma neviršija palankiausių finansavimo normų, nustatytų taikomose Sąjungos teisės taisyklėse.
3. Pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal šį reglamentą netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, gali būti sumuojama su:
  - a) bet kokia kita valstybės pagalba, jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;
  - b) bet kokia kita valstybės pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik jei taip susumavus neviršijamas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, pagal šį reglamentą taikoma tai pagalbai.
4. Pagalba, kuria finansuotinas išlaidas galima nustatyti ir kuriai reikalavimas pranešti netaikomas pagal šio reglamento 18 ir 45 straipsnius, gali būti sumuojama su bet kokia kita valstybės pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti.

Pagalba, kuria finansuotinių išlaidų negalima nustatyti, gali būti sumuojama su kita valstybės pagalba, kuria finansuotinių išlaidų negalima nustatyti, iki didžiausios atitinkamos bendros finansavimo ribos, nustatytos šiame ar kitame bendrosios išimties reglamente arba Komisijos sprendime atsižvelgiant į konkrečias kiekvieno atvejo aplinkybes.

5. Valstybės pagalba, kuriai pagal šio reglamento III skyriaus 1, 2 ir 3 skirsnius taikoma išimtis, nesumuojama su Reglamente (ES) Nr. 1305/2013 81 straipsnio 2 dalyje ir 82 straipsnyje nurodytomis išmokomis, kuriomis kompensuojamos tos pačios finansuoti tinkamos išlaidos, jeigu taip susumavus pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma viršytų nustatytuosius šiame reglamente.
6. Valstybės pagalba, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas reikalavimas pranešti, nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba kompensuojant tas pačias tinkamas finansuoti išlaidas, jeigu taip susumavus pagalbos intensyvumas arba pagalbos suma viršytų III skyriuje nustatytą pagalbos intensyvumą ar sumą.

7. Pagalba investicijoms, skirtoms žemės ūkio gamybos potencialui atkurti, kaip nurodyta 14 straipsnio 3 dalies e punkte, nesumuojama su materialinės žalos kompensavimo pagalba, nurodyta šio reglamento 25, 26 ir 30 straipsniuose.

8. Gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba, nurodyta šio reglamento 19 straipsnyje, nesumuojama su gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimo žemės ūkio sektoriuje pagalba, nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 27 straipsnyje.

Jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios pagalba ir veiklos pradžios pagalbą, skirtą mažiems ūkiams plėsti, kaip nurodyta šio reglamento 18 straipsnyje, nesumuojama su jaunųjų ūkininkų verslo pradžios pagalba arba verslo pradžios pagalbą, skirtą mažiems ūkiams plėsti, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto i ir iii papunkčiuose, jei taip susumavus pagalbos suma viršytų šiame reglamente nustatytas pagalbos sumas.

9 straipsnis

Leidiniai ir informacija

1. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų iki pagalbos schemos, kuriai pagal šį reglamentą netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, taikymo arba iki *ad hoc* pagalbos, kuriai pagal šį reglamentą taikoma išimtis, skyrimo valstybės narės, naudodamosi Komisijos internetine taikomąja pranešimo programa, kaip numatyta Reglamento (EB) Nr. 794/2004 3 straipsnyje, perduoda Komisijai informacijos apie tokią pagalbą santrauką šio reglamento II priede nustatyta standartine forma.

Gavusi tokią informacijos santrauką, Komisija per 10 darbo dienų valstybei narei išsiunčia pranešimą apie gavimą, kuriame nurodomas pagalbos identifikavimo numeris.

2. Atitinkama valstybė narė užtikrina, kad išsamioje valstybės pagalbos svetainėje nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu būtų skelbiama:

- a) 1 dalyje nurodyta informacijos santrauka arba prieigos prie jos saitas;
- b) visas kiekvienos 1 dalyje nurodytos pagalbos priemonės tekstas, įskaitant jo pakeitimus, arba prieigos prie viso teksto saitas;
- c) šio reglamento III priede nurodyta informacija apie kiekvieną individualios pagalbos skyrimo atvejį, kuriuo:
  - i) viršijama pagalbos gavėjams, vykdančiams pirminę žemės ūkio produktų gamybos veiklą, nustatyta 60 000 EUR riba;
  - ii) viršijama pagalbos gavėjams, vykdančiams veiklą žemės ūkio produktų perdirbimo ar prekybos veiklą arba vykdančiams veiklą miškų ūkio sektoriuje ar į Sutarties 42 straipsnio taikymo sritį nepatenkančią veiklą, nustatyta 500 000 EUR riba.

3. Jei taikomos pagalbos, kurias sudaro mokesčių lengvatos, schemos, tos sąlygos laikomos įvykdytomis, jei valstybės narės paskelbia reikiamą informaciją apie individualios pagalbos sumas, atitinkančias šiuos intervalus (mln. EUR):

- a) 0,06–0,5 — tik pirminės žemės ūkio produktų gamybos atveju;
- b) 0,5–1,
- c) 1–2,
- d) 2–5,
- e) 5–10,
- f) 10–30 ir
- g) 30 ir daugiau.

4. Pirmesnės 2 dalies c punkte paminėta informacija išdėstoma ir yra prieinama III priede aprašytu standartiniu būdu, taip pat numatomos veiksmingos paieškos ir parsiųsadinimo funkcijos. 2 dalyje nurodyta informacija skelbiama per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos arba, jei pagalbą sudaro mokesčių lengvatos, — per vienus metus nuo nustatytos mokesčių deklaracijos pateikimo dienos ir yra prieinama ne trumpiau kaip 10 metų nuo pagalbos suteikimo dienos.

5. Visą pagalbos schemas arba 1 dalyje nurodytos *ad hoc* pagalbos priemonės tekstą sudaro, visų pirma, aiški nuoroda į šį reglamentą (nurodomas jo pavadinimas ir pateikiama nuoroda į *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtą jo tekstą) ir į specialiasias III skyriaus nuostatas, susijusias su tuo aktu, arba, jei taikytina, į nacionalinį teisės aktą, kuriuo užtikrinama, kad būtų laikomasi atitinkamų šio reglamento nuostatų. Kartu nurodomos jo įgyvendinimo nuostatos ir pakeitimai.

6. Komisija savo interneto svetainėje skelbia:

a) 1 dalyje nurodytą informacijos santrauką;

b) prieigos prie visų valstybių narių valstybės pagalbos svetainių, nurodytų 2 dalyje, saitą.

7. Valstybės narės užtikrina atitiktį 2, 3 dalies ir 4 dalių nuostatomis ne vėliau kaip per dvejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos.

10 straipsnis

Vengimas skelbti kelis kartus

Jei individuali pagalba patenka į Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 taikymo sritį ir jei ji bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis arba teikiama kaip papildomas nacionalinis tokių bendrai finansuojamų priemonių finansavimas, valstybės narė gali nuspręsti apie ją neskelbti šio reglamento 9 straipsnio 2 dalyje nurodytoje valstybės pagalbos interneto svetainėje, jeigu apie paskirtą individualią pagalbą jau paskelbta laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 ⁽¹⁾ 111, 112 ir 113 straipsnių. Tokiu atveju valstybė narė šio reglamento 9 straipsnio 2 dalyje nurodytoje valstybės pagalbos interneto svetainėje pateikia nuorodą į Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 111 straipsnyje nurodytą interneto svetainę.

II SKYRIUS

PROCEDŪRINIAI REIKALAVIMAI

11 straipsnis

Bendrosios išimties taikymo atšaukimas

Jei valstybė narė suteikia pagalbą, kuriai tariamai pagal šį reglamentą netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, nesilaikydama I–III skyriuose nustatytų sąlygų, Komisija, atitinkamai valstybei narei suteikusi galimybę pareikšti savo nuomonę, gali priimti sprendimą, kuriuo nustatoma, kad apie visas arba kai kurias būsimas pagalbos priemones, kurias patvirtins atitinkama valstybė narė ir kurios kitu atveju tenkintų šio reglamento reikalavimus, reikia pranešti Komisijai pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį. Pagalbos priemonės, apie kurias reikia pranešti, gali būti tam tikrų rūšių pagalbos priemonės, tam tikriems pagalbos gavėjams skirtos priemonės arba tam tikrų atitinkamos valstybės narės institucijų patvirtintos priemonės.

12 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės perduoda Komisijai elektroninę metinę šio reglamento taikymo ataskaitą, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 794/2004 III skyriuje, už kiekvienus ištikus metus arba kiekvieną metų dalį, kurią taikomas šis reglamentas.

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 549).

2. Metinėje ataskaitoje taip pat pateikiama informacija, susijusi su:
  - a) gyvūnų ligomis ar augalų kenkėjais, kaip nurodyta 26 straipsnyje;
  - b) meteorologinė informacija apie klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kaip nurodyta 25 straipsnyje, arba gaivalinių nelaimių žemės ūkio sektoriuje, kaip nurodyta 30 straipsnyje, tipą, laiką, santykinį stiprumą ir vietą.

13 straipsnis

Kontrolė

Valstybės narės registruoja išsamius duomenis bei informaciją ir saugo patvirtinamuosius dokumentus, kurie yra būtini siekiant nustatyti, ar įvykdytos visos šiuo reglamentu nustatytos sąlygos. Tokie duomenys saugomi 10 metų nuo *ad hoc* pagalbos suteikimo dienos arba paskutinės pagalbos pagal pagalbos schemą suteikimo dienos. Atitinkama valstybė narė per 20 darbo dienų arba per ilgesnį laikotarpį, kuris gali būti nustatytas prašyme, suteikia Komisijai visą informaciją ir patvirtinamuosius dokumentus, kurie Komisijai atrodo būtini šio reglamento taikymui kontroliuoti.

III SKYRIUS

PAGALBOS KATEGORIJOS

1 SKIRSNIS

Pagalba MVĮ, vykdančioms pirminės žemės ūkio produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos veiklą

14 straipsnis

Pagalba investicijoms į materialųjį ar nematerialųjį turtą su pirmine žemės ūkio produktų gamyba susijusioje žemės ūkio valdoje

1. Pagalba investicijoms į materialųjį ar nematerialųjį turtą su pirmine žemės ūkio produktų gamyba susijusioje žemės ūkio valdoje yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–14 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Investicijos gali būti vykdomos vieno ar kelių pagalbos gavėjų arba turi būti susijusios su vieno ar kelių pagalbos gavėjų naudojamu materialiuoju arba nematerialiuoju turtu.
3. Investicijomis turi būti siekiama vieno arba kelių iš šių tikslų:
  - a) gerinti bendrus žemės ūkio valdos veiklos rezultatus ir tvarumą, visų pirma, mažinant gamybos sąnaudas arba gerinant ir perorientuojant gamybą;
  - b) gerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas arba gyvūnų gerovės standartus, su sąlyga, kad susijusiomis investicijomis laikomasi griežtesnių standartų nei galiojantieji ES standartai;
  - c) sukurti ir gerinti su žemės ūkio plėtra, pritaikymu ir modernizavimu susijusią infrastruktūrą, įskaitant priegią prie ūkio žemės, žemės konsolidavimą ir gerinimą, energijos ir vandens tiekimą ir taupymą;
  - d) įgyvendinti su agrarine aplinkosauga ir klimato kaita susijusius tikslus, įskaitant rūšių ir buveinių biologinės įvairovės išsaugojimo būklę, taip pat gerinti "Natura 2000" vietovės arba kitos didelės gamtinės vertės vietovės, nustatytos valstybių narių nacionalinėse arba regioninėse kaimo plėtros programose, visuomeninę vertę, jei tokios investicijos yra negamybinės;
  - e) atkurti dėl gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prarastą gamybos potencialą ir siekti išvengti tų įvykių daromos žalos.

4. Investicijos gali būti susietos su biodegalų ar energijos iš atsinaujinančiųjų išteklių gamyba ūkyje, su sąlyga, kad tokia gamyba neviršija vidutinio metinio konkrečiame ūkyje sunaudojamų degalų ar energijos kiekio.

Jei investuojama į biodegalų gamybą, gamybos įrenginių gamybos pajėgumas turi būti ne didesnis už vidutinį metinį žemės ūkio valdoje sunaudojamų transporto degalų kiekį ir pagaminti biodegalai negali būti parduodami rinkoje.

Jei investuojama į šiluminės energijos ir elektros energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų išteklių žemės ūkio valdose, gamybos įrenginiai turi būti naudojami tik pagalbos gavėjo energijos vartojimo poreikiams patenkinti, o jų gamybos pajėgumas turi būti ne didesnis už bendrą vidutinį metinį žemės ūkio valdoje, įskaitant ūkininko namų ūkį, suvartojamos šiluminės ir elektros energijos kiekį. Elektros energiją parduoti į tinklą leidžiama tik tuo atveju, jei laikomasi metinės ribinės nuosavoms reikmėms suvartojamos energijos vertės.

Kai, siekdami patenkinti savo reikmėms naudojamų biodegalų ir energijos poreikius, investicijas vykdo daugiau pagalbos gavėjų, vidutinis metinis sunaudojamas kiekis negali viršyti kiekio, lygiaverčio vidutiniam metiniam visų pagalbos gavėjų sunaudojamam kiekiui.

Investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energijos infrastruktūrą, kurioje vartojama ar gaminama energija, turi atitikti būtiniausius energijos vartojimo efektyvumo standartus, jei šie yra nustatyti nacionaliniu lygmeniu.

Investicijos į įrenginius, kurių pagrindinė paskirtis — gaminti elektros energiją iš biomasės, neatitinka pagalbos skyrimo reikalavimų, nebent panaudojama valstybių narių nustatyta mažiausia procentinė šiluminės energijos dalis.

Valstybės narės skirtingų rūšių įrenginiams nustato bioenergijos, įskaitant biodegalus, gamybai naudojamų javų ir kitų krakmolingų augalų, cukrinių ir aliejinių augalų didžiausias proporcingas dalis. Pagalba bioenergijos investiciniam projektams vykdyti teikiama tiki bioenergija atitinka Sąjungos teisės aktuose, įskaitant Direktyvos 2009/28/EB 17 straipsnio 2–6 dalis, nustatytus taikytinus tvarumo kriterijus.

5. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki dienos, kurią buvo suteikta individuali pagalba.

6. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
- b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
- c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
- d) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
- e) negamybinių investicijų, susijusių su 3 dalies d punkte nurodytais tikslais, išlaidos;
- f) su drėkinimu susijusių investicijų išlaidos, atitinkančios šias sąlygas:
  - i) Komisijai yra pateiktas upės baseino valdymo planas, kaip reikalaujama Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB ⁽¹⁾ 13 straipsnyje, apimantis visą teritoriją, kurioje numatoma vykdyti investicijas, taip pat kitas teritorijas, kurių aplinkai investicijos gali turėti įtakos. Pagal upės baseino valdymo planą, laikantis tos direktyvos 11 straipsnio taikomos priemonės, kurios yra susijusios su žemės ūkio sektoriumi, turi būti nurodytos atitinkamoje priemonių programoje. Turi būti įdiegtos vandens matavimo priemonės, kuriomis galima nustatyti su remiamomis investicijomis susijusį sunaudojamo vandens kiekį, arba jas reikia įdiegti investuojant;

⁽¹⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

- ii) investicijos turi padėti sumažinti sunaudojamo vandens kiekį bent 25 %, palyginti su ankstesniu sunaudojamo vandens kiekiu;

Tačiau, taikant f punktą, pagalba pagal šį straipsnį neskiriama vykdyti investicijoms, darančioms poveikį požeminiams arba paviršiniams vandens telkiniams, kurių būklė, nurodyta susijusiame upės baseino valdymo plane, yra prastesnė už gerą dėl priežasčių, susijusių su vandens kiekiu, taip pat investicijos, dėl kurių padidėja grynasis drėkinamas plotas, darančios poveikį atitinkamam požeminiam arba paviršiniam vandens telkiniui.

Šios dalies f punkto i ir ii papunkčių sąlygos netaikomos investicijoms į esamą įrenginį, kurios daro poveikį tik energijos vartojimo efektyvumui, arba investicijoms į tvenkinio įrengimą, arba investicijoms į apytakinio vandens panaudojimą, nedarančioms poveikio požeminio ar paviršinio vandens telkiniui;

- g) jei investicijomis siekiama atkurti žemės ūkio gamybos potencialą, kuris buvo prarastas dėl gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, gyvūnų ligų arba augalų kenkėjų, tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimo iki tokio lygio, koks jis buvo prieš įvykstant tiems įvykiams, išlaidas;
- h) jei investicijomis siekiama išvengti gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, gyvūnų ligų arba augalų kenkėjų daromos žalos, tinkamos finansuoti išlaidos gali apimti specialių prevencinių veiksmų išlaidas.

7. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 6 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

8. Nuo 2017 m. sausio 1 d. drėkinimo pagalbą moka tik tos valstybės narės, kurios užtikrina, kad įvairiose vandens naudojimo srityse būtų prisidedama prie sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas žemės ūkio sektoriuje, susigrąžinimo, laikantis Direktyvos 2000/60/EB 9 straipsnio 1 dalies pirmos įtraukos, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į tokio susigrąžinimo socialinį bei ekonominį poveikį ir poveikį aplinkai, taip pat į poveikį patiriančio regiono arba regionų geografines ir klimato sąlygas.

9. Pagalba neskiriama:

- a) gamybos teisėms, teisėms į išmokas ir vienmečiams augalams įsigyti;
- b) vienmečiams augalams sodinti;
- c) drenažo darbams;
- d) investicijoms, kuriomis siekiama atitiktis Sąjungos standartams, vykdyti, išskyrus pagalbą, suteiktą jaunesiems ūkininkams per 24 mėnesius nuo jų įsikūrimo dienos;
- e) gyvūnams įsigyti, išskyrus pagalbą investicijoms, teikiamą pagal 3 dalies e punktą.

10. Pagalba neskiriama vien tik už konkrečius žemės ūkio produktus ir todėl ją turi būti galima teikti visiems pirminės žemės ūkio produktų gamybos sektoriams, visam augalinių produktų gamybos sektoriui arba visam gyvūninių produktų gamybos sektoriui. Tačiau valstybės narės gali neteikti pagalbos už tam tikrus produktus, jei vidaus rinkoje jų yra per daug arba nepakanka tų produktų realizavimo rinkų.

11. 1 dalyje nurodyta pagalba neteikiama pažeidžiant Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nustatytus draudimus arba apribojimus, net jeigu tokie draudimai ir apribojimai susiję tik su tame reglamente numatyta Sąjungos parama.

12. Pagalbos intensyvumas neturi viršyti:

- a) 75 % tinkamų finansuoti išlaidų atokiausiuose regionuose;
- b) 75 % tinkamų finansuoti išlaidų mažosiose Egėjo jūros salose;

c) 50 % tinkamų finansuoti išlaidų mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir visuose regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. buvo mažesnis kaip 75 % ES-25 valstybių vidurkio ataskaitiniu laikotarpiu, tačiau kuriuose BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 75 % BVP vidurkio ES-27 valstybėse;

d) 40 % tinkamų finansuoti išlaidų kituose regionuose.

13. 12 dalyje nurodytos normos gali būti padidintos 20 procentinių punktų, jei didžiausias pagalbos intensyvumas neviršija 90 %, kai pagalba skiriama:

a) jauniems ūkininkams arba ūkininkams, kurie įsikūrė per penkerius metus iki pagalbos paraiškos pateikimo;

b) vykdyti kolektyvinėms investicijoms (pvz., investicijoms į ūkininkų grupės naudojamas saugyklas arba įrenginius, kuriais naudojantis žemės ūkio produktai ruošiami prekybai), ir integruotiems projektams, apimantiems kelias Reglamente (ES) Nr. 1305/2013 numatytas priemones, įskaitant projektus, susijusius su gamintojų organizacijų susijungimu;

c) vykdyti investicijoms vietovėse, kuriose esama gamtinių ir kitų specifinių kliūčių;

d) vykdyti veiklai, remiamai pagal Europos inovacijų partnerystę (EIP), pvz., investicijoms į naują tvartą, suteikiančioms galimybę išbandyti naują gyvūnų laikymo metodą, kurį sukūrė veiklos grupė, sudaryta iš ūkininkų, mokslininkų ir gyvūnų gerovės nevyriausybinės organizacijos atstovų;

e) vykdyti investicijoms, kuriomis siekiama gerinti natūralią aplinką, higienos sąlygas arba gyvūnų gerovės standartus, kaip nurodyta 3 dalies b punkte; šiuo atveju padidinta norma, kaip nurodyta šioje dalyje, taikoma tik papildomoms išlaidoms, kurios yra būtinos siekiant aukštesnio nei galiojančiais Sąjungos standartais nustatyto lygio ir kurios nedidina gamybos pajėgumų.

14. 3 dalies d punkte nurodytų negamybinių investicijų ir 3 dalies e punkte nurodytų gamybos potencialo atkūrimo investicijų atveju didžiausias pagalbos intensyvumas neturi viršyti 100 %.

Su 3 dalies e punkte nurodytomis prevencinėmis priemonėmis susijusioms investicijoms vykdyti skirtos pagalbos didžiausias intensyvumas neturi viršyti 80 %. Tačiau jis gali būti padidintas iki 100 %, jeigu bendrai investuoja daugiau nei vienas pagalbos gavėjas.

15 straipsnis

Žemės ūkio reikmėms naudojamos žemės konsolidavimo pagalba

Žemės ūkio reikmėms naudojamos žemės konsolidavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jei ji atitinka I skyriuje nustatytas sąlygas ir yra skiriama teisinėms ir administracinėms išlaidoms, įskaitant tyrimų išlaidas, kompensuoti neviršijant 100 % patirtų faktinių išlaidų.

16 straipsnis

Pagalba su ūkio pastatų perkėlimu susijusioms investicijoms

1. Pagalba su ūkio pastatų perkėlimu susijusioms investicijoms yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–5 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Perkeliant ūkio pastatą turi būti siekiama visuomenės interesus atitinkančio tikslo.

Visuomenės interesas, kuriuo siekiama pagrįsti pagal šį straipsnį skiriamą pagalbą, nurodomas susijusiose atitinkamos valstybės narės nuostatose.

3. Jei perkiant ūkio pastatą esami įrenginiai išmontuojami, pašalinami ir perstatomi, pagalbos intensyvumas neturi viršyti 100 % faktinių išlaidų, patirtų vykdant tokią veiklą.

4. Jei perkiant ūkio pastatą esami įrenginiai ne tik išmontuojami, pašalinami ir vėl sumontuojami, kaip nurodyta 3 dalyje, bet ir modernizuojami arba jei padidėja gamybos pajėgumas, 14 straipsnio 11 ir 12 dalyse nurodytoms investicijoms nustatytas pagalbos intensyvumas taikomas ir su įrenginių modernizavimu arba gamybos pajėgumo didinimu susijusioms išlaidoms.

Taikant šią dalį, jei esamas pastatas ar įrenginiai tik pakeičiami nauju šiuolaikišku pastatu ar įrenginiais, iš esmės nekeičiant gamybos arba atitinkamos technologijos, toks pakeitimas nelaikomas su modernizavimu susijusiu pakeitimu.

5. Didžiausias pagalbos intensyvumas gali siekti 100 % tinkamų finansuoti išlaidų, jei perkėlimas susijęs su veikla, vykdoma netoli kaimo gyvenviečių, siekiant pagerinti gyvenimo kokybę arba pagerinti kaimo gyvenvietės aplinkosaugos rezultatus.

17 straipsnis

Pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ir žemės ūkio produktų prekyba susijusioms investicijoms

1. Pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ir žemės ūkio produktų prekyba susijusioms investicijoms į materialųjį ir nematerialųjį turtą yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–10 dalyse ir 1 skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Investicijos turi būti susijusios su žemės ūkio produktų perdirbimu arba žemės ūkio produktų prekyba.

3. Pagal šį straipsnį neteikiama pagalba investicijoms, susijusioms su maistinės kilmės biodegalų gamyba.

4. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki dienos, kurią buvo suteikta individuali pagalba.

5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;

b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;

c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;

d) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių, prekių ženklų įsigijimo išlaidos.

6. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 5 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

7. Pagalba neteikiama vykdyti investicijoms, kuriomis siekiama atitikties galiojantiems Sąjungos standartams.
8. Pagalba neteikiama pažeidžiant Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nustatytus draudimus arba apribojimus, net jeigu tokie draudimai ir apribojimai susiję tik su tame reglamente numatyta Sąjungos parama.
9. Pagalbos intensyvumas neviršija:
  - a) 75 % tinkamų finansuoti išlaidų atokiausiuose regionuose;
  - b) 75 % tinkamų finansuoti išlaidų mažosiose Egėjo jūros salose;
  - c) 50 % tinkamų finansuoti išlaidų mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir visuose regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui 2007–2013 m. laikotarpiu buvo mažesnis kaip 75 % ES-25 valstybių vidurkio ataskaitiniu laikotarpiu, tačiau kuriuose BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 75 % BVP vidurkio ES-27 valstybėse;
  - d) 40 % tinkamų finansuoti išlaidų kituose regionuose.
10. 9 dalyje nurodytos normos gali būti padidintos 20 procentinių punktų, jei didžiausias pagalbos intensyvumas neviršija 90 %, kai pagalba skiriama vykdyti veiksams:
  - a) susijusiems su gamintojų organizacijų susijungimu arba
  - b) remiamiems pagal EIP.

18 straipsnis

Jauniesiems ūkininkams skirta veiklos pradžios pagalba ir smulkiems ūkiams plėtoti skirta veiklos pradžios pagalba

1. Jauniesiems ūkininkams skirta veiklos pradžios pagalba ir smulkiems ūkiams plėtoti skirta veiklos pradžios pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba skiriama jauniesiems ūkininkams arba smulkiems ūkiams, kaip apibrėžta šio reglamento 2 straipsnio 34 dalyje, arba smulkiems ūkiams, kaip apibrėžta valstybių narių.

Valstybių narių nustatyta smulkių ūkių apibrėžtis turi būti įtraukta į atitinkamas kaimo plėtros programas ir patvirtinta Komisijos.

Valstybės narės nustato viršutines ir apatines galimybes gauti jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios pagalbą ir smulkiems ūkiams plėtoti skirtą veiklos pradžios pagalbą ribas, kurios grindžiamos žemės ūkio valdos gamybos potencialu, matuojamu kaip standartinė produkcija, apibrėžta Komisijos reglamento (EB) Nr. 1242/2008 ⁽¹⁾ 5 straipsnyje, arba lygiaverčiu parametru. Apatinė galimybė gauti jaunųjų ūkininkų veiklos pradžios pagalbą riba turi būti didesnė nei viršutinė galimybė gauti smulkių ūkių plėtros pagalbą riba.

Pagalba skiriama tik labai mažoms ir mažosioms įmonėms.

3. Jei pagalba teikiama jaunajam ūkininkui, kuris steigia ūkį kaip juridinis asmuo, jaunas ūkininkas turi veiksmingai ilgą laiką kontroliuoti juridinį asmenį — priimti su valdymu, nauda ir finansine rizika susijusius sprendimus. Jei juridinio asmens kapitalą valdo arba juridiniam asmeniui vadovauja keli fiziniai asmenys, įskaitant asmenis, kurie nėra jaunieji ūkininkai, jaunas ūkininkas turi būti pajėgus vykdyti nurodytą veiksmingą ilgalaikę kontrolę vienas arba kartu su kitais jaunaisiais ūkininkais. Jei juridinį asmenį vienas arba kartu su kitais kontroliuoja kitas juridinis asmuo, pirmoje pastraipoje nustatyti reikalavimai taikomi bet kuriam fiziniam asmeniui, kontroliuojančiam tą kitą juridinį asmenį.

⁽¹⁾ 2008 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1242/2008, kuriuo nustatoma Bendrijos žemės ūkio valdų tipologija (OL L 335, 2008 12 13, p. 3).

4. Pagalba teikiama tik tada, jei atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai yra pateiktas verslo planas, kuris turi būti pradėtas įgyvendinti per devynis mėnesius nuo sprendimo skirti pagalbą priėmimo dienos.

Verslo plane apibūdinami bent šie dalykai:

- a) veiklos pradžios pagalbos, skiriamos jauniems ūkininkams, atveju:
  - i) pradinė žemės ūkio valdos padėtis;
  - ii) veiklos žemės ūkio valdoje plėtojimo pagrindiniai ir tarpiniai tikslai;
  - iii) išsamūs duomenys apie veiklai žemės ūkio valdoje plėtoti būtinus veiksmus, įskaitant susijusius su aplinkosauginiu tvarumu ir efektyviu išteklių naudojimu, pvz., apie investicijas, mokymą ir konsultacijas;
- b) veiklos pradžios pagalbos, skiriamos smulkiems ūkiams plėtoti, atveju:
  - i) pradinė žemės ūkio valdos padėtis;
  - ii) išsamūs duomenys apie veiksmus, įskaitant susijusius su aplinkosauginiu tvarumu ir efektyviu išteklių naudojimu, kurie padėtų užtikrinti ekonominį gyvybingumą, pvz., apie investicijas, mokymą ir bendradarbiavimą.

5. 4 straipsnio a punkte nurodytame jaunųjų ūkininkų verslo plane turi būti numatyta, kad pagalbos gavėjas turi atitikti 2 straipsnio 42 dalyje nustatytą aktyvaus ūkininko sąvokos apibrėžtį per 18 mėnesių nuo įsikūrimo dienos. Tačiau jei pagalbos gavėjas neturi pakankamai profesinių įgūdžių ir kompetencijos, kad atitiktų minėtą apibrėžtį, jam turi būti suteikta teisė gauti pagalbą tuo atveju, jei jis įsipareigoja įgyti tuos profesinius įgūdžius ir kompetenciją per 36 mėnesius nuo sprendimo skirti pagalbą priėmimo dienos. Tas įsipareigojimas turi būti įtrauktas į verslo planą.

6. Pagalba teikiama mažiausiai dviem dalimis arba išmokama mažiausiai dviem dalinėmis išmokomis per ne ilgesnį kaip penkerių metų laikotarpį.

Jauniems ūkininkams paskutinė pagalbos dalis suteikiama arba paskutinė pagalbos dalinė išmoka išmokama tik po to, kai teisingai įgyvendinamas 4 dalies a punkte nurodytas verslo planas.

7. Pagalbos vienam jaunajam ūkininkui suma turi būti nustatoma atsižvelgiant į atitinkamos valstybės narės socialinę ir ekonominę padėtį ir negali viršyti 70 000 EUR.

Pagalbos vienam smulkiam ūkiui suma neturi viršyti 15 000 EUR.

19 straipsnis

Žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba

1. Žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalba gali būti teikiama tik toms gamintojų grupėms arba organizacijoms, kurias atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija pripažino remdamasi pateiktu verslo planu.
3. Pagalba teikiama atitinkamai valstybei narei įsipareigojus patikrinti, ar per penkerius metus nuo oficialaus gamintojų grupės ar organizacijos pripažinimo buvo įgyvendinti 2 dalyje nurodytame verslo plane numatyti tikslai.
4. Gamintojų grupės ar organizacijos susitarimai, sprendimai ir suderinta praktika turi atitikti konkurencijos taisykles, taikomas pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 206–210 straipsnius.

5. Pagalba neskiriama:

- a) gamintojų organizacijoms (subjektams ar įstaigoms), pvz., bendrovėms ar kooperatyvams, kurių tikslas — vienos ar daugiau žemės ūkio valdų valdymas ir kurios dėl šios priežasties iš esmės yra atskiri gamintojai;
- b) kitoms žemės ūkio asociacijoms, kurios vykdo užduotis, pvz., teikia abipusės paramos, pagalbos ūkiams ir ūkių vadybos paslaugas narių valdose, tačiau nedalyvauja bendrai pritaikant pasiūlą prie rinkos poreikių;
- c) gamintojų grupėms, organizacijoms arba asociacijoms, kurių tikslai yra nesuderinami su Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 152 straipsnio 1 dalies c punktu bei 3 dalimi ir 156 straipsniu.

6. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos: tinkamų patalpų nuomos išlaidos, biuro įrangos, įskaitant kompiuterinę techniką ir programinę įrangą, įsigijimo išlaidos, išlaidos administracijos darbuotojams, pridėtinės išlaidos, mokesčiai už teisinės ir administracinės paslaugas.

Jeigu įsigijamos patalpos, tinkamos finansuoti išlaidos patalpoms įsigyti neturi viršyti nuomos išlaidų pagal rinkos įkainius.

7. Pagalba teikiama kaip fiksuoto dydžio pagalba ir išmokama metinėmis dalinėmis išmokomis per pirmuosius penkerius metus nuo tos dienos, kurią gamintojų grupę ar organizaciją, remdamasi 2 dalyje nurodytu verslo planu, oficialiai pripažino kompetentinga institucija.

Paskutinę dalinę išmoką valstybės narės išmoka tik patikrinusios, ar tas verslo planas tinkamai įgyvendintas.

Pagalba teikiama mažėjančia tvarka.

8. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.
9. Pagalbos suma neviršija 500 000 EUR.

20 straipsnis

Pagalba žemės ūkio produktų kokybės sistemose dalyvaujantiems gamintojams

1. Toliau nurodytų kategorijų pagalba žemės ūkio produktų gamintojams yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti:

- a) pagalba naujiems kokybės sistemų dalyviams, jei ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas;
- b) pagalba, skirta privalomų kontrolės priemonių, taikomų pagal kokybės sistemas, kurių pagal Sąjungos ar nacionalinius teisės aktus imasi kompetentinga institucija ar kurių pagal tuos teisės aktus imamasi jos vardu, išlaidoms kompensuoti, jei ji atitinka šio straipsnio 2, 4, 6, 7 bei 8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas;
- c) pagalba, kuria kompensuojamos rinkos tyrimų veiklos, produkto koncepcijos ir dizaino išlaidos, ir kokybės sistemų pripažinimo paraiškų rengimo pagalba, jeigu ji atitinka sąlygas, nustatytas šio straipsnio 2, 6, 7 bei 8 dalyse ir I skyriuje.

2. 1 dalyje nurodyta pagalba skiriama šioms kokybės sistemoms įgyvendinti:

- a) kokybės sistemoms, nustatytoms pagal šiuos reglamentus ir nuostatas:
  - i) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 II dalies II antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnį — kai taikomos su vynu susijusios kokybės sistemos;
  - ii) Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012;

- iii) Tarybos reglamentą (EB) Nr. 834/2007 ⁽¹⁾;
  - iv) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 110/2008 ⁽²⁾;
  - v) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 251/2014 ⁽³⁾;
- b) žemės ūkio produktų kokybės sistemos, įskaitant ūkio sertifikavimo sistemas, kurias valstybės narės pripažino atitinkančiomis šiuos kriterijus:
- i) pagal tokias kokybės sistemas gaminamo galutinio produkto savitumas turi slypėti aiškiai nustatytuose išpareigojimuose užtikrinti:
    - specifines produkto savybes arba
    - specifinius ūkininkavimo ar gamybos metodus, arba
    - galutinio produkto kokybę, kuri gerokai viršija komercinių prekių standartus, susijusius su visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikata, gyvūnų gerove ar aplinkos apsauga;
  - ii) galimybė dalyvauti kokybės sistemoje turi būti suteikta visiems gamintojams;
  - iii) į kokybės sistemą turi būti įtrauktos privalomos galutinio produkto specifikacijos, o atitiktį joms turi tikrinti valdžios institucijos arba nepriklausoma tikrinimo įstaiga;
  - iv) kokybės sistema turi būti skaidri, ja turi būti užtikrinamas visiškas žemės ūkio produktų atsekamumas;
- c) savanoriškos žemės ūkio produktų sertifikavimo sistemos, kurias atitinkama valstybė narė pripažįsta atitinkančiomis Komisijos komunikate "Sąjungos žemės ūkio produktų savanoriško sertifikavimo sistemų taikymo geriausios patirties gairės" ⁽⁴⁾ nustatytus reikalavimus.
3. 1 dalies a punkte nurodyta pagalba teikiama žemės ūkio produktų gamintojams kaip metinė skatinamoji išmoka, kurios dydis nustatomas pagal fiksuotųjų dalyvavimo kokybės sistemose išlaidų dydį.
4. 1 dalies a ir b punktuose nurodyta pagalba neskiriama kontrolės, kurią atlieka pats pagalbos gavėjas, išlaidoms kompensuoti arba tais atvejais, kai Sąjungos teisės aktuose numatyta, kad kontrolės išlaidas privalo padengti žemės ūkio produktų gamintojai ar jų grupės, tačiau nenurodytas faktinis mokesčių dydis.
5. 1 dalies a punkte nurodyta pagalba skiriama ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui, o jos suma neviršija 3 000 EUR vienam pagalbos gavėjui per metus.
6. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms pagalbos skyrimo reikalavimus atitinkančioms įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.
7. 1 dalies b ir c punktuose nurodyta pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.
- 1 dalies b ir c punktuose nurodyta pagalba mokama už kontrolės priemones atsakingai įstaigai, mokslinių tyrimų ar konsultavimo paslaugų teikėjui.
8. 1 dalies b ir c punktuose nurodyta pagalba neturi viršyti 100 % patirtų faktinių išlaidų.

21 straipsnis

Pagalba žinių perdavimo ir informavimo veiklai

1. Pagalba žinių perdavimo ir informavimo veiklai yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

⁽¹⁾ 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL L 189, 2007 7 20, p. 1).

⁽²⁾ 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89 (OL L 39, 2008 2 13, p. 16).

⁽³⁾ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1601/91 (OL L 84, 2014 3 20, p. 14).

⁽⁴⁾ OL C 341, 2010 12 16, p. 5.

2. Pagalba turi būti teikiama profesinio mokymo ir įgūdžių įgijimo veiklai, įskaitant mokymo kursus, seminarus ir patariamąją veiklą, taip pat parodomajai bei informavimo veiklai vykdyti.

Pagalba taip pat gali būti skiriama trumpalaikiams ūkio valdytojų apsikeitimams ir apsilankymams ūkiuose atlikti.

Pagalba parodomajai veiklai gali būti kompensuojamos atitinkamos investavimo išlaidos.

3. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) profesinio mokymo ir įgūdžių įgijimo veiklos, įskaitant mokymo kursus, praktinius seminarus ir patariamąją veiklą, taip pat parodomosios ir informavimo veiklos išlaidos;
- b) dalyvių kelionės, apgyvendinimo bei dienpinigių išlaidos;
- c) pavadavimo paslaugų teikimo, kai nėra dalyvių, išlaidos;
- d) su investicijomis susijusių parodomųjų projektų atveju:
  - i) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
  - ii) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
  - iii) bendrosios išlaidos, susijusios su i ir ii punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal i ir ii punktus;
  - iv) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių ir prekių ženklų įsigijimo išlaidos.

4. 3 dalies d punkte nurodytos išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti tik jeigu jos naudojamos parodomajam projektui vykdyti ir tik parodomąjo projekto vykdymo laikotarpiu.

Tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka parodomąjo projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, laikomos tinkamomis finansuoti.

5. 3 dalies a ir c punktuose nurodyta pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.

3 dalies a ir c punktuose nurodyta pagalba mokama žinių perdavimo ir informavimo veiklos vykdytojui.

6. Žinių perdavimo ir informavimo veiklą vykdančios įstaigos turi turėti tinkamų pajėgumų, t. y. turėti kvalifikuotus darbuotojus ir reguliariai rengti mokymus, kad būtų pajėgios atlikti šias užduotis.

2 dalyje nurodytą veiklą gali vykdyti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio.

7. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms pagalbos skyrimo reikalavimus atitinkančioms įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.

Jeigu 2 dalyje nurodytą veiklą vykdo gamintojų grupės arba organizacijos, norint pasinaudoti tokia veikla neturi būti privaloma būti jų nariu.

Bet koks atitinkamai grupei ar organizacijai nepriklausančių subjektų įnašas į jos administracines išlaidas neturi viršyti 2 dalyje nurodytos veiklos vykdymo išlaidų.

8. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Parodomųjų projektų atveju 3 dalies d punkte nurodyta didžiausia pagalbos suma neviršija 100 000 EUR per 3 finansinius metus.

22 straipsnis

Konsultavimo paslaugų teikimo pagalba

1. Konsultavimo paslaugų teikimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba siekiama padėti įmonėms, vykdančioms veiklą žemės ūkio sektoriuje, ir jauniems ūkininkams pasinaudoti konsultavimo paslaugomis siekiant gerinti savo valdos arba investicijų ekonominės ir aplinkosaugos veiklos rezultatus, taip pat palankumą klimatui ir atsparumą jo kaitai.

3. Konsultacijos turi būti susijusios su bent vienu Sąjungos kaimo plėtros prioritetu pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnį ir apimti bent vieną iš šių elementų:

- a) įpareigojimus, atsirandančius dėl teisės aktais nustatytų valdymo reikalavimų arba geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartų, numatytų Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyriuje;
- b) prireikus, klimatui ir aplinkai palankią žemės ūkio praktiką, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 3 skyriuje, ir žemės ūkio paskirties žemės išlaikymą, kaip nurodyta to reglamento 4 straipsnio 1 dalies c punkte;
- c) modernizavimo, konkurencingumo stiprinimo, sektorių integracijos, inovacijų diegimo, orientavimo į rinką, taip pat verslumo skatinimo priemones;
- d) valstybių narių nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB 11 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo reikalavimus;
- e) valstybių narių nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1107/2009 ⁽¹⁾ 55 straipsnio įgyvendinimo reikalavimus, visų pirma atitiktį Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/128/EB ⁽²⁾ 14 straipsnyje nurodytiems bendriesiems integruotos kenkėjų kontrolės principams;
- f) prireikus su ūkiu susijusius saugos arba darbo saugos standartus;
- g) specialias konsultacijas pirmą kartą įsikuriantiems ūkininkams, įskaitant konsultacijas, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo.

4. Konsultacijos taip pat gali apimti kitus klausimus nei nurodytieji šio straipsnio 3 dalyje, susijusius su klimato kaitos švelninimu ir prisitaikymu prie jos, biologine įvairove ir vandens apsauga, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede arba klausimus, susijusius su žemės ūkio valdos ekonominės ir aplinkosaugos veiklos rezultatais, įskaitant konkurencingumo aspektus. Tai, be kita ko, gali būti konsultacijos dėl trumpų tiekimo grandinių ir ekologinio ūkininkavimo plėtojimo, taip pat ūkinių gyvūnų sveikatos apsaugos aspektų.

5. Pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams. Pagalba mokama konsultavimo paslaugų teikėjui.

⁽¹⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL L 309, 2009 11 24, p. 1).

⁽²⁾ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų naudojimo (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

6. Teikti konsultavimo paslaugas atrinktos įstaigos turi turėti pakankamai nuolat mokomų bei kvalifikuotų darbuotojų ir konsultavimo patirties ir turi būti patikimos tose srityse, kurių konsultacijas jos teikia.

Konsultavimo paslaugas gali teikti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio.

Teikdamas konsultavimo paslaugas konsultavimo paslaugų teikėjas laikosi Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų neatskleisti informacijos.

7. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms pagalbos skyrimo reikalavimus atitinkančioms įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.

Jei konsultavimo paslaugas teikia gamintojų grupės arba kitos organizacijos, norint pasinaudoti paslauga neturi būti privaloma būti jų nariu.

Bet kuris atitinkamai grupei arba organizacijai nepriklausančių narių įnašas į jos administracines išlaidas neturi viršyti konsultavimo paslaugos teikimo išlaidų.

8. Pagalbos suma neturi viršyti 1 500 EUR už vieną konsultaciją.

23 straipsnis

Pavdavimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba

1. Pavdavimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–5 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba kompensuojamos ūkininko, fizinio asmens, kuris yra ūkininko namų ūkio narys, arba ūkio darbininko pavdavimo jam neatliekant pareigų dėl ligos, įskaitant jo vaiko ligą, atostogų, motinystės ir vaiko priežiūros atostogų arba mirties atveju pavdavimo faktinės išlaidos.

3. Visa pavdavimo trukmė neviršija 3 mėnesių per metus vienam pagalbos gavėjui, išskyrus motinystės ir vaiko priežiūros atostogų, kurių kiekvienos trunka ne ilgiau kaip 6 mėnesius, atveju.

4. Pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.

Pagalba mokama pavdavimo ūkyje paslaugos teikėjui.

Pavdavimo ūkyje paslaugas gali teikti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio. Tokiu atveju norint pasinaudoti paslauga neturi būti privaloma būti tų grupių arba organizacijų nariu.

5. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % patirtų faktinių išlaidų.

24 straipsnis

Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba

1. Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba padengiamos išlaidos, susijusios su:

a) konkursų, prekybos mugių arba parodų organizavimu ir dalyvavimu juose;

b) leidiniais, kuriais siekiama geriau informuoti plačiąją visuomenę apie žemės ūkio produktus.

3. 2 dalies b punkte nurodytuose leidiniuose neturi būti minima jokia konkreči įmonė, prekės pavadinimas ar kilmė.

Tačiau šis apribojimas netaikomas pateikiant žemės ūkio produktų kilmės nuorodas, kurioms taikomos:

- a) 20 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytos kokybės sistemos, jei tos nuorodos tiksliai atitinka Sąjungos saugomas nuorodas;
- b) 20 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nurodytos kokybės sistemos, jei tos nuorodos yra šalutinės.

4. Pagalba kompensuojamos šios 2 dalies a punkte nurodytos tinkamos finansuoti konkursų, prekybos mugių arba parodų organizavimo ir dalyvavimo juose išlaidos:

- a) dalyvavimo mokesčiai;
- b) kelionės išlaidos ir gyvūnų vežimo išlaidos;
- c) išlaidos leidiniams ir interneto svetainėms, kuriuose skelbiama apie renginį;
- d) parodomis skirtų patalpų bei stendų nuomos ir jų sumontavimo bei išmontavimo išlaidos;
- e) išlaidos simboliniams prizams, jei vienam konkurso nugalėtojui skirto vieno prizų vertė siekia iki 1 000 EUR.

5. Pagalba kompensuojamos šios 2 dalies b punkte nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos leidiniams, kuriais siekiama geriau informuoti plačiąją visuomenę apie žemės ūkio produktus:

- a) išlaidos spausdintiniams ir elektroniniams leidiniams, interneto svetainėms ir elektroninės žiniasklaidos, radijo ar televizijos programų tarpams, kuriais siekiama pateikti faktinę informaciją apie pagalbos gavėjus iš atitinkamo regiono arba gaminančius atitinkamą produktą, su sąlyga, kad informacija yra neutrali ir kad visiems pagalbos gavėjams suteiktos lygios galimybės būti paminėtiems taip skelbiant informaciją;
- b) išlaidos, patirtos skleidžiant mokslo žinias ir faktinę informaciją apie:
  - i) 20 straipsnio 2 dalyje nurodytas kokybės sistemas, kurias galima taikyti ir kitų valstybių narių ir trečiųjų šalių žemės ūkio produktams;
  - ii) bendrinius žemės ūkio produktus ir jų maistinę vertę bei siūlomą vartojimo paskirtį.

6. Pagalba teikiama:

- a) natūra arba
- b) kompensuojant pagalbos gavėjo patirtas faktines išlaidas.

Pagalba, kuri teikiama natūra, neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams, bet yra mokama pardavimo skatinimo priemonės taikančiam subjektui.

Pardavimo skatinimo priemonės gali taikyti gamintojų grupės arba kitos organizacijos, nepriklausomai nuo jų dydžio.

Pagalba už 4 dalies e punkte nurodytus simbolinius prizus mokama pardavimo skatinimo priemonę taikančiam subjektui tik tuo atveju, jeigu prizai buvo faktiškai įteikti ir pateiktas jų įteikimo įrodymas.

7. Turi būti sudarytos galimybės pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba naudotis visoms pagalbos skyrimo reikalavimus atitinkančioms įmonėms atitinkamoje vietovėje, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis.

Kai pardavimo skatinimo priemonę taiko gamintojų grupės ir organizacijos, galimybė dalyvauti taikant tą priemonę neturi priklausyti nuo narystės šiose grupėse arba organizacijose, o bet koks įnašas mokant tos grupės arba organizacijos administravimo mokesčius neturi viršyti pardavimo skatinimo priemonių taikymo išlaidų.

8. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

25 straipsnis

Nuostolių, patirtų dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, kompensavimo pagalba

1. Pagalba pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą vykdančioms MVĮ, kuria kompensuojami dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, patirti nuostoliai, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–10 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagal šį straipsnį teikiama pagalba turi atitikti šias sąlygas:

- a) valstybės narės kompetentinga institucija turi būti oficialiai pripažinusi, kad reiškinys yra nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, pobūdžio ir
- b) yra tiesioginis priežastinis ryšys tarp nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, ir ūkinės patirtų nuostolių.

3. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai ūkinei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta ūkinė priklauso.

Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai ūkinei.

4. Pagalbos schemos įdiegiamos per trejus metus nuo nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, dienos.

Pagalba išmokama per ketverius metus nuo tos dienos.

5. Tinkamos finansuoti išlaidos yra nuostolių, tiesiogiai patirtų dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, kompensavimo išlaidos, nustatytos arba valdžios institucijos, pagalbą teikiančios institucijos pripažinto nepriklausomo eksperto, arba draudimo ūkinės.

Tokie nuostoliai apima:

- a) pajamų praradimą dėl dalinio ar visiško žemės ūkio produkcijos ir gamybos priemonių sunaikinimo, kaip nurodyta 6 dalyje;
- b) 7 dalyje nurodytą materialinę žalą.

6. Prarastos pajamos apskaičiuojamos atimant:

- a) sumą, gautą per metus, kuriais įvyko nepalankus klimato reiškinys, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, arba per kiekvienus kitus metus, kuriais iš dalies arba visiškai sunaikinamos gamybos priemonės, pagamintų žemės ūkio produktų kiekį padauginus iš tais metais gautos vidutinės pardavimo kainos,

iš

- b) sumos, gautos vidutinį metinį žemės ūkio produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš įvykstant nepalankiam klimato reiškiniui, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpiu prieš įvykstant nepalankiam klimato reiškiniui, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, išskyrus didžiausią ir mažiausią registruotas vertes, padauginus iš gautos vidutinės pardavimo kainos.

Šis sumažinimas gali būti apskaičiuotas metinės ūkio produkcijos lygmeniu arba pasėlių ar gyvulių lygmeniu.

Ta suma gali būti padidinta įtraukiant kitas išlaidas, kurias pagalbos gavėjas patyrė dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei.

Ta suma gali būti sumažinta atimant išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimėi.

Pagalbos gavėjo žemės ūkio produkcijai apskaičiuoti gali būti naudojami indeksai, jeigu skaičiavimo metodas yra toks, kad galima nustatyti pagalbos gavėjo faktinius nuostolius tam tikrais metais.

7. Materialinė žala turtui, pavyzdžiui, ūkių pastatams, įrenginiams ir mašinoms, atsargoms ir gamybos priemonėms, kurią padarė nepalankus klimato reiškinys, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimėi, apskaičiuojama remiantis remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš įvykstant nepalankiam klimato reiškiniui, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimėi.

Ji negali viršyti remonto išlaidų arba tikrosios rinkos vertės sumažėjimo dėl nelaimės, t. y. skirtumo tarp turto vertės prieš pat ir iš karto po nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimėi.

Kai 6 dalyje nurodytas pagalbos gavėjo pajamų sumažėjimas apskaičiuojamas pasėlių ar gyvulių lygmeniu, atsižvelgiama tik į materialinę žalą, susijusią su tais pasėliais arba gyvuliais.

8. Nuostoliai, patirti dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimėi, apskaičiuojami atskirų pagalbos gavėjų lygmeniu.

9. Pagal šį straipsnį skiriama pagalba sumažinama 50 %, išskyrus tuo atveju, kai ji teikiama gavėjams, kurie yra apdraudę ne mažiau kaip 50 % savo vidutinės metinės produkcijos arba su produkcija susijusių pajamų ir yra apsidraudę nuo valstybėje narėje arba regione, kuriuose teikiamas toks draudimas, statistiškai dažniausios su klimato reiškinių susijusios rizikos.

10. Pagalba ir bet kokios kitos išmokos, gautos už nuostolius, įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas už žalą, kuriai kompensuoti skiriama pagalba, neturi viršyti 80 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Pagalbos intensyvumas gali būti padidintas iki 90 % vietovėse, kuriose esama gamtinių kliūčių.

26 straipsnis

Pagalba, kurios lėšomis kompensuojama gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencija, kontrolė ir likvidavimas ar išnaikinimas, ir pagalba, skirta gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytai žalai kompensuoti

1. Pagalba, kuria kompensuojamos pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą vykdančių MVĮ išlaidos, patirtos vykdant gyvūnų ligų bei augalų kenkėjų prevenciją, kontrolę ir likviduojant gyvūnų ligas bei naikinant augalų kenkėjus, ir pagalba, skirta tokių įmonių dėl gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų patirtiems nuostoliams kompensuoti, yra suderinamos su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir joms netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu jos atitinka šio straipsnio 2–13 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba išmokama tik toliau nurodytais atvejais:

a) jei ji susijusi su gyvūnų ligomis arba augalų kenkėjais, nurodytais galiojančiose Sąjungos arba nacionalinėse taisyklėse, nustatytose įstatymais ar kitais teisės aktais, ir

b) pagal

i) nacionaliniu arba regioniniu mastu taikomą Sąjungos viešąją atitinkamos gyvūnų ligos ar augalų kenkėjo prevencijos, kontrolės arba likvidavimo ar išnaikinimo programą arba

ii) kompetentingos institucijos įvestą nepaprastąją priemonę, arba

iii) pagal Tarybos direktyvą 2000/29/EB įgyvendinamas augalų kenkėjų išnaikinimo arba plitimo sustabdymo priemones.

Šios dalies b punkte nurodytoje programoje ir priemonėse aprašomos atitinkamos prevencijos, kontrolės arba likvidavimo ar išnaikinimo priemonės.

3. Pagalba neturi būti susijusi su priemonėmis, dėl kurių patirtas išlaidas pagal Sąjungos teisės aktus turi padengti pagalbos gavėjas, nebent tokių priemonių taikymo išlaidos yra visiškai padengiamos privalomomis pagalbos gavėjams nustatytomis rinkliavomis.

4. Su gyvūnų ligomis susijusi pagalba teikiama tik dėl ligų, kurios nurodytos Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos sudarytame sąraše, arba Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 652/2014 ⁽¹⁾ I ir II prieduose išvardytų gyvūnų ligų ir zoonozijų.

5. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso.

Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.

6. Pagalbos schemos turi būti pradėtos taikyti per trejus metus nuo dienos, kurią buvo patirta išlaidų ar nuostolių dėl gyvūnų ligos ar augalų kenkėjų.

Pagalba išmokama per ketverius metus nuo tos dienos.

7. Jei taikomos prevencijos priemonės, pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) sveikatos patikrų išlaidos;
- b) analizės, įskaitant diagnostiką *in vitro*, išlaidos;
- c) tyrimų ir kitų tikrinimo priemonių, įskaitant USE ir GSE tyrimus, išlaidos;
- d) skiepų, vaistų, gyvūnų sveikatos priežiūros medžiagų ir augalų apsaugos produktų įsigijimo, laikymo, naudojimo ir paskirstymo išlaidos;
- e) prevencinio gyvūnų skerdimo ar žudymo visuomenės ir gyvūnų sveikatos tikslais arba gyvūninių produktų ir augalų naikinimo, taip pat patalpų bei įrangos valymo ir dezinfekavimo išlaidos.

8. Jei taikomos kontrolės ir likvidavimo ar išnaikinimo priemonės, pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) gyvūnų ligų atveju — tyrimų ir kitų tikrinimo priemonių, įskaitant USE ir GSE tyrimus, išlaidos;
- b) skiepų, vaistų, gyvūnų sveikatos priežiūros medžiagų ir augalų apsaugos produktų įsigijimo, laikymo, naudojimo ir paskirstymo išlaidos;
- c) gyvūnų skerdimo ar žudymo visuomenės ir gyvūnų sveikatos tikslais bei sunaikinimo ir su jais susijusių produktų arba augalų sunaikinimo, įskaitant žuvusius arba sunaikintus juos paskiepijus ar jiems pritaikius kitas kompetentingų institucijų nustatytas priemones, taip pat patalpų bei įrangos valymo ir dezinfekavimo išlaidos.

9. Jei pagalba skiriama siekiant kompensuoti gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytą žalą, kompensacija apskaičiuojama tik pagal:

- a) rinkos vertę gyvūnų, kurie buvo paskersti, nužudyti ar nugaišo, arba su jais susijusių produktų ar augalų, kurie buvo sunaikinti dėl šių priežasčių:
  - i) dėl gyvūnų ligos arba augalų kenkėjo;
  - ii) taikant 2 dalies b punkte nurodytą viešąją programą arba priemonę;

Ši rinkos vertė nustatoma remiantis gyvūnų, produktų ir augalų verte prieš pat kylant bet kokiam įtarimui apie gyvūnų ligą arba augalų kenkėją arba prieš pat tą įtarimą patvirtinant;

⁽¹⁾ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 652/2014, kuriuo nustatomos išlaidų, susijusių su maisto grandine, gyvūnų sveikata ir gerove bei augalų sveikata ir augalų dauginamąja medžiaga, valdymo nuostatos ir iš dalies keičiami Tarybos direktyvos 98/56/EB, 2000/29/EB ir 2008/90/EB, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 178/2002, (EB) Nr. 882/2004 ir (EB) Nr. 396/2005, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 ir panaikinami Tarybos sprendimai 66/399/EEB, 76/894/EEB ir 2009/470/EB (OL L 189, 2014 6 27, p. 1).

- b) pajamas, prarastas dėl karantino įpareigojimų, sunkumų išgyjant naujus gyvulius arba persodinant augalus ir privalomas sėjomainos, kurie yra 2 dalies b punkte nurodytos viešosios programos arba priemonės dalis.

Ta suma sumažinama atimant išlaidas, kurios nebuvo tiesiogiai patirtos dėl gyvūnų ligos ar augalų kenkėjo ir kurias pagalbos gavėjas būtų patyręs ir kitu atveju.

10. Pagalba, skirta gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytai žalai kompensuoti, kompensuojamos tik išlaidos ir nuostoliai, patirti dėl gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų, kurių atveju kompetentinga institucija:

- a) oficialiai pripažino gyvūnų ligos protrūkį arba
b) oficialiai pripažino, kad esama augalų kenkėjų.

11. Pagalba, kuria kompensuojamos 7 ir 8 dalyse nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos, teikiama natūra prevencijos ir likvidavimo ar išnaikinimo priemonių taikytojui.

Nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos nuostatų, kompensuojant patirtas faktines išlaidas, tiesiogiai pagalbos gavėjui gali būti teikiama pagalba, kuria kompensuojamos šiose dalyse nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) 7 straipsnio d punkte ir 8 straipsnio b punkte nurodytos dėl gyvūnų ligų arba augalų kenkėjų patirtos išlaidos ir
b) 7 straipsnio e punkte ir 8 straipsnio c punkte nurodytos dėl augalų kenkėjų patirtos išlaidos ir patalpų bei įrangos valymo bei dezinfekavimo išlaidos.

12. Jei nustatoma, kad gyvūnų ligą ar augalų kenkėjų antplūdį sukėlė tyčiniai pagalbos gavėjo veiksmai arba jo aplaidumas, individuali pagalba nėra teikiama.

13. Pagalba ir bet kokios kitos pagalbos gavėjo gaunamos išmokos (įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas, kuriomis kompensuojamos tos pačios 7, 8 ir 9 dalyse nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos) neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

27 straipsnis

Pagalba gyvulininkystės sektoriui ir pagalba už kritusius gyvulius

1. Pagalba, kuri yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir kuriai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, laikoma ši šio straipsnio 2 bei 3 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas atitinkanti pagalba gyvulių augintojams:

- a) pagalba, kuria padengiama iki 100 % administracinių išlaidų, patirtų parengiant ir tvarkant gyvulių kilmės knygas;
b) pagalba, kuria padengiama iki 70 % tyrimų, atliktų trečiųjų šalių arba jų vardu, siekiant nustatyti gyvulių genetinę kokybę arba produktyvumą, išlaidų, išskyrus kontrolės, kurią vykdo gyvulių savininkas, ir įprastos pieno kokybės kontrolės išlaidas;
c) pagalba, kuria padengiama iki 100 % kritusių gyvulių pašalinimo išlaidų ir 75 % tokių kritusių gyvulių sunaikinimo išlaidų, arba lygiavertio intensyvumo neviršijanti pagalba, skirta padėti ūkininkams mokėti draudimo, kuriuo padengiamos kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidos, įmokas;
d) pagalba, kuria padengiama iki 100 % kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidų, jei ji finansuojama iš mokesčių ar privalomų įnašų, skirtų tokių kritusių gyvulių sunaikinimui finansuoti, jeigu tokie mokesčiai ar įnašai yra taikomi tiesiogiai ir tik mėsos sektoriuje;
e) pagalba, kuria padengiama 100 % kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidų, jei nustatytas įpareigojimas atlikti atitinkamų kritusių gyvulių USE tyrimus, arba jei kyta 26 straipsnio 4 dalyje nurodytos gyvūnų ligos protrūkis;

2. 1 dalies c, d ir e punktuose nurodyta pagalba teikiama tik jei valstybėje narėje vykdoma nuosekli stebėsenos programa, kuria užtikrinama, kad visi kritę gyvuliai būtų saugiai pašalinti.

Pagalba, kuria kompensuojamos mokant draudimo, kuriuo padengiamos šio straipsnio 1 dalies c punkte nurodytos kritusių gyvulių pašalinimo ir sunaikinimo išlaidos, įmokas ūkininkų patiriamos išlaidos, turi atitikti 28 straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas.

3. Pagalba teikiama natūra ir neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.

Kad būtų lengviau administruoti 1 dalies c, d ir e punktuose nurodytą pagalbą, ji gali būti mokama ūkio subjektams ar įstaigoms, kurie:

- a) veikia žemesnėje grandyje nei gyvulininkystės sektoriuje veiklą vykdančios įmonės ir
- b) teikia su kritusių gyvulių pašalinimu ir sunaikinimu susijusias paslaugas.

28 straipsnis

Draudimo įmokų mokėjimo pagalba

1. Draudimo įmokų mokėjimo pagalba, teikiama pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą vykdančioms MVĮ, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba neturi:

- a) tapti kliūtimi draudimo paslaugų vidaus rinkai veikti;
- b) būti teikiama tik už vienos draudimo bendrovės ar bendrovių grupės draudimo paslaugas;
- c) būti teikiama tik su sąlyga, kad draudimo sutartis būtų pasirašyta su atitinkamoje valstybėje narėje įsteigta bendrove.

3. Draudimu turi būti siekiama padengti nuostolius, patirtus dėl:

- a) gaivalinių nelaimių;
- b) nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, ir kitų nepalankių klimato reiškinių;
- c) gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų;
- d) saugomų gyvūnų.

4. Draudimui taikomi šie reikalavimai:

- a) juo turi būti atlyginami tik 3 dalyje nurodyti nuostoliai;
- b) neturi būti reikalaujama tam tikro tipo būsimos žemės ūkio produkcijos ar kiekio ir toks tipas ar kiekis neturi būti nurodomi.

5. Valstybės narės gali apriboti draudimo įmoką, už kurią galima skirti pagalbą, nustatydamos atitinkamas viršutines ribas.

6. Pagalbos intensyvumas neviršija 65 % draudimo įmokos išlaidų.

2 SKIRSNIS

Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose esantį kultūros ir gamtos paveldą

29 straipsnis

Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdose esantį kultūros ir gamtos paveldą

1. Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdoje esantį kultūros ir gamtos paveldą, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalyje, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius teisės aktus.
3. Pagalba siekiama išsaugoti kultūros ir gamtos paveldą — natūralų kraštovaizdį ir pastatus, kuriuos atitinkamos valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos oficialiai pripažino kultūros arba gamtos paveldu.
4. Pagalba apima šias tinkamas finansuoti išlaidas, patirtas siekiant išsaugoti kultūros ir gamtos paveldą:
  - a) investicijų į materialųjį turtą išlaidas;
  - b) išlaidas kapitaliniams darbams.
5. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.
6. Pagalba kapitaliniams darbams neviršija 10 000 EUR per metus.

3 SKIRSNIS

Žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba

30 straipsnis

Žemės ūkio sektoriui gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalba

1. Gaivalinių nelaimių padarytos žalos kompensavimo pagalbos schemos yra suderinamos su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 2 dalies b punkte, ir joms netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu jos atitinka šio straipsnio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
  2. Pagal šį straipsnį teikiama pagalba turi atitikti šias sąlygas:
    - a) valstybės narės kompetentinga institucija oficialiai pripažino, kad įvykis yra gaivalinės nelaimės pobūdžio, ir
    - b) tarp gaivalinės nelaimės ir įmonės patirtos žalos turi būti tiesioginis priežastinis ryšys.
  3. Pagalba mokama tiesiogiai atitinkamai įmonei arba gamintojų grupei ar organizacijai, kuriai ta įmonė priklauso.
- Jei pagalba mokama gamintojų grupei ar organizacijai, pagalbos suma neturi viršyti pagalbos sumos, kuri galėtų būti mokama tai įmonei.
4. Su konkrečia gaivaline nelaime susijusios pagalbos schemos pradedamos vykdyti per trejus metus po dienos, kurią įvyko gaivalinė nelaimė.

Pagalba išmokama per ketverius metus nuo tos dienos.

5. Tinkamos finansuoti išlaidos yra žalos, tiesiogiai patirtos dėl gaivalinės nelaimės, kompensavimo išlaidos, nustatytos arba valdžios institucijos, pagalbą teikiančios institucijos pripažinto nepriklausomo eksperto, arba draudimo įmonės.

Tokia žala gali apimti:

- a) materialinę žalą turtui (pvz., pastatams, įrenginiams, mašinoms, atsargoms ir gamybos priemonėms);
- b) pajamas, prarastas dėl dalinio ar visiško žemės ūkio produkcijos ir žemės ūkio gamybos priemonių sunaikinimo.

Žala apskaičiuojama atskiro pagalbos gavėjo lygmeniu.

6. Materialinė žala apskaičiuojama remiantis remonto išlaidomis arba turto, kuriam padaryta žala, ekonomine verte prieš nelaimę. Tokia žala neviršija remonto išlaidų arba nelaimės sukkelto rinkos vertės sumažėjimo, t. y. turto vertės prieš pat nelaimę ir iš karto po jos skirtumo.

7. Prarastos pajamos apskaičiuojamos atimant:

a) sumą, gautą per metus, kuriais įvyko gaivalinė nelaimė, arba per kiekvienus kitus metus, kuriais iš dalies arba visiškai sunaikinamos gamybos priemonės, pagamintų žemės ūkio produktų kiekį padauginus iš tais metais gautos vidutinės pardavimo kainos,

iš

b) sumos, gautos vidutinį metinį žemės ūkio produktų, pagamintų per trejų metų laikotarpį prieš įvykstant gaivalinei nelaimei, kiekį arba trejų metų vidurkį, apskaičiuotą remiantis penkerių metų laikotarpiu prieš įvykstant gaivalinei nelaimei, išskyrus didžiausią ir mažiausią registruotas vertes, padauginus iš gautos vidutinės pardavimo kainos.

Ta suma gali būti padidinta įtraukiant kitas išlaidas, kurias pagalbos gavėjas patyrė dėl nepalankaus klimato reiškinių, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei.

Ta suma gali būti sumažinta atimant išlaidas, kurios nebuvo patirtos dėl gaivalinės nelaimės.

Pagalbos gavėjo metinei žemės ūkio produkcijai apskaičiuoti gali būti naudojami indeksai, jeigu skaičiavimo metodas yra toks, kad galima nustatyti pagalbos gavėjo faktinius nuostolius tam tikrais metais.

8. Pagalba ir bet kokios kitos gautos išmokos žalai kompensuoti, įskaitant draudimo išmokas, neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

4 SKIRSNIS

Pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose

31 straipsnis

Pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose

1. Pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai žemės ir miškų ūkio sektoriuose yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalyje, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Remiamas projektas turi būti svarbus visoms konkrečios žemės arba miškų ūkio sektoriaus ar sektoriaus dalies įmonėms.

3. Iki dienos, kurią pradedamas įgyvendinti remiamas projektas, internete paskelbiama ši informacija:

a) faktas, kad remiamas projektas turi būti vykdomas;

b) remiamo projekto tikslai;

c) apytikslė rezultatų, kurių tikimasi iš remiamo projekto, skelbimo data;

d) rezultatų, kurių tikimasi iš remiamo projekto, paskelbimo vieta;

e) teiginys, kad remiamo projekto rezultatai bus nemokamai prieinami visoms įmonėms, vykdančioms veiklą tam tikrame žemės ir miškų ūkio sektoriuje arba atitinkamoje jo dalyje.

4. Su remiamo projekto rezultatais internete turi būti galima susipažinti nuo remiamo projekto pabaigos dienos arba dienos, kurią bet kokia informacija apie tuos rezultatus pateikiama konkrečios organizacijos nariams, žiūrint, kuris įvykis pirmesnis. Su rezultatais internete turi būti galima susipažinti mažiausiai 5 metus nuo remiamo projekto pabaigos dienos.

5. Pagalba skiriama tiesiogiai mokslinių tyrimų ir žinių sklaidos organizacijai.

Pagalba neapima išmokų žemės ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms, pagrįstų žemės ūkio produktų kainomis.

6. Tinkamos finansuoti išlaidos:
  - a) išlaidos personalui — projektui vykdyti įdarbintiems mokslininkams, technikams ir kitiems pagalbiniais darbuotojams;
  - b) išlaidos priemonėms ir įrenginiams, atsižvelgiant į mastą ir laikotarpį, kuriuo jie naudojami projektui. Jei šios priemonės ir įrenginiai nenaudojami visą projekto trukmę, tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, laikomos tinkamomis finansuoti;
  - c) išlaidos pastatams ir žemei, atsižvelgiant į mastą ir laikotarpį, kuriuo jie naudojami projektui. Tik tos su pastatais susijusios nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka projekto trukmę ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, laikomos tinkamomis finansuoti. Tinkamas finansuoti išlaidas žemei sudaro komercinio sandorio arba faktinės kapitalo sąnaudos;
  - d) išlaidos pagal sutartis vykdomiems moksliniams tyrimams, žinioms ir patentams, perkamiems arba įsigijamiems pagal licenciją iš išorės šaltinių įprastomis rinkos sąlygomis, taip pat konsultavimo ir lygiaverčių paslaugų, naudojamų vien projektui, išlaidos;
  - e) papildomos pridėtinės išlaidos ir kitos veiklos išlaidos, įskaitant išlaidas medžiagoms, reikmenims ir panašioms produktams, tiesiogiai susidariusios vykdant projektą.
7. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

5 SKIRSNIS

Pagalba miškų ūkio sektoriui

32 straipsnis

Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba

1. Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba, teikiama valstybinės ir privačios žemės turėtojams ir jų asociacijoms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–16 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:
  - a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
    - i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
    - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas
  - ir
  - b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonėi.
3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.
4. Jei miškas veisiamas valstybinėje žemėje, pagalba teikiama tik tuo atveju, jei tokią žemę valdo privati įstaiga arba savivaldybė.
5. 4 dalyje nurodyti miškų nuosavybės teisių apribojimai netaikomi Azorų, Madeiros, Kanarų, mažųjų Egėjo jūros salų ir Prancūzijos užjūrio departamentų teritorijose esantiems atogrąžų bei paatogrąžių miškams ir miškingoms vietovėms.
6. Pagalba skiriama miškui veisti ir miško plotams kurti žemės ūkio ir ne žemės ūkio reikmėms naudojamoje žemėje.

7. Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba kompensuojamos įveisimo išlaidos ir metinė priemoka už hektarą.

Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba gali būti teikiama investavimo veiksams vykdyti.

Miško veisimo valdžios institucijoms priklausančioje žemėje pagalba arba greitai augančių medžių auginimo pagalba kompensuojamos tik įveisimo išlaidos.

8. Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba, susijusi su investavimo veiksmais, kompensuojamos šios reikalavimus atitinkančios išlaidos:

- a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
- b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
- c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
- d) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių, prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
- e) miškotvarkos planų ar lygiaverčių priemonių rengimo išlaidos.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

9. Investavimo veiksmai turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Investavimo veiksmų, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, vykdymo pagalba turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki dienos, kurią buvo suteikta individuali pagalba.

10. Tinkamomis finansuoti laikomos šios įveisimo išlaidos:

- a) išlaidos želdiniams ir dauginamajai medžiagai;
- b) sodinimo išlaidos ir išlaidos, tiesiogiai susijusios su sodinimu;
- c) kitų susijusių veiksmų, pvz., sėjinukų laikymo ir apdorojimo būtinomis prevencinėmis ir apsauginėmis medžiagomis, išlaidos;
- d) būtino persodinimo pirmaisiais miško veisimo metais išlaidos.

11. Metine priemoka už hektarą kompensuojamos prarastos žemės ūkio pajamos ir priežiūros, įskaitant ankstyvuosius ir vėlyvuosius valymus, išlaidos ir ji mokama ne ilgiau kaip 12 metų nuo pagalbos skyrimo dienos.

12. Pagalba neturi būti skiriama sodinti šiems medžiams:

- a) trumpos rotacijos želdiniams skirtiems medžiams,
- b) Kalėdų eglutėms arba
- c) energijai gaminti skirtiems greitai augantiems medžiams.

13. Sodinamų augalų rūšys turi būti prisitaikiusios prie vietovės aplinkos bei klimato sąlygų ir atitikti būtiniausias aplinkosaugos reikalavimus.
14. Vietovėse, kuriose sunku veisti mišką dėl nepalankių dirvožemio ir klimato sąlygų, pagalba gali būti teikiama už daugiamečių miško augalų, kaip antai vietos sąlygomis auginti tinkančių krūmokšnių arba krūmų, sodinimą.
15. Pagalbos gavėjams, viršijantiems tam tikrą dydį, kurį valstybės narės turi nustatyti kaimo plėtros programose, pagalba skiriama, jei pateikta atitinkama informacija iš miškotvarkos plano arba lygiaverčio dokumento, atitinkančio darnaus miškų ūkio tvarkymo koncepciją, apibrėžtą 1993 m. Antrojoje ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos.
16. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

33 straipsnis

Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba

1. Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba, teikiama privačios žemės turėtojams, savivaldybėms ir jų asociacijoms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–11 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:
  - a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
    - i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
    - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimasir
  - b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.
3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.
4. Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba finansuojamos diegimo ir metinės priemokos už hektarą išlaidos.

Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba gali būti teikiama investavimo veiksams vykdyti.

5. Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba, susijusia su investavimo veiksmais, kompensuojamos šios reikalavimus atitinkančios išlaidos:
  - a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
  - b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
  - c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
  - d) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių, prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
  - e) miškotvarkos planų ar lygiaverčių priemonių rengimo išlaidos.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

6. Investavimo veiksmai turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Investavimo veiksmy, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, vykdymo pagalba turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki dienos, kurią buvo suteikta individuali pagalba.
7. Tinkamomis finansuoti laikomos toliau nurodytos diegimo išlaidos:
- a) agrarinės miškininkystės sistemos diegimo sodinant medžius išlaidos, įskaitant išlaidas želdiniams, taip pat sėjinukų laikymo ir apdoravimo būtinomis prevencinėmis ir apsauginėmis medžiagomis išlaidas;
  - b) agrarinės miškininkystės sistemos diegimo pertvarkant esamus miškus arba kitus miško plotus, išlaidos, įskaitant medžių kirtimo, retinimo bei genėjimo ir apsaugos nuo ganomų gyvūnų išlaidas;
  - c) kitos išlaidos, tiesiogiai susijusios su agrarinės miškininkystės sistemos diegimu, pvz., išlaidos galimybių studijoms, diegimo planui, dirvožemio paruošimui ir apsaugai;
  - d) išlaidos miškinės gyvulininkystės (visų pirma ganyklų) sistemos laistymo ir apsaugos įrenginiams;
  - e) su agrarinės miškininkystės sistemos diegimu susijusio būtino apdoravimo išlaidos, įskaitant laistymo ir genėjimo išlaidas;
  - f) persodinimo pirmaisiais metais po agrarinės miškininkystės sistemos įdiegimo išlaidos.
8. Metine priemoka už hektarą padengiamos agrarinės miškininkystės sistemos priežiūros išlaidos ir ji mokama ne ilgiau kaip penkerius metus nuo pagalbos skyrimo dienos.

Tinkamos finansuoti išlaidos priežiūros išlaidos gali būti susijusios prigijusiomis medžių juostomis, ravėjimu, genėjimu bei retinimu, taip pat apsaugos veiksmais ir investicijomis, pvz., tvorų statymu arba atskirų apsaugos vamzdžių montavimu.

9. Valstybės narės nustato didžiausią viename hektare sodintų medžių skaičių, atsižvelgdamos į:
- a) vietos dirvožemio bei klimato sąlygas ir aplinkos sąlygas,
  - b) miško augalų rūšis ir
  - c) būtinybę užtikrinti tvarų žemės naudojimą žemės ūkio reikmėms.
10. Pagalbos gavėjams, viršijantiems tam tikrą dydį, kuri turi nustatyti valstybės narės, pagalba skiriama, jei pateikta atitinkama informacija iš miškotvarkos plano arba lygiaverčio dokumento, atitinkančio darnaus miškų ūkio tvarkymo koncepciją, apibrėžtą 1993 m. Antrojoje ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos.
11. Didžiausias pagalbos intensyvumas neviršija:
- a) 80 % finansuoti tinkamų investavimo veiksmy išlaidų ir 5–7 dalyse nustatytų diegimo išlaidų, ir
  - b) 100 % 8 dalyje nurodytos metinės priemokos.

34 straipsnis

Miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų ir katastrofinių įvykių prevencijos ir jų miškams padarytos žalos likvidavimo pagalba

1. Miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių ir klimato kaitos sukeltų įvykių prevencijos ir jų miškams padarytos žalos likvidavimo pagalba, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 24 straipsnį teikiama privataus bei valstybinio miško turėtojams ir kitoms privatinės teisės reglamentuojamoms ir viešosioms įstaigoms bei jų asociacijoms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 2 dalies b punkte arba, priklausomai nuo atvejo, Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–12 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:
  - a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
    - i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
    - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimasir
  - b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.
3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.
4. Tik miško plotai, kurie pagal atitinkamos valstybės narės parengtą miškosaugos planą yra priskiriami nuo vidutinės iki didelės miškų gaisro rizikos miško plotams, atitinka pagalbos miškų gaisrų prevencijai skyrimo kriterijus.
5. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
  - a) apsauginės infrastruktūros kūrimo išlaidos;
  - b) gaisrų arba kitų gamtinių pavojų, įskaitant ganomų gyvulių naudojimą, vietos lygmens mažos apimties prevencinės veiklos išlaidos;
  - c) miškų gaisrų, kenkėjų ir ligų stebėsenos bei pranešimo apie juos įrenginių diegimo ir gerinimo išlaidos;
  - d) dėl miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų, katastrofinių įvykių ir klimato kaitos sukeltų įvykių sumažėjusio miško potencialo atkūrimo išlaidos.
6. Pagalba gali būti kompensuojamos priešgaisrinių juostų priežiūros išlaidos.
7. Pagalba neskiriama su žemės ūkiu susijusiai veiklai vykdyti vietovėse, kuriose taikomi agrarinės aplinkosaugos įsipareigojimai.
8. Jeigu siekiama atkurti 5 dalies d punkte nurodytą miško potencialą, pagalba teikiama tik gavus oficialų atitinkamos valstybės narės kompetentingų institucijų patvirtinimą, kad:
  - a) įvyko miško gaisras, gaivalinė nelaimė, nepalankus klimato reiškinys, kuris gali būti prilyginamas gaivalinei nelaimei, kitas nepalankus klimato reiškinys, užpuolė augalų kenkėjas, įvyko katastrofinis įvykis ir klimato kaitos sukeltas įvykis; ir
  - b) dėl šios dalies a punkte nurodyto įvykio, įskaitant pagal Direktyvą 2000/29/EB priimtas priemones, kuriomis siekiama išnaikinti augalų kenkėją arba sustabdyti jo plitimą, bent 20 % sumažėjo atitinkamas miško potencialas.
9. Jei teikiama augalų kenkėjų miškui padarytos žalos prevencijos pagalba, augalų kenkėjo tikimybės rizika turi būti pagrįsta moksline informacija ir ją turi būti pripažinusi viešoji mokslo organizacija.

Kenksmingųjų organizmų, dėl kurių mišką gali užpulti kenkėjai, rūšių sąrašas pateikiamas atitinkamos valstybės narės kaimo plėtros programoje.
10. Remiama veikla arba projektai turi atitikti valstybės narės parengtą miškosaugos planą.

Pagalbos gavėjams, viršijantiems tam tikrą dydį, kurį turi nustatyti valstybės narės, pagalba skiriama, jei pateikta atitinkama informacija iš miškotvarkos plano arba lygiaverčio dokumento, atitinkančio darnaus miškų ūkio tvarkymo koncepciją, apibrėžtą 1993 m. Antrojoje ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos, kuriame išsamiai nurodyti prevenciniai tikslai.

Tinkamomis finansuoti gali būti laikomos 5 dalyje nenurodytos su miškų ūkio sektoriaus ypatumais susijusios išlaidos.

11. Pagalba dėl miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kitų nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų ir katastrofinių įvykių prarastoms pajamoms kompensuoti.

12. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

Pagalba ir bet kokios kitos pagalbos gavėjo gaunamos išmokos, įskaitant išmokas pagal kitas nacionalines ar Sąjungos priemones arba draudimo išmokas, kuriomis kompensuojamos tos pačios 5 dalies d punkte nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos, neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

35 straipsnis

Pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė

1. Pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė, teikiama fiziniams asmenims, privataus ir valstybinio miško turėtojams, privatinės teisės reglamentuojamoms ir viešosioms įstaigoms bei jų asociacijoms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–8 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:

a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:

i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba

ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas

ir

b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.

3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.

4. Investicijomis turi būti siekiama įgyvendinti priimtus aplinkos tikslų arba ekosistemų funkcijų užtikrinimo išpaieigojimus arba išpareigojimus, kuriais didinama atitinkamos vietovės miškų ir miško plotų visuomeninė vertė arba ekosistemų klimato kaitos švelninimo potencialas, neišskiriant ilgalaikės ekonominės naudos.

5. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki dienos, kurią buvo suteikta individuali pagalba.

6. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;

b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;

- c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
  - d) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių, prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
  - e) miškotvarkos planų ar lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.
7. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 6 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

8. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

36 straipsnis

Išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklo "Natura 2000" miško plotais, kompensavimo pagalba

1. Dėl sunkumų, susijusių su Direktyvos 92/43/EEB 3 straipsnyje ir Direktyvos 2009/147/EB 3 straipsnyje nurodytais "Natura 2000" miško plotais, patiriamų išlaidų kompensavimo pagalba, teikiama privataus miško turėtojams ir jų asociacijoms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:
  - a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
    - i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
    - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimasir
  - b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.
3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.
4. Pagalba skiriama kasmet už miško hektarą siekiant kompensuoti dėl sunkumų, su kuriais susiduriama šio straipsnio 5 dalyje nurodytuose miško plotuose įgyvendinant direktyvas 92/43/EEB ir 2009/147/EB, pagalbos gavėjų patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.
5. Pagalbos skyrimo kriterijus atitinka šie miško plotai:
  - a) pagal Direktyvos 92/43/EEB 3 straipsnį ir Direktyvos 2009/147/EB 3 straipsnį nustatyti "Natura 2000" miško plotai;
  - b) kraštovaizdžio elementai, kuriais prisidedama prie Direktyvos 92/43/EEB 10 straipsnio įgyvendinimo; tie plotai neturi viršyti 5 % tinklui "Natura 2000" priskirtų plotų, įtrauktų į atitinkamos kaimo plėtros programos teritorinę taikymo sritį.

6. Didžiausia pagalbos suma neviršija 500 EUR per metus už hektarą pradiniu, ne ilgesniu kaip penkerių metų laikotarpiu ir 200 EUR per metus už hektarą vėlesniais metais.

Išimtiniais atvejais tas sumas galima padidinti, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, kurios turi būti pagrįstos kaimo plėtros programose.

Valstybės narės iš pagalbos išskaičiuoja reikiamą sumą, kad išvengtų Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 29 straipsnyje nurodytos praktikos dvigubo finansavimo.

37 straipsnis

Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba

1. Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba, teikiama valstybinio ar privataus miško turėtojams, privatinės teisės reglamentuojamoms ar viešosioms įstaigoms bei jų asociacijoms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:

a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:

i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba

ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas

ir

b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.

3. Pagalbos teisiniam pagrindui nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.

4. Jei valstybinėje žemėje teikiamos miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugos ir siekiama išsaugoti miškus, pagalba teikiama tik tuo atveju, jei tokią žemę valdo privati įstaiga arba savivaldybė.

5. Miško valdoms, viršijančioms tam tikrą ribinį dydį, kurį turi nustatyti valstybės narės, pagalba skiriama, jei pateikta atitinkama informacija iš miškotvarkos plano arba lygiaverčio dokumento, atitinkančio darnaus miškų ūkio tvarkymo koncepciją, apibrėžtą 1993 m. Antrojoje ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos.

6. Pagalba skiriama už miško žemės hektarą.

7. Pagalba teikiama tik privalomuosius reikalavimus, nustatytus nacionaliniu miškų ūkio teisės aktu arba kitais atitinkamais nacionaliniais ar Sąjungos teisės aktais, viršijantiems išsipareigojimams vykdyti. Privalomieji nacionaliniai reikalavimai turi būti aiškiai nurodyti.

Išsipareigojimai vykdomi penkerius–septynerius metus. Tačiau, jei būtina ir tinkamai pagrindžiama, valstybės narės gali nustatyti ilgesnį konkrečių tipų išsipareigojimų vykdymo laikotarpį.

8. Pagalba kompensuojamos visos vykdančios 7 dalyje nurodytus išsipareigojimus pagalbos gavėjų patirtos papildomos išlaidos ir prarastos pajamos arba jų dalis.

Jei būtina, pagalba gali būti padengiamos sandorių išlaidos iki 20 % pagalbos vertės.

Tinkamai pagrįstais atvejais, vykdant su aplinkos apsauga susijusią veiklą, pagalba, kuria padedama vykdyti išsipareigojimus atsisakyti medžių ir miškų naudojimo komerciniais tikslais, gali būti teikiama kaip fiksuoto dydžio ar vienkartinė išmoka už vienetą, apskaičiuota remiantis papildomomis išlaidomis ir prarastomis pajamomis.

9. Didžiausia pagalbos suma neviršija 200 EUR už hektarą per metus.

Ta suma išimtiniais atvejais gali būti padidinta, atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes, kurios turi būti pagrįstos kaimo plėtros programose.

38 straipsnis

Pagalba žinių perdavimo ir informavimo veiklai miškų ūkio sektoriuje

1. Pagalba žinių perdavimo ir informavimo veiklai, teikiama miškų ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba turi būti teikiama profesinio mokymo ir įgūdžių įgijimo veiklai, įskaitant mokymo kursus, seminarus ir patariamąją veiklą, taip pat parodomajai bei informavimo veiklai vykdyti.

Pagalba taip pat gali būti skirta trumpalaikiams miškų valdytojų apsišvietimams ir apsilankymams miškuose atlikti.

Pagalba parodomajai veiklai gali būti kompensuojamos atitinkamos investavimo išlaidos.

3. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

a) žinių perdavimo arba informavimo veiklos organizavimo ir vykdymo išlaidos;

b) išlaidos, patirtos vykdant su investicijomis susijusius parodomuosius projektus:

i) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;

ii) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;

iii) bendrosios išlaidos, susijusios su i ir ii punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal i ir ii punktus;

iv) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių, prekių ženklų įsigijimo išlaidos;

c) dalyvių kelionės, apgyvendinimo bei dienpinių išlaidos;

4. 3 dalies a ir b punktuose nurodyta pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams. Pagalba mokama žinių perdavimo ir informavimo veiklos vykdytojui.

5. Žinių perdavimo ir informavimo veiklą vykdančios įstaigos turi turėti tinkamų pajėgumų, t. y. turėti kvalifikuotus darbuotojus ir reguliariai rengti mokymus, kad būtų pajėgios atlikti tokias užduotis.

6. Pagalbos intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

39 straipsnis

Miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba

1. Miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba, teikiama miškų savininkams ir kitiems žemės valdytojams, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje numatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalba padedama miškų savininkams ir kitiems valdytojams pasinaudoti konsultavimo paslaugomis, kad padidintų savo valdų, įmonių arba investicijų ekonominį ir aplinkosauginį veiksmingumą, palankumą klimatui ir atsparumą jo kaitai.

3. Konsultacijos turi apimti bent būtinausius su direktyvų 92/43/EEB, 2000/60/EB ir 2009/147/EB įgyvendinimu susijusius klausimus.

Jos taip pat gali apimti su miškų ūkio valdų ekonomiais ir aplinkosaugos rezultatais susijusius klausimus.

4. Pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams. Pagalba mokama konsultavimo paslaugų teikėjui.

Konsultavimo paslaugų teikėjas turi turėti pakankamai nuolat mokomų ir kvalifikuotų darbuotojų bei konsultavimo patirties ir turi būti patikimas tose srityse, kurių konsultavimo paslaugas jis teikia.

5. Teikdamas konsultavimo paslaugas konsultavimo paslaugų teikėjas laikosi Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų neatskleisti informacijos.

6. Pagrįstais ir tinkamais atvejais dalis konsultacijų gali būti teikiamos grupėms, atsižvelgiant į atskirų pagalbos gavėjų, kuriems teikiamos konsultavimo paslaugos, padėtį.

7. Pagalba neviršija 1 500 EUR vienai konsultacijai.

40 straipsnis

Pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu

1. Pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu, teikiama miškų ūkio sektoriuje veiklą vykdančioms įmonėms, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:

a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:

- i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
- ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas

ir

b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.

3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.

4. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki dienos, kurią buvo suteikta individuali pagalba.

5. Pagalba skiriama vykdyti investicijoms į materialųjį ir nematerialųjį turtą, kuris yra susijęs su miškų plėtros, modernizavimo ir pritaikymo infrastruktūra, įskaitant:

- a) galimybę naudotis miško žeme;
- b) žemės konsolidavimą ir gerinimą;
- c) energijos ir vandens tiekimą.

6. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
- b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
- c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
- d) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių, prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
- e) miškotvarkos planų ir lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.

7. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 6 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

8. Pagalbos negamybinėms investicijoms, investicijoms, kuriomis siekiama tik padidinti miškų skirtoms tik miškų aplinkosauginę vertę, ir investicijoms į miškų kelius, kuriais visuomenė gali naudotis nemokamai ir kurie miškuose atlieka įvairias funkcijas, intensyvumas neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

9. Pagalbos investicijoms, kuriomis siekiama trumpuoju arba ilguoju laikotarpiu padidinti miškų ekonominį potencialą, intensyvumas neviršija:

- a) 75 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų atokiausiuose regionuose;
- b) 75 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų mažosiose Egėjo jūros salose;
- c) 50 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir visuose regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. buvo mažesnis kaip 75 % ES-25 valstybių vidurkio ataskaitiniu laikotarpiu, tačiau kuriuose BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 75 % BVP vidurkio ES-27 valstybėse;
- d) 40 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų kituose regionuose.

41 straipsnis

Pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą

1. Pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą, teikiama privataus miško turėtojams, savivaldybėms bei jų asociacijoms ir MVĮ, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–11 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:

- a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
  - i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
  - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas

ir

- b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.
3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.
4. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki dienos, kurią buvo suteikta individuali pagalba.
5. Azorų salų, Madeiros, Kanarų salų, mažųjų Egėjo jūros salų ir Prancūzijos užjūrio departamentų teritorijose pagalba taip pat gali būti teikiama ir toms įmonėms, kurios nėra MVĮ.
6. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:
- a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;
  - b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
  - c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
  - d) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių, prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
  - e) miškotvarkos planų ir lygiaverčių dokumentų rengimo išlaidos.
7. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 6 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

8. Su miškų ekonominės vertės didinimu susijusios investicijos pateisinamos, kai siekiama didinti miško vertę vienoje ar daugiau valdų, ir gali apimti investicijas į dirvožemiui nekenksmingą ir išteklių vartojimo atžvilgiu efektyvią medyno kirtimo įrangą ir praktiką.
9. Investicijos, susijusios su medienos kaip žaliavos arba energijos šaltinio naudojimu, apima tik visus iki pramoninio perdirbimo atliekamus darbus.

Su energijos vartojimu ir gamyba susijusios investicijos į atsinaujinančiosios energijos infrastruktūrą turi atitikti būtiniausias energijos vartojimo efektyvumo standartus, jei šie yra nustatyti nacionaliniu lygmeniu.

Investicijos į įrenginius, kurių pagrindinė paskirtis — gaminti elektros energiją iš biomasės, neatitinka pagalbos skyrimo reikalavimų, nebent panaudojama valstybių narių nustatyta mažiausia procentinė šiluminės energijos dalis.

Pagalba bioenergijos investiciniams projektams vykdyti teikiama tik jei bioenergija atitinka Sąjungos teisės aktuose, įskaitant Direktyvos 2009/28/EB 17 straipsnio 2–6 dalis, nustatytus taikytinus tvarumo kriterijus.

10. Miško valdoms, viršijančioms tam tikrą ribinį dydį, kurių turi nustatyti valstybės narės, pagalba skiriama, jei pateikta atitinkama informacija iš miškotvarkos plano arba lygiaverčio dokumento, atitinkančio darnaus miškų ūkio tvarkymo koncepciją, apibrėžtą 1993 m. Antrojoje ministrų konferencijoje dėl Europos miškų apsaugos.

11. Pagalbos intensyvumas neviršija:
  - a) 75 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų atokiausiuose regionuose;
  - b) 75 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų mažosiose Egėjo jūros salose;
  - c) 50 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir visuose regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d. buvo mažesnis kaip 75 % ES-25 valstybių vidurkio ataskaitiniu laikotarpiu, tačiau kuriuose BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 75 % BVP vidurkio ES-27 valstybėse;
  - d) 40 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų kituose regionuose.

42 straipsnis

Miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimas

1. Miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimo pagalba, susijusi su miškų aplinkosaugos bei klimato srities paslaugomis ir miškų išsaugojimu ir teikiama viešiesiems ar privatiems subjektams, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–6 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:
  - a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
    - i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
    - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimasir
  - b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonėi.
3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.
4. Šiame straipsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:
  - a) išsaugojimas *in situ* — genetinės medžiagos išsaugojimas ekosistemose bei natūraliose buveinėse ir rūšių gyvybingų populiacijų išlaikymas ir atkūrimas jų natūralioje aplinkoje;
  - b) išsaugojimas miško valdoje — miško valdos lygmeniu vykdomas išsaugojimas ir vystymas *in situ*;
  - c) išsaugojimas *ex situ* — miškų ūkio genetinės medžiagos išsaugojimas už jos natūralios buveinės ribų;
  - d) rinkimas *ex situ* — miškų ūkio genetinės medžiagos rinkimas už jos natūralios buveinės ribų.
5. Pagalba kompensuojamos išlaidos, patirtos vykdant šiuos veiksmus:
  - a) tikslinius veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais skatinamas miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimas *in situ* ir *ex situ*, jų apibūdinimas, rinkimas ir naudojimas, įskaitant šiuo metu *in situ* saugomų genetinių išteklių (įskaitant miško valdoje saugomą genetinę medžiagą) bei *ex situ* rinkinių ir duomenų bazių internetinių aprašų sudarymą;
  - b) suderintus veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais valstybių narių kompetentingos organizacijos skatinamos keistis informacija siekiant išsaugoti, apibūdinti, rinkti ir naudoti Sąjungos miškų ūkio genetinius išteklius;
  - c) papildomus veiksmus, t. y. informavimą, informacijos platinimą ir konsultavimo veiklą, kurioje dalyvauja nevyriausybinių organizacijų ir kitos susijusios suinteresuotosios šalys, mokymo kursus ir techninių ataskaitų rengimą.

6. Pagalba neviršija 100 % tinkamų finansuoti išlaidų.

43 straipsnis

Miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalba

Miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje numatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka I skyriuje nustatytas sąlygas ir yra teikiama:

- a) privačios miškų ūkio paskirties žemės turėtojams, kurie yra MVĮ, ir
- b) tik teisinėms ir administracinėms išlaidoms (įskaitant tyrimų išlaidas) kompensuoti, ir
- c) iki 100 % patirtų faktinių išlaidų.

6 SKIRSNIS

Pagalba kaimo vietovių MVĮ, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis arba teikiama kaip papildomas tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinis finansavimas

44 straipsnis

Pagalba investicijoms, susijusioms su žemės ūkio produktų perdirbimu į ne žemės ūkio produktus arba su medvilnės gamyba

1. Pagalba investicijoms, susijusioms su žemės ūkio produktų perdirbimu į ne žemės ūkio produktus arba su medvilnės gamyba, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–10 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:

- a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
  - i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
  - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas
- ir

b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.

3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.

4. Pagal šį straipsnį neteikiama pagalba investicijoms, susijusioms su biodegalų arba energijos gamyba iš atsinaujinančiųjų išteklių.

5. Investicijos turi atitikti Sąjungos ir atitinkamos valstybės narės nacionalinius aplinkos apsaugos teisės aktus. Pagalba investicijoms, kurių poveikio aplinkai vertinimą reikia atlikti pagal Direktyvą 2011/92/ES, turėtų būti teikiama su sąlyga, kad toks vertinimas atliktas ir sutikimas dėl atitinkamo investicinio projekto vykdymo gautas iki dienos, kurią buvo suteikta individuali pagalba.

6. Pagalba kompensuojamos investicijų į materialųjį arba nematerialųjį turtą išlaidos.

7. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

- a) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;

- b) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;
- c) bendrosios išlaidos, susijusios su a ir b punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal a ir b punktus;
- d) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių, prekių ženklų įsigijimo išlaidos;
8. Su išperkamosios nuomos sutartimis susijusios išlaidos, išskyrus 7 dalies a ir b punktuose nurodytas išlaidas, pvz., nuomotojo pelnas, palūkanų perfinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

Apyvartinis kapitalas nėra laikomas tinkamomis finansuoti išlaidomis.

9. Pagalbos intensyvumas neviršija:

a) atokiausiuose regionuose:

- i) 80 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui yra mažesnis nei 45 % ES-27 valstybių vidurkio;
- ii) 65 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui yra 45–60 % ES-27 vidurkio;
- iii) 55 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui yra 60–75 % ES-27 vidurkio;
- iv) 45 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų kituose atokiausiuose regionuose;

b) mažiau išsivysčiusiuose regionuose:

- i) 60 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui yra mažesnis nei 45 % ES-27 vidurkio;
- ii) 45 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui yra 45–60 % ES-27 valstybių vidurkio;
- iii) 35 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų regionuose, kuriuose BVP vienam gyventojui yra didesnis nei 60 % ES-27 valstybių vidurkio;

c) c punkto vietovėse:

- i) 25 % tinkamų finansuoti išlaidų, patirtų investuojant retai apgyvendintuose regionuose ir NUTS 3 lygmens regionuose arba jų dalyse, turinčiuose bendrą sausumos sieną su šalimi, kuri nėra Europos ekonominės erdvės ar Europos laisvosios prekybos asociacijos narė;
- ii) 20 % tinkamų finansuoti išlaidų, patirtų investuojant neapibrėžtose c punkto vietovėse.
- iii) ankstesnėse a punkto vietovėse pagalbos intensyvumas nuo 2014 m. liepos 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. gali būti padidintas ne daugiau kaip 5 procentiniais punktais;
- iv) jei c punkto vietovė yra gretima a punkto vietovei, didžiausias tai c vietovei priklausančiuose NUTS 3 lygmens regionuose arba jų dalyse, kurie yra gretimi a punkto vietovėms, leidžiamas pagalbos intensyvumas gali būti padidintas tiek, kiek būtina, kad abiejų vietovių pagalbos intensyvumo skirtumas neviršytų 15 procentinių punktų.

d) 10 % tinkamų finansuoti investicijų išlaidų visuose kituose regionuose.

10. 9 dalyje numatytas didžiausias pagalbos intensyvumas labai mažoms ir mažosioms įmonėms gali būti padidintas ne daugiau kaip 10 procentinių punktų.

45 straipsnis

Ne žemės ūkio verslo pradžios kaimo vietovėse pagalba

1. Ne žemės ūkio verslo pradžios kaimo vietovėse pagalba, teikiama MVĮ, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:

a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:

- i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
- ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas

ir

b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.

3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.

4. Pagalba teikiama šių kategorijų pagalbos gavėjams:

- a) kaimo vietovėse veiklą vykdančiams ūkininkams arba jų namų ūkio nariams, kurie imasi ir ne žemės ūkio veiklos,
- b) labai mažoms ir mažosioms įmonėms kaimo vietovėse, ir
- c) fiziniams asmenims kaimo vietovėse.

5. Jei 4 dalies a punkte nurodytas ūkininko namų ūkio narys yra juridinis asmuo arba juridinių asmenų grupė, tas narys pagalbos paraiškos teikimo metu ūkyje turi vykdyti žemės ūkio veiklą.

6. Pagalba teikiama tik tada, kai atitinkamos valstybės narės kompetentingai institucijai pateikiamas verslo planas. Verslo planas turi būti pradėtas įgyvendinti per devynis mėnesius nuo sprendimo suteikti pagalbą dienos.

Verslo plane nurodoma ši informacija:

- a) pirminė pagalbos gavėjo ekonominė padėtis;
- b) pagalbos gavėjo naujos veiklos plėtojimo pagrindiniai ir tarpiniai tikslai;
- c) išsami informacija apie veiksmus, kurių reikia pagalbos gavėjo veiklai plėtoti, pvz., apie investicijas, mokymą, konsultacijas.

7. Pagalba išmokama bent dviem dalinėmis išmokomis per ne ilgesnį kaip penkerių metų laikotarpį.

Dalinės išmokos gali būti proporcingai mažinamos.

Paskutinė dalinė išmoka išmokama tik po to, kai teisingai įgyvendinamas 6 dalyje nurodytas verslo planas.

8. Valstybės narės pagalbos sumą nustato atsižvelgdamos į socialinę ir ekonominę padėtį į kaimo plėtros programą įtrauktoje vietovėje.
9. Pagalba neviršija 70 000 EUR vienam pagalbos gavėjui.

46 straipsnis

Kaimo vietovių MVĮ konsultavimo paslaugų teikimo pagalba

1. Kaimo vietovių MVĮ konsultavimo paslaugų teikimo pagalba yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–9 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:
  - a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
    - i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
    - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas
  - ir
  - b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.
3. Pagalba siekiama padėti kaimo vietovių MVĮ pasinaudoti konsultavimo paslaugomis, kad pagerintų savo įmonės ir investicijų ekonominius ir aplinkosaugos rezultatus, palankumą klimatui ir atsparumą jo kaitai.
4. Konsultacijos taip pat gali apimti su įmonės ekonomiais ir aplinkosaugos rezultatais susijusius klausimus.
5. Pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams. Pagalba mokama konsultavimo paslaugų teikėjui.
6. Konsultavimo paslaugų teikėjas turi turėti pakankamai nuolat mokomų ir kvalifikuotų darbuotojų bei konsultavimo patirties ir turi būti patikimas tose srityse, kurių konsultacijas jis teikia.
7. Teikdami konsultavimo paslaugas konsultavimo paslaugų teikėjai laikosi Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 13 straipsnio 2 dalyje nurodytų įpareigojimų neatskleisti informacijos.
8. Prireikus dalis konsultacijų gali būti teikiamos grupėms, atsižvelgiant į atskiro subjekto, kuriam teikiamos konsultavimo paslaugos, padėtį.
9. Pagalbos suma neturi viršyti 1 500 EUR už vieną konsultaciją.

47 straipsnis

Pagalba žinių perdavimo kaimo vietovių MVĮ ir jų informavimo veiklai

1. Pagalba žinių perdavimo kaimo vietovių MVĮ ir jų informavimo veiklai yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:
  - a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
    - i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
    - ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas
  - ir

b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.

3. Pagalba turi būti teikiama profesinio mokymo ir įgūdžių įgijimo veiklai, įskaitant mokymo kursus, seminarus ir patariamąją veiklą, taip pat parodomajai bei informavimo veiklai vykdyti.

Pagalba parodomajai veiklai gali būti kompensuojamos atitinkamos investavimo išlaidos.

4. Pagalba kompensuojamos šios tinkamos finansuoti išlaidos:

a) žinių perdavimo arba informavimo veiklos organizavimo ir vykdymo išlaidos;

b) su investicijomis susijusių parodomųjų projektų atveju:

i) nekilnojamojo turto statybos, įsigijimo (įskaitant išperkamąją nuomą) arba atnaujinimo išlaidos; su žeme susijusios išlaidos gali būti tinkamos finansuoti tik jei jos neviršija 10 % visų tinkamų finansuoti atitinkamo veiksmo išlaidų;

ii) mašinų ir įrangos pirkimo arba išperkamosios nuomos išlaidos, neviršijančios turto rinkos vertės;

iii) bendrosios išlaidos, susijusios su i ir ii punktuose nurodytomis išlaidomis, pvz., atlygis architektams, inžinieriams ir konsultantams, mokesčiai, susiję su konsultacijomis, kaip siekti aplinkosauginio ir ekonominio tvarumo, įskaitant galimybių studijas; išlaidos galimybių studijoms tinkamos finansuoti net ir tuo atveju, jei remiantis jų rezultatais nėra patiriama išlaidų pagal i ir ii punktus;

iv) kompiuterių programinės įrangos įsigijimo ar kūrimo ir patentų, licencijų, autorių teisių, prekių ženklų įsigijimo išlaidos;

c) dalyvių kelionių, apgyvendinimo išlaidos bei dienpinigiai;

5. Pagalba neapima tiesioginių išmokų pagalbos gavėjams.

Tokia pagalba mokama žinių perdavimo ir informavimo veiklos vykdytojui.

Žinių perdavimo ir informavimo veiklą vykdančios įstaigos turi turėti tinkamų pajėgumų, t. y. turėti kvalifikuotus darbuotojus ir reguliariai rengti mokymus, kad būtų pajėgios atlikti šias užduotis.

6. Turi būti sudarytos galimybės pagalba naudotis visoms tokioms atitinkamoje vietovėje veiklą vykdančioms įmonėms, kurios, remiantis objektyviai nustatytais sąlygomis, atitinka pagalbos skyrimo kriterijus.

7. Pagalbos intensyvumas neviršija:

a) 60 % tinkamų finansuoti išlaidų, jeigu pagalba teikiama vidutinėms įmonėms;

b) 70 % tinkamų finansuoti išlaidų, jeigu pagalba teikiama labai mažoms ir mažosioms įmonėms.

48 straipsnis

Pagalba aktyviems ūkininkams, pirmą kartą dalyvaujantiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose

1. Pagalba aktyviems ūkininkams, pirmą kartą dalyvaujantiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–7 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.

2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:

a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:

i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba

ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas

ir

- b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.
3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.
4. Pagalba teikiama subjektams, pirmą kartą dalyvaujantiems šiose kokybės sistemose:
- a) medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, nustatytose pagal Reglamentą (ES) Nr. 1151/2012;
- b) medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose, įskaitant sertifikavimo sistemas, kurias valstybės narės laiko atitinkančiomis šiuos kriterijus:
- i) pagal tokias kokybės sistemas gaminamo galutinio produkto savitumas slypi aiškiai nustatytuose išpareigojimuose užtikrinti:
- specifines produkto savybes,
  - specifinius ūkininkavimo ar gamybos metodus arba
  - galutinio produkto kokybę, kuri gerokai viršija komercinių prekių standartus, susijusius su visuomenės, gyvūnų ir augalų sveikata, gyvūnų gerove ar aplinkos apsauga;
- ii) galimybė dalyvauti kokybės sistemoje turi būti suteikta visiems gamintojams;
- iii) į sistemą įtraukiamos privalomos galutinio produkto specifikacijos, o atitiktį joms tikrina valdžios institucijos arba nepriklausoma tikrinimo įstaiga;
- iv) sistema yra skaidri, ja užtikrinamas visiškas žemės ūkio produktų atsekamumas;
- c) savanoriškose maisto produktų sertifikavimo sistemose, kurias atitinkama valstybė narė pripažįsta atitinkančiomis Komisijos komunikate "ES žemės ūkio ir maisto produktų savanoriško sertifikavimo sistemų geriausios patirties gairės" nustatytus reikalavimus.
5. Pagalba teikiama kaip metinė skatinamoji išmoka, kurios dydis nustatomas pagal fiksuotųjų dalyvavimo kokybės sistemose išlaidų dydį.
6. Pagalba teikiama ne ilgiau kaip penkerius metus.
7. Pagalba neviršija 3 000 EUR vienam pagalbos gavėjui per metus.

49 straipsnis

Pagalba informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai, susijusiai su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema

1. Pagalba informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai, susijusiai su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema, yra suderinama su vidaus rinka, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punkte, ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, jeigu ji atitinka šio straipsnio 2–11 dalyse ir I skyriuje nustatytas sąlygas.
2. Pagalbai taikomi šie reikalavimai:
- a) ji teikiama pagal kaimo plėtros programą vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 ir pagal tą reglamentą Komisijos priimtais deleguotaisiais ir įgyvendinimo aktais kaip:
- i) pagalba, bendrai finansuojama EŽŪFKP lėšomis, arba
- ii) papildomas i punkte nurodytos pagalbos nacionalinis finansavimas
- ir

- b) ji turėtų būti identiška pagrindinei a punkte nurodytoje kaimo plėtros programoje numatyta kaimo plėtros priemonei.
3. Pagalbos teisiniame pagrinde nurodoma, kad pagalba neteikiama, kol Komisija nepatvirtina atitinkamos kaimo plėtros programos.
4. Pagalba teikiama informavimo ir pardavimo skatinimo veiklą vykdančių gamintojų grupėms.
5. Tinkama finansuoti yra tik vidaus rinkoje vykdoma informavimo ir pardavimo skatinimo veikla.
6. Pagalba kompensuojamos su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema ir už kuriuos skiriama pagalba pagal šio reglamento 48 straipsnį, susijusios informavimo ir pardavimo skatinimo veiklos išlaidos.
7. Pagalba kompensuojamos išlaidos, susijusios su veiksmais, kuriems būdingos šios ypatybės:
- a) jais siekiama paskatinti vartotojus pirkti maisto produktus arba medvilnę, kuriems taikoma kokybės sistema, kaip nurodyta šio reglamento 48 straipsnio 4 dalyje;
- b) kuriais atkreipiamas dėmesys į maisto produktų arba medvilnės ypatybes ar privalumus, ypač kokybę, specifinius gamybos metodus, aukštus gyvūnų gerovės standartus ir aplinkos apsaugą, susijusius su atitinkama kokybės sistema.
8. 6 dalyje nurodytais veiksmais vartotojai neturi būti skatinami pirkti maisto produkto ar medvilnės dėl jų ypatingos kilmės, išskyrus tuos maisto produktus ir medvilnę, kuriems taikomos Reglamento (ES) Nr. 1151/2012 II antraštinėje dalyje nustatytos kokybės sistemos.
9. Maisto produkto arba medvilnės kilmė gali būti nurodyta, jei kilmės nuoroda pateikiama kaip šalutinė informacija.
10. Su tam tikromis įmonėmis arba komerciniais prekių ženklais susijusi informavimo ir pardavimo skatinimo veikla nėra tinkama finansuoti.
11. Pagalbos intensyvumas neviršija 70 % tinkamų finansuoti išlaidų.

IV SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

50 straipsnis

Panaikinimas

1. Reglamentas (EB) Nr. 1857/2006 panaikinamas.
2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, Reglamentas (EB) Nr. 1857/2006 iki 2015 m. gruodžio 31 d. toliau taikomas pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 ⁽¹⁾ ir jo įgyvendinimo taisykles teikiamai pagalbai.

51 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šis reglamentas taikomas iki jo įsigaliojimo dienos suteiktai individualiai pagalbai, jeigu ji atitinka visas šiame reglamente, išskyrus jo 9 ir 10 straipsnius, nustatytas sąlygas.
2. Pagalbą, kuriai pagal šį reglamentą ar kitus anksčiau galiojusius reglamentus, priimtus pagal Reglamento 994/98 1 straipsnį, yra taikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti, Komisija vertina atsižvelgdama į 2014–2020 m. valstybės pagalbos žemės ir miškų ūkio sektoriams bei kaimo vietovėms Europos Sąjungos gaires ir į kitas atitinkamas sistemas, gaires, komunikatus ir pranešimus.

⁽¹⁾ 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL L 277, 2005 10 21, p. 1).

3. Bet kokia individuali pagalba, suteikta anksčiau nei 2015 m. sausio 1 d. remiantis bet koku pagal Reglamento 994/98 1 straipsnį priimtu pagalbos skyrimo metu galiojusi reglamentu, yra suderinama su vidaus rinka ir jai netaikomas Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas pranešti.

4. Pasibaigus šio reglamento galiojimo laikotarpiui, visoms pagalbos schemoms, kurioms taikoma išimtis pagal šį reglamentą, išimtis toliau taikoma šešių mėnesių suderinimo laikotarpiu.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, baigiantis šio reglamento galiojimo laikotarpiui pagalbos schemoms, kurioms taikomas Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 ir kurios bendrai finansuojamos EŽŪFKP lėšomis arba skiriamos kaip papildomas tokių bendrai finansuojamų priemonių nacionalinis finansavimas, reikalavimas pranešti toliau netaikomas iki programavimo laikotarpio pabaigos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 ir jo įgyvendinimo taisykles.

52 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

Jis taikomas iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. birželio 25 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

LABAI MAŽŲ, MAŽŲJŲ IR VIDUTINIŲ ĮMONIŲ APIBRĖŽTIS

1 straipsnis

Įmonė

Įmonė yra bet kuris ekonominę veiklą vykdančias subjektas, kad ir koks jo teisinis statusas. Visų pirma įmone laikomi savisamdžiai asmenys ir šeimos įmonės, vykdančios amatų ar kitokią veiklą, ir reguliarią ekonominę veiklą vykdančios ūkinės bendrijos arba asociacijos.

2 straipsnis

Personalo skaičius ir finansinės viršutinės ribos, į kuriuos atsižvelgiama nustatant įmonės kategoriją

1. Labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVI) kategorijai priklauso įmonės, kuriose dirba mažiau kaip 250 asmenų ir kurių metinė apyvarta neviršija 50 mln. EUR, ir (arba) bendra metinė balanso suma neviršija 43 mln. EUR.
2. MVI kategorijoje mažoji įmonė apibrėžiama kaip įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 50 asmenų ir kurios metinė apyvarta ir (arba) bendra metinė balanso suma neviršija 10 mln. EUR.
3. MVI kategorijoje labai maža įmonė apibrėžiama kaip įmonė, kurioje dirba mažiau kaip 10 asmenų ir kurios metinė apyvarta ir (arba) bendra metinė balanso suma neviršija 2 mln. EUR.

3 straipsnis

Įmonių rūšys, į kurias atsižvelgiama apskaičiuojant personalo skaičių ir finansines sumas

1. Savarankiška įmonė – įmonė, kuri nepriskiriama prie įmonių partnerių, kaip apibrėžta 2 dalyje, arba prie susijusių įmonių, kaip apibrėžta 3 dalyje.
2. Įmonės partnerės – visos įmonės, kurios nepriskiriamos prie susijusių įmonių, kaip apibrėžta 3 dalyje, ir kurios viena su kita susietos tokiu santykiu: įmonė (pradinės grandies įmonė) viena arba kartu su kita ar kitomis susijusiomis įmonėmis, kaip apibrėžta 3 dalyje, turi 25 proc. ar daugiau kitos įmonės (galutinės grandies įmonės) kapitalo arba balsavimo teisių

Tačiau įmonė gali būti laikoma savarankiška (neturinčia įmonės partnerės), net jeigu šią 25 proc. ribą pasiekia arba viršija toliau nurodyti investuotojai, jeigu jie atskirai arba bendrai nėra susiję, kaip apibrėžta 3 dalyje, su ta įmone:

- a) viešos investicinės korporacijos, rizikos kapitalo bendrovės, asmenys arba asmenų grupės, reguliariai vykdančios rizikos kapitalo investavimo veiklą, investuojantys nuosavą kapitalą į nekotiruojamą verslą (neformalus investuotojai), jeigu tų neformalių investuotojų bendra investicijų į tą pačią įmonę suma yra mažesnė kaip 1 250 000 EUR;
  - b) universitetai ar ne pelno mokslinių tyrimų centrai;
  - c) instituciniai investuotojai, įskaitant regionines plėtros fondus;
  - d) savarankiškos vietos institucijos, kurių metinis biudžetas mažesnis kaip 10 mln. EUR ir kurių teritorijoje gyvena mažiau kaip 5000 gyventojų.
3. Susijusios įmonės – įmonės, kurios viena su kita susietos kuriais nors iš šių santykių:
    - a) viena įmonė turi kitos įmonės akcininkų arba narių balsavimo teisių daugumą;
    - b) įmonė turi teisę skirti arba atleisti daugumą kitos įmonės administracinio, valdymo arba priežiūros organo narių;
    - c) viena įmonė turi teisę kitai įmonei daryti lemiamą įtaką, remdamasi su šia įmone sudaryta sutartimi arba vado-vaudamasi steigimo sutarties ar įstatų nuostata;
    - d) viena įmonė, kuri yra kitos įmonės akcininkė arba narė, pagal susitarimą su kitais tos įmonės akcininkais ar nariais viena kontroliuoja tos įmonės akcininkų arba narių balsavimo teisių daugumą.

Preziuruojama, kad lemiamos įtakos nėra, jei 2 dalies antroje pastraipoje išvardyti investuotojai patys tiesiogiai ar netiesiogiai nedalyvauja valdant tą įmonę, ir tai niekaip nepaveikia jų, kaip suinteresuotųjų subjektų, teisių.

Įmonės, susietos kokiais nors pirmoje pastraipoje išvardytais santykiais per vieną ar daugiau kitų įmonių arba kurių nors iš 2 dalyje minėtų investuotojų, taip pat laikomos susijusiomis įmonėmis.

Įmonės, tokiais santykiais susietos per fizinį asmenį ar bendrai veikiančių fizinių asmenų grupę, taip pat laikomos susijusiomis įmonėmis, jei jos savo veiklą arba dalį veiklos vykdo toje pačioje atitinkamoje rinkoje arba gretimosiose rinkose.

Gretimąja rinka laikoma produkto ar paslaugos rinka, esanti gretimoje pradinėje ar galutinėje grandyje prie atitinkamos rinkos.

4. Išskyrus 2 dalies antroje pastraipoje numatytus atvejus, įmonė negali būti laikoma MVI, jei 25 proc. ar daugiau kapitalo arba balsavimo teisių atskirai ar bendrai tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoja viena ar daugiau viešųjų įstaigų.
5. Įmonės gali deklaruoti, kad turi savarankiškos įmonės, įmonės partnerės ar susijusios įmonės statusą, taip pat skelbti duomenis apie 2 straipsnyje nustatytas ribas. Deklaruoti galima net tuo atveju, jei kapitalas yra pasiskirstęs taip, kad neįmanoma tiksliai nustatyti, kas jį valdo. Tokiu atveju įmonė gali gera valia deklaruoti, kad gali teisėtai preziumuoti, jog kita įmonė arba bendrai kelios susijusios įmonės neturi 25 proc. arba daugiau kapitalo ar balsavimo teisių. Tokios deklaracijos niekaip nepaveikia nacionalinėse arba Sąjungos taisyklėse numatytų patikrinimų ar tyrimų.

4 straipsnis

Duomenys, pagal kuriuos apskaičiuojamas personalo skaičius bei finansinės sumos, ir ataskaitinis laikotarpis

1. Personalo skaičiui ir finansinėms sumoms apskaičiuoti imami vėliausio patvirtinto apskaitos laikotarpio duomenys, ir jie skaičiuojami metams. Skaičiuojant atsižvelgiama į duomenis, gautus nuo sąskaitų uždarymo datos. Skaičiuojant apyvartą, iš gautos sumos išskaičiuojamas pridėtinės vertės mokestis (PVM) ir kiti netiesioginiai mokesčiai.
2. Sąskaitų uždarymo dieną paaiškėjus, kad įmonės metiniai duomenys apie darbuotojų skaičių ar finansines viršutines ribas viršijo arba nepasiekė 2 straipsnyje nurodytų ribų, toks faktas nenulemia vidutinės, mažosios ar labai mažos įmonės statuso netekimo ar įgijimo, jeigu tos viršutinės ribos neviršijamos du apskaitos laikotarpius iš eilės.
3. Naujai įsteigtų įmonių, kurių sąskaitos dar nepatvirtintos, naudotini duomenys yra išvedami pagal per finansinius metus apskaičiuotą bona fide įvertį.

5 straipsnis

Personalo skaičiaus apskaičiavimas

Darbuotojų skaičius atitinka metinių darbo vienetų (MDV) skaičių, t. y. visą darbo dieną aptariamoje įmonėje arba jos vardu visu ataskaitinių metų laikotarpiu dirbančių darbuotojų skaičių. Ne visus metus išdirbę darbuotojai, ne visą darbo dieną, neatsižvelgiant į jos trukmę, dirbę asmenys ir sezoniniai darbuotojai sudaro MDV dalis. Personalaž sudaro:

- a) darbuotojai;
- b) įmonei pavaldžioje įmonėje dirbantys asmenys ir asmenys, pagal nacionalinę teisę laikomi tokios įmonės darbuotojais;
- c) savininkai vadovai;
- d) partneriai, įmonėje vykdančios reguliarią veiklą ir gaunantys iš įmonės finansinės naudos.

Gamybinę praktiką atliekantys asmenys arba studentai, besimokantys profesijos pagal gamybinės praktikos ar profesinio mokymo sutartis, į personalo skaičių neįtraukiami. Į motinystės ar vaiko priežiūros atostogų trukmę neatsižvelgiama.

6 straipsnis

Įmonės duomenų nustatymas

1. Savarankiškos įmonės duomenys, įskaitant personalo skaičių, nustatomi išimtinai remiantis tos įmonės ataskaitų duomenimis.
2. Įmonių partnerių arba susijusių įmonių turinčios įmonės duomenys, įskaitant darbuotojų skaičių, nustatomi pagal įmonės ataskaitų duomenis ir kitus įmonės duomenis arba, jei yra, pagal įmonės konsoliduotųjų ataskaitų duomenis ar pagal konsoliduotųjų ataskaitų, į kurias įmonė įtraukta jas konsoliduojant, duomenis.

Prie pirmoje pastraipoje nurodytų duomenų pridedami įmonės partnerės – tiesioginės pradinės grandies įmonės arba galutinės grandies įmonės – duomenys. Pridedama suma yra proporcinga kapitalo arba balsavimo teisių (pasirenkant didesnę skaičių) procentinei daliai. Kryžminio akcijų valdymo atveju imama didesnė procentinė dalis.

Prie pirmoje ir antroje pastraipose nurodytų duomenų pridedama įmonės, kuri tiesiogiai arba netiesiogiai susijusi su aptariama įmone, 100 % duomenų, jei tie duomenys nebuvo įtraukti į ataskaitas konsolidavimo metu.

3. Taikant 2 dalį aptariamos įmonės partnerių duomenys yra gaunami remiantis jų ataskaitų duomenimis ir kitais, jei yra, konsoliduotais, jų duomenimis. Prie tų duomenų pridedama 100 % įmonių, susijusių su tomis įmonėmis partnerėmis, duomenų, nebent jų duomenys jau yra įtraukti į ataskaitas konsolidavimo metu.

Taikant tą pačią 2 dalį su aptariama įmone susijusių įmonių duomenys yra gaunami remiantis jų ataskaitų duomenimis ir kitais, jei yra, konsoliduotais, jų duomenimis. Prie tų duomenų pridedami pro rata bet kokių tos susijusios įmonės įmonių partnerių – tiesioginių pradinės grandies įmonių arba galutinės grandies įmonių – duomenys, nebent tų duomenų dalis, bent jau proporcinga daliai, nurodytai 2 dalies antroje pastraipoje, jau yra įtraukta į konsoliduotąsias ataskaitas.

4. Jei įmonės konsoliduotose ataskaitose nėra duomenų apie personalo skaičių, šis skaičius apskaičiuojamas proporcingai sudedant jos įmonių partnerių duomenis ir pridedant įmonių, su kuriomis aptariama įmonė susijusi, duomenis.

II PRIEDAS

INFORMACIJA APIE VALSTYBĖS PAGALBĄ, KURIAI PAGAL ŠĮ REGLAMENTĄ TAIKOMA IŠIMTIS

kaip numatyta 9 straipsnio 1 dalyje

(Tekstas svarbus EEE ⁽¹⁾)

I DALIS

Pagalbos numeris	(Pildo Komisija)	
Valstybė narė	.....	
Valstybės narės numeris	.....	
Regionas	Regiono pavadinimas (NUTS ⁽¹⁾)	Regioninės pagalbos statusas(⁽²⁾)
	.....	.....
Pagalbą teikianti institucija	Pavadinimas	.....
	Pašto adresas	.....
	Svetainės adresas	.....
Pagalbos priemonės pavadinimas	.....	
Nacionalinis teisinis pagrindas (nuoroda į atitinkamą nacionalinį oficialųjį leidinį)	.....	
Interneto nuoroda į visą pagalbos priemonės tekstą	.....	
Priemonės rūšis	☐ Schema	Pagalbos gavėjo pavadinimas ir grupė ⁽³⁾ , kuriai jis priklauso
	☐ Ad hoc pagalba	
Esamos pagalbos schemos arba ad hoc pagalbos priemonės pakeitimas	Komisijos suteiktas pagalbos numeris	
	☐ Pratęsimas	.....
	☐ Pakeitimas	.....
Trukmė ⁽⁴⁾	☐ Schema	metai-mėnuo-diena – metai-mėnuo-diena
Suteikimo data	☐ Ad hoc pagalba	(metai-mėnuo-diena)
Ekonomikos sektorius (-iai)	Nurodyti NACE grupės lygmeniu ⁽⁵⁾	.....

⁽¹⁾ Taikoma tik su miškų ūkio sektoriumi ir į Sutarties I priedą neįtrauktais produktais susijusiai pagalbai.

Pagalbos gavėjo rūšis	☐ MVĮ		
	☐ Didelės įmonės		
Budžetas	☐ Schema. Bendra suma ⁽⁶⁾	Nacionaline valiuta ... (sveikaisiais skaičiais)	
	☐ Ad hoc pagalba. Bendra suma ⁽⁷⁾	Nacionaline valiuta ... (sveikaisiais skaičiais)	
	Garantijoms ⁽⁸⁾	Nacionaline valiuta ... (sveikaisiais skaičiais)	
Pagalbos priemonė	☐ tiesioginė dotacija / palūkanų normų subsidija		
	☐ subsidijuojamos paslaugos		
	☐ paskola / grąžintini avansai		
	☐ garantija (kai tinkama, nurodyti Komisijos sprendimą ⁽⁹⁾)		
	☐ mokesčių lengvata arba atleidimas nuo mokesčių		
	☐ kita (nurodyti) ..... Nurodyti, kuriai iš šių platesnių kategorijų galima priskirti pagalbos priemonę pagal jos poveikį / funkciją: ☐ dotacija ☐ paskola ☐ garantija ☐ mokesčių lengvata		
Jeigu bendrai finansuojama iš ES fondo (-ų)	ES fondo (-ų) pavadinimas (-ai):	Finansavimo suma (pagal ES fondą)	Nacionaline valiuta ... (sveikaisiais skaičiais) .....
Kita informacija			

(1) NUTS – bendras teritorinių statistinių vienetų klasifikatorius. Paprastai nurodomas 2 lygmens regionas.

(2) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies a punktas (statusas A), Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktas (statusas C), neremiamos vietovės, t. y. regioninės pagalbos skyrimo kriterijų neatitinkančios vietovės (statusas N).

(3) Taikant Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo išdėstytas konkurencijos taisykles ir šį reglamentą įmonė yra bet kuris ekonominę veiklą vykdančias subjektas, kad ir koks jo teisinis statusas ir finansavimo būdas. Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad to paties subjekto (teisiškai ar *de facto*) kontroliuojami subjektai turėtų būti laikomi viena įmone.

(4) Laikotarpis, per kurį pagalbą teikianti institucija gali įsipareigoti suteikti pagalbą.

(5) NACE 2 red. – Europos Sąjungos statistinis ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius. Paprastai sektorius nurodomas grupės lygmeniu.

(6) Jei taikoma pagalbos schema, nurodyti pagal schemą planuojamo biudžeto bendrą metinę sumą arba numatomą mokesčių nuostolį per visą schemos taikymo trukmę visoms pagal schemą numatytoms pagalbos priemonėms.

(7) Jei taikoma *ad hoc* pagalba, nurodyti bendrą pagalbos sumą arba mokesčių nuostolį.

(8) Jei taikomos garantijos, nurodyti didžiausią su garantija suteiktų paskolų sumą.

(9) Kai tinkama, nuoroda į Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinama bendrojo subsidijos ekvivalento apskaičiavimo metodika pagal šio reglamento 5 straipsnio 2 dalies c punkto ii papunktį.

II DALIS

Nurodykite, pagal kurią Bendrojo bendrosios išimties reglamento nuostatą įgyvendinama pagalbos priemonė

Pirminiai tikslai (1)	Didžiausias pagalbos intensyvumas (%)	Didžiausia pagalbos suma nacionaline valiuta (sveikais skaičiais)
☐ Pagalba investicijoms į materialųjį ar nematerialųjį turtą su pirmine žemės ūkio produktų gamyba susijusioje žemės ūkio valdoje (14 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio reikmėms naudojamos žemės konsolidavimo pagalba (15 straipsnis)		
☐ Pagalba su ūkio pastatų perkėlimu susijusioms investicijoms (16 straipsnis)		
☐ Pagalba su žemės ūkio produktų perdirbimu ir žemės ūkio produktų prekyba susijusioms investicijoms (17 straipsnis)		
☐ Jauniesiems ūkininkams skirta veiklos pradžios pagalba ir smulkiems ūkiams plėtoti skirta veiklos pradžios pagalba (18 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio sektoriaus gamintojų grupių ir organizacijų veiklos pradžios pagalba (19 straipsnis)		
☐ Pagalba žemės ūkio produktų kokybės sistemose dalyvaujantiems gamintojams (20 straipsnis)		
☐ Pagalba žinių perdavimo ir informavimo veiklai žemės ūkio sektoriuje (21 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba (22 straipsnis)		
☐ Pavadavimo ūkyje paslaugų teikimo pagalba (23 straipsnis)		
☐ Žemės ūkio produktų pardavimo skatinimo priemonių taikymo pagalba (24 straipsnis)		
☐ Nuostolių, patirtų dėl nepalankių klimato reiškinių, kurie gali būti prilyginami gaivalinėms nelaimėms, kompensavimo pagalba (25 straipsnis)		
☐ Pagalba, kurios lėšomis kompensuojama gyvūnų ligų ir augalų kenkėjų prevencija, kontrolė ir likvidavimas ar išnaikinimas, ir pagalba, skirta gyvūnų ligų ar augalų kenkėjų padarytai žalai kompensuoti (26 straipsnis)		
☐ Pagalba gyvulininkystės sektoriui (27 straipsnio 1 dalies a arba b punktas)		
☐ Kritusių gyvulių pašalinimo pagalba (27 straipsnio 1 dalies c, d arba e punktas)		
☐ Draudimo įmokų mokėjimo pagalba (28 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms, kuriomis siekiama išsaugoti žemės ūkio valdoje esantį kultūros ir gamtos paveldą (29 straipsnis)		

Pirminiai tikslai ⁽¹⁾	Didžiausias pagalbos intensyvumas (%)	Didžiausia pagalbos suma nacionaline valiuta (sveikais skaičiais)
☐ Žemės ūkio sektoriui gaivalinės nelaimės padarytos žalos kompensavimo pagalba (30 straipsnis)		
Gaivalinės nelaimės rūšis	☐ žemės drebėjimas ☐ griūtis ☐ nuošliauža ☐ potvynis ☐ viesulas ☐ uraganas ☐ ugnikalnio išsiveržimas ☐ laukinės augmenijos gaisras	
Gaivalinės nelaimės data	metai-mėnuo-diena – metai-mėnuo-diena	
☐ Pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai žemės ūkio sektoriuje (31 straipsnis)		
☐ Pagalba moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai miškų ūkio sektoriuje (31 straipsnis)		
☐ Miško veisimo ir miško plotų kūrimo pagalba (32 straipsnis)		
☐ Agrarinės miškininkystės sistemų diegimo pagalba (33 straipsnis)		
☐ Miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių, augalų kenkėjų ir katastrofinių įvykių prevencijos ir jų miškams padarytos žalos likvidavimo pagalba (34 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė (35 straipsnis)		
☐ Išlaidų, patiriamų dėl sunkumų, susijusių su tinklo „Natura 2000“ miško plotais, kompensavimo pagalba (36 straipsnis)		
☐ Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugų teikimo ir miškų išsaugojimo pagalba (37 straipsnis)		
☐ Pagalba žinių perdavimo ir informavimo veiklai miškų ūkio sektoriuje (38 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio sektoriaus konsultavimo paslaugų teikimo pagalba (39 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms į infrastruktūrą, susijusią su miškų ūkio sektoriaus plėtra, modernizavimu arba pritaikymu (40 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms į miškų ūkio technologijas ir miškų ūkio produktų perdirbimą, kaupimą bei prekybą (41 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio genetinių išteklių išsaugojimas (42 straipsnis)		
☐ Miškų ūkio paskirties žemės konsolidavimo pagalba (43 straipsnis)		
☐ Pagalba investicijoms, susijusioms su žemės ūkio produktų perdirbimu ir ne žemės ūkio produktus arba su medvilnės gamyba (44 straipsnis)		

Pirminiai tikslai ⁽¹⁾	Didžiausias pagalbos intensyvumas (%)	Didžiausia pagalbos suma nacionaline valiuta (sveikais skaičiais)
☐ Ne žemės ūkio verslo pradžios kaimo vietovėse pagalba (45 straipsnis)		
☐ Kaimo vietovių MVĮ konsultavimo paslaugų teikimo pagalba (46 straipsnis)		
☐ Pagalba žinių perdavimo kaimo vietovių MVĮ ir jų informavimo veiklai (47 straipsnis)		
☐ Pagalba aktyviems ūkininkams, pirmą kartą dalyvaujantiems medvilnės ir maisto produktų kokybės sistemose (48 straipsnis)		
☐ Pagalba informavimo ir pardavimo skatinimo veiklai, susijusiai su medvilne ir maisto produktais, kuriems taikoma kokybės sistema (49 straipsnis)		
⁽¹⁾ Jei galimi daugialypiai tikslai, nurodomi jie visi.		

III PRIEDAS

Nuostatos dėl informacijos skelbimo pagal 9 straipsnio 2 dalį

Valstybės narės sukuria savo išsamias valstybės pagalbos svetaines, kuriose skelbia 9 straipsnio 2 dalyje numatytą informaciją taip, kad ji būtų lengvai prieinama. Informacija skelbiama lentelinės skaičiuoklės formatu, kuriuo naudojantis galima atlikti duomenų paiešką, juos gauti ir nesunkiai skelbti internete, pavyzdžiui, CSV arba XML formatu. Prieiga prie svetainės suteikiama visoms suinteresuotosioms šalims be apribojimų. Norint naudotis valstybės pagalbos svetaine neturi būti reikalaujama registruotis.

Skelbiama ši informacija apie skirtą individualią pagalbą, kaip nustatyta 9 straipsnio 2 dalies c punkte:

- a) pagalbos priemonės identifikavimo numeris ⁽¹⁾;
- b) pagalbos gavėjo pavadinimas;
- c) įmonės rūšis (MVĮ ar didelė įmonė) pagalbos suteikimo dieną;
- d) regionas, kuriame įsisteigęs pagalbos gavėjas, NUTS II lygmeniu ⁽²⁾;
- e) veiklos sektorius NACE grupės lygmeniu ⁽³⁾;
- f) Pagalbos dalis, nurodyta sveikais skaičiais nacionaline valiuta ⁽⁴⁾;
- g) pagalbos priemonė ⁽⁵⁾ (dotacija / palūkanų normos subsidija, paskola / grąžintini avansai / kompensuojamoji dotacija, garantija, mokesčių lengvata arba atleidimas nuo mokesčių, rizikos finansai, kita (nurodyti));
- h) pagalbos suteikimo data;
- i) pagalbos tikslas ⁽⁶⁾;
- j) pagalbą teikianti institucija.

⁽¹⁾ Komisijos pateiktas šio reglamento 9 straipsnio 1 dalyje nurodyta tvarka.

⁽²⁾ NUTS – bendras teritorinių statistinių vienetų klasifikatorius. Paprastai nurodomas 2 lygmens regionas.

⁽³⁾ 1990 m. spalio 9 d. Tarybos reglamentas (EĖB) Nr. 3037/90 dėl statistinio Europos bendrijos ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (OL L 293, 1990 10 24, p. 1) su pakeitimais, padarytais 1993 m. kovo 24 d. Komisijos reglamentu (EĖB) Nr. 761/93 (OL L 83, 1993 4 3, p. 1, klaidų ištaisymas OL L 159, 1995 7 11, p. 31).

⁽⁴⁾ Bendrasis subsidijos ekvivalentas.

⁽⁵⁾ Jeigu pagalba teikiama taikant kelias pagalbos priemones, pagalbos suma nurodoma pagal priemonę.

⁽⁶⁾ Jeigu pagalba siekiama kelių tikslų, pagalbos suma nurodoma pagal tikslą.